MAHARASHTRA MARITIME BOARD

(Government of Maharashtra)

ADMINISTRATIVE REPORT - 2013 - 2014

प्रशासकीय अहवाल २०१३-२०१४

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

ADMINISTRATIVE REPORT - 2013 - 2014

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

भविष्यवेध:-

जहाज वहातुकीसाठी व सागर किनाऱ्यावरील कार्यासाठी एक अधिमान्य पसंतीची जागतिक दर्जाची बंदर व्यवस्था व सागरी पायाभूत सुविधांचा पुरवठाकार म्हणून मान्यता मिळविणे.

उद्देश:-

भविष्यलक्षी धोरणे व नवीनतम बंदर नियामक पध्दती यांद्वारे व्यवसायहितैषी गुंतवणुकीसाठी वातावरण निर्माण करण्याच्या आणि बंदरांचे रक्षण करण्याच्या सुविधा पुरवून त्याद्वारे महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीच्या एकात्मिक विकासास वेग देणे.

ध्येये:-

- सागरी व्यापारात अविरत वाढ होण्यासाठी महाराष्ट्राच्या सागर किनाऱ्याची सूप्त क्षमता उपयोगात आणणे.
- समाज व हितसंबंधित व्यक्तींच्या सहयोगाने महाराष्ट्राच्या किनारपट्टीचा एकात्मिक विकास करणे शक्य व्हावे याकरिता एक धोरणात्मक आराखडा विकसित करणे.
- औद्योगिक व सामाजिक विकासासाठी उपक्रमशील सहभागासाठी प्रोत्साहीत करणे.
- सागरी व्यापाराकरिता महाराष्ट्राला सर्वाधिक पसंतीचे ठिकाण बनविणे.

उद्दिष्टे:-

- ❖ सर्व हितसंबंधित व्यक्तींसाठी इष्टतम लाभ मिळवून देणारी धोरणात्मक चौकट तयार करून त्याद्वारे हमी दिल्याप्रमाणे सहाय्य करणे.
- ❖ गुंतवणूकहितैषी व्यवसायविषयक वातावरणाची खात्री देणे.
- ❖ सागरी / सागर किनाऱ्यावरील पर्यटनासह सागरी व सागराशी संबंधित असलेल्या कार्याची कक्षा विस्तृत करण्यास उत्तेजन देऊन सागर किनाऱ्यांचा वापर करण्याच्या बहुविध मार्गांचा शोध घेणे.
- ❖ बंदर व बंदर आधारित विकासासाठी जागतिक दर्जाच्या पायाभूत सुविधा निर्माण करणे.
- ❖ हरितक्षेत्र बंदरांसाठी, जहाज बांधणी कारखान्यांसाठी व जहाज दुरुस्ती सुविधांसाठी नवीन मार्गांचा शोध घेणे.
- ❖ सागरी पायाभूत सुविधा, वाहतूक मार्गिका व देशांतर्गत जल – मार्ग निर्माण करुन त्याद्वारे बंदर आधारित उद्योगांचा व सेवांचा विकास करणे.

Vision

To be recognised as a world class port system and maritime infrastructure provider, a favoured choice for shipping and water-front activities**.**

Mission

Accelerate integrated development of Maharashtra's coastline by facilitating business-friendly investment environment and port conservation through futuristic policies and innovative port regulatory systems.

Goals

- Harness unexplored potential of Maharashtra's coastline for sustainable growth of maritime trade.
- Evolve a policy frame-work enabling integrated development of Maharashtra's coastal belt in association with the community and stake-holders
- Attract entrepreneurial participation for industrial and social development.
- Make Maharashtra the most preferred destination for maritime trade.

Objectives

- Provide committed support by framing policies and optimizing benefits for all the stake-holders.
- Ensure investment friendly business environment.
- Explore multiple ways of utilizing water-fronts by encouraging a broad range of maritime and marine related activities including marine/beach tourism.
- Create world-class infrastructure facilities for port and port-based development.
- Identify new avenues for Greenfield ports, shipyards and ship-repair facilities.
- Develop port-based industries and services by creating maritime infrastructure, freight corridors and inland water-ways

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
(महाराष्ट्र शासन)
प्रशासकीय अहवाल - २०१३-२०१४

मंडळ	प्रमुख अधिकारी	
१.**मा.श्री.नारायण राणे**. मा.मंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन, अध्यक्ष. श्री.उदय सामंत. मा.राज्यमंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन, उपाध्यक्ष. दि.११.०६.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) ३.**श्री.भास्कर जाधव.** मा.राज्यमंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन, उपाध्यक्ष. दि.०१.०४.२०१३ ते ११.०६.२०१३)	**मुख्य कार्यकारी अधिकारी**	श्री.पराग जैन नेनुटिया. (दि.०३.०६.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) श्री.एस.डी.शिंदे. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.०२.०६.२०१३)
१.श्री.एस.के.शर्मा. शासनाचे प्रधान सचिव, गृह विभाग, (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४)	**मुख्य बंदर अधिकारी**	कमांडर अरुण सक्सेना. (दि.०१.०१.२०१४ ते दि.३१.०३.२०१४) (अतिरिक्त प्रभार) कॅप्टन जे.बी.रोहिल्ला. (दि.०१.०४.२०१३ ते ३१.१२.२०१३.) (अतिरिक्त प्रभार)
	तटीय सुरक्षा व सुरक्षा अधिकारी	कमांडर अरुण सक्सेना
१.श्री.एस.के.श्रीवास्तव. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) शासनाचे प्रधान सचिव, (वित्त विभाग)	**मुख्य लेखा अधिकारी**	श्री.एस.डी.सारंगकर. (दि.१६.१२.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) श्री.ए.बी.वारे. (दि.१३.०८.२०१३ ते दि.१५.१२.२०१३) श्री.एस.सी.श्रीरंगम. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.१२.०८.२०१३)
१.श्री.अपूर्वा चंद्रा शासनाचे प्रधान सचिव (उद्योग विभाग) (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) शासनाचे प्रधान सचिव, (उद्योग विभाग)	**वरिष्ठ प्रशासकीय अधिकारी**	श्री.एस.के.पाटील. श्री.ए.बी.आकाशी. (दि.२५.०५.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४)
१.कमांडर व्ही,के.मधुसूदन. भारतीय नौदलाचे प्रतिनिधी (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.१४)	**अधिक्षक अभियंता**	श्री.आर.एम.गायकवाड (दि.२०.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) (अतिरिक्त प्रभार) श्री.व्ही.यु.सावंत (दि.०१.०४.२०१३ ते १९.०४.२०१३) (अति.कार्यभार)

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
(A Government of Maharashtra)
Administrative Report 2013-2014

THE BOARD	KEY PERSONNEL	
Shri. Narayan Rane Hon'ble Minister (Ports) Govt. of Maharashtra Chairman	**Chief Executive Officer**	Shri Parag Jaiin Nainuttia (03.06.2013 to 31.03.2014) Shri. S. D. Shinde (01.04.2013 to 02.06.2013)
Shri. Uday Samant Hoin'ble State Minister (Ports), Govt. of Maharashtra Vice-Chairman (11.06.2013 to 31.03.2014) Shri. Bhaskar Jadhav Hoin'ble State Minister (Ports), Govt. of Maharashtra Vice-Chairman (01.04.2013 to 11.06.2013)		
Shri. S. K. Sharma Principal Secretary to Government (Home Dept) (01.04.2013 to 31.03.2014)	**Chief Ports Officer**	Comdt.Arun Saxena (01.01.2014 to 31.03.2014) (Addl. Charge) Capt. J. B. Rohilla (01.04.2013 to 31.12.2013) (Addl. Charge)
	Costal Safety & Security Officer	Comdt.Arun Saxena
Shri. S. K. Shrivastava (01.04.2013 to 31.03.2014) Principal Secretary to Government (Finance Dept)	**Chief Accounts Officers**	S.D.Sarangkar (16.12.2013 to 31.03.2014) Shri A.B.Ware (13.08.2013 to 15.12.2013) Shri. S. C. Shrirangam (01.04.2013 to 12.08.2013)
1) Shri Apurva Chandra Principal secretary to Government (Industries dept.) (01.04.2013 to 31.03.2014)	**Senior Admn. Officer Administrative Officer**	Shri. S. K. Patil Shri. A. B. Akashi (25.05.2013 to 31.03.2014)
Commodore V.K.Madusudnan Representative of Indian Navy (01.04.2013 to 31.03.2014)	**Superintendent Engineer**	Shri R.M.Gaikwad (20.04.2013 to 31.03.2014) (Addl. Charge) Shri V.U.Sawant (01.04.2013 to 19.04.2013) (Addl. Charge)

	कार्यकारी अभियंता, **उप अभियंता**	श्री. डी.बी.गजरे. (दि.२०.१२.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) श्री.एम.आर.गावीत, (अतिरिक्त कार्यभार) (दि.२०.०४.२०१३ ते दि.२३.०१.२०१४.) श्री. व्ही.यु.सावंत. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.१९.०४.२०१३) १..श्री.एस.एन.देवरे. २.श्री.ए.पी.देशमुख. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०७.२०१३) ३.ए.ए.चकोर. ४.श्री.एम.आर.गावीत. ५.श्री.एम.एस.मेतकर.
१.श्री.पराग जैन नेनुटिया. (दि.०३.०६.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) २.श्री.एस.डी.शिंदे. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.०२.०६.२०१३)	**लेखा अधिकारी**	१.श्री.ए.बी.वारे. (दि.११.०६.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) १.श्री.सी.एच.डांगरे. (दि.०१.०४.२०१३ ते १०.०६.२०१३.)
	कार्यालय **जलआलेखक** **इलेक्ट्रॉनिक-नि-इलेक्ट्रिकल अधिकारी** **उप जलआलेखक सर्वेक्षक** **सागरी अभियंता व मुख्य सर्वेक्षक**	श्री.बी.जी.सावे. (अतिरिक्त कार्यभार) (दि.०१.०१.२०१४ ते दि.३१.०३.२०१४) कॅप्टन जे.बी.रोहिल्ला. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१३) श्री.बी.जी.सावे. (अतिरिक्त कार्यभार) श्री.बी.जी.सावे. श्री.ए.एस.कदम. श्री.एस.पी.शिंदे
	बंदर कार्यालय **बांद्रा बंदरे समूह,** **बंदर अधिकारी, बांद्रा.** **प्रशासकीय अधिकारी**	कॅप्टन डी.प्रसाद कॅप्टन डी.प्रसाद (दि.२५.०५.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) (अतिरिक्त प्रभार) श्री.ए.बी.आकाशी. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.२४.०५.२०१३)

	Executive Engineer **Deputy Engineer**	1)Shri D.B.Gajare (20.12.2013 to 31.03.2014) 2) Shri. M.R. Gawit (20.04.2013 to 23.01.2014) (Addl. Charge) 3) Shri. V.U.Sawant (01.04.2013 to 19.04.2013) 1) Shri. S. N. Deore 2) Shri. A. P. Deshmukh (01.04.2013 to 31.07.2013) 3) Shri. A. A. Chakor 4) Shri. M.R. Gawit 5) Shri. M. S. Metkar
1) Shri Parag Jaiin Nainuttia (03.06.2013 to 31.03.2014) 2) Shri. S. D. Shinde (01.04.2013 to 02.06.2013)	**Accounts Officer**	1)Shri A.B.Ware (11.06.2013 to 31.03.2014) 2) Shri. C. H. Dangre (01.04.2013 to 10.06.2013)
	OFFICES Hydrographer Electronic Cum Electrical Officer Dy. Hydrographic Surveyor	 Shri. B. G. Save. ((Addl. Charge) (01.01.2014 to 31.03.2014) Capt. J. B. Rohila. (01.04.2013 to 31.12.2013) Shri. B. G. Save. (Addl. Charge) Shri. B. G. Save Shri. A. S. Kadam
	Marine Engineer & Chief Surveyor	Shri. S. P. Shinde
	PORT OFFICES **Bandra Group** Port Officer, Bandra Administrative Officer	 Capt. D. Prasad Capt. D. Prasad (25.05.2013 to 31.03.2014) (Addl. Charge) Shri. A. B. Akashi (01.04.2013 to 24.05.2013)

	मोरा बंदर समूह, **बंदर अधिकारी, मोरा.** **प्रशासकीय अधिकारी.**	कॅप्टन सी.जे.लेपांडे. कॅप्टन सी.जे.लेपांडे. (अतिरिक्त कार्यभार)
	राजपुरी बंदर समूह, **बंदर अधिकारी, राजपुरी.** **प्रशासकीय अधिकारी.**	कॅप्टन सूरज नाईक. कॅप्टन सूरज नाईक. (अतिरिक्त कार्यभार)
	रत्नागिरी बंदर समूह, **बंदर अधिकारी, रत्नागिरी.** **प्रशासकीय अधिकारी.**	कॅप्टन व्ही.एच.इगळे. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) श्री.एल.एम.सावळे.
	वेंगुर्ला बंदर समूह, **बंदर अधिकारी, वेंगुर्ला** **प्रशासकीय अधिकारी.**	कॅप्टन व्ही.एच.इगळे. (दि.०१.०४.२०१३ ते दि.३१.०३.२०१४) कॅप्टन व्ही.एच.इंगळे. (अतिरिक्त प्रभार)

	Mora Group Port Officer, Mora Administrative Officer	 Capt. C. J. Lepande Capt. C. J. Lepande (Addl. Charge)
	Rajpuri Group Port Officer, Rajpuri Administrative Officer	 Capt. Suraj Naik Capt. Suraj Naik (Addl. Charge)
	Ratnagiri Group Port Officer, Ratnagiri Administrative Officer	 Capt. V. H. Ingale (01.04.2013 to 31.03.2014) Shri. L. M. Savale
	Vengurla Group Port Officer, Vengurla Administrative Officer	 Capt. V. H. Ingale (01.04.2013 to 31.03.2014) Capt. V. H. Ingale (Addl. Charge)

अनुक्रमणिका

अ.क्र.	वर्णन	पृष्ठ क्र.
१.	मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे चार शब्द (मनोगत)	१५
२.	वर्षातील आढावा	१७
३.	वस्तुनिहाय वाहतूक	१९
४.	प्रवासी वाहतूक व एकूण उत्पन्न	२१
५.	महाराष्ट्र सागरी मंडळ - उगम व विकास	२३
६.	महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रातील बंदरे	२७
७.	धोरणात्मक उपक्रमशीलता	२९
८.	कॅप्टीव्ह जेट्टी	३३
९.	बहुउद्देशीय धक्का प्रकल्प.	३५
१०.	अंतर्गत जलवाहतूक (आय.डब्ल्यु.टी.)	३७
११.	जहाजबांधणी व दुरुस्ती यार्ड (तळ)	३९
१२.	जलआलेखन विभागाचे अद्ययावतीकरण.	४१
१३.	इतर कार्यक्रम	४३
१४.	२०१३-२०१४ मधील बंदरनिहाय प्रवासी वाहतूक	४५
१५.	महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरात हाताळल्या जाणा-या वस्तू	४९
१६.	२०१३-२०१४ या वर्षामध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाने पार पाडलेल्या जलआलेखन सर्वेक्षणाची सूची.	६३
१७.	सागरी अभियंता व मुख्य सर्वेक्षक विभागाने २०१३-१४ या वर्षामध्ये केलेली कामे	६९
१८.	महाराष्ट्र सागरी मंडळ व्यवस्था पाहत असलेली दीपगृहे.	७१
१९.	अलेखापरीक्षीत वित्तीय विवरणपत्रांच्या संकलनावरील लेखापालाचे अहवाल	७५
२०.	३१ मार्च २०१४ रोजीचा ताळेबंद	७९
२१.	३१ मार्च २०१४ रोजीचा नफा व तोटा.	८१
२२.	अनुसूची “१ आणि २ ”	८३
२३.	अनुसूची “३ ”	८५
२४.	अनुसूची “४ आणि ५ ”	८७
२५.	अनुसूची “६ ”	८९
२६.	अनुसूची “७ ”	९१
२७.	अनुसूची “८ ”	९३
२८.	अनुसूची “९,१० आणि ११,१२”	९९
२९.	अनुसूची “१३ आणि १४”	१०३
३०.	अनुसूची “१५”	१०९
३१.	लेखा नोंदी	११३

INDEX

Contents	Page No.
From CEO's Desk	16
Year in Review	18
Commodity wise traffic	20
Passenger Traffic and Total Income	22
Maharashtra Maritime Board --- Origin and Growth	24
Ports under MMB jurisdiction	28
Policy Initiatives	30
Captive Jetties	34
Multipurpose jetty project	36
Inland Water Transport (IWT)	38
Ship Construction and Repair Yard	40
Hydrographic department update	42
Other Activities	44
Ports wise Passenger Traffic in 2013-14	46
Commodities handled at MMB ports	50
Details of Hydrographic Surveys carried out during the year 2013-14 by MMB	64
Works done during the year 2013-14 by Marine Engineer & Chief Surveyor Department	70
Lighthouses maintained by MMB	72
Accountant reports on compilation of unaudited financial statements	76
Balance Sheet as on 31st March 2014	80
Profit and Loss as on 31st March 2014	82
Schedule 1 & 2	84
Schedule 3	86
Schedule 4 & 5	88
Schedule 6	90
Schedule 7	92
Schedule 8	94
Schedule 9,10,11 & 12	100
Schedule 13 & 14	104
Schedule 15	110
Notes on Accounts	114

मुख्य कार्यकारी अधिकाऱ्याचे चार शब्द:

३१ मार्च २०१४ रोजी संपलेल्या वर्षाचा प्रशासनिक अहवाल सादर करताना मला विशेष आनंद होत आहे.

२. सन २०१३-१४ हे वर्ष महाराष्ट्राच्या लहान बंदरामध्ये जहाज वाहतूक करण्यामध्ये सतत वाढ होण्यास साक्षीदार आहे. या बंदरांमध्ये सन २०१३-१४ मध्ये २४.७७ दशलक्ष टन जहाज वाहतूक झाली जी सन २०१२-१३ मध्ये २४.१९ दशलक्ष टन वाहतूकीपेक्षा २.४० टक्के इतकी अधिक आहे.

३. या बंदरांमध्ये सन २०१३-१४ मध्ये सुमारे १७.०८ दशलक्ष प्रवाशांची वाहतूक करण्यात आली.

४. हे बंदर धोरण सन १९९६ मध्ये प्रथम सुरु करण्यात आले आणि त्यानंतर सन २०००, २००२ व सन २०१० मध्ये वेळोवेळी यात सुधारणा करण्यात आली होती. बाह्य पर्यावरण, जागतिक आर्थिक परिस्थिती, प्रकल्पांची प्रगती, साहायार्थ पायाभूत सुविधांच्या विकासासाठी हितावह तरतुदी सुरु करण्याची गरज इत्यादीमधील बदल विचारात घेऊन, महाराष्ट्र सागरी मंडळ, आपले बंदर धोरण सुधारण्याचे काम हाती घेईल.

५. गेल्या अनेक शतकामध्ये मुंबई हे पर्यटन आकर्षित केंद्र बनले आहे आणि गेटवे ऑफ इंडिया हे असे ठिकाण आहे जेथे मोठ्या संख्येने लोक येतात. गेटवे ऑफ इंडियाच्या विद्यमान फेरी सेवेला सातत्याने वाढणा-या प्रवाशांना सेवा देणे कठीण झाले असल्याचे आढळून आले आहे. म्हणून महाराष्ट्र सागरी मंडळाने प्रवाशांची गर्दी वळविण्यासाठी रेडिओ क्लबजवळ तरंगती जेट्टी बांधण्याचा निर्णय घेतला आहे.

६. नवीन जहाजे खरेदी करुन, वेबसाईट, डिजिटलायझेशन इत्यादीमध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या संस्थात्मक चौकटीचे बळकटीकरण करण्याच्या योजना आखल्या आहेत.

७. भविष्यकालीन धोरण चौकटीमुळे आणि सागरी व्यापारामध्ये अत्युच्च शिखर गाठण्याच्या उत्साहामुळे महाराष्ट्र सागरी मंडळ, नजिकच्या भविष्यात निश्चितच नवीन शिखर गाठण्याचा प्रयत्न करील याची मला खात्री आहे.

८. मी नौकानयन मंत्रालय आणि महाराष्ट्र शासनाचे आवश्यक मार्गदर्शन व सहाय्य दिल्याबद्दल त्यांचे आभार मानू इच्छितो. तसेच मी बंदर वापरकर्त्याकडून मिळालेल्या सहाय्याबद्दल व समन्वयाबद्दल त्यांचे ही आभार मानू इच्छितो. मी आपले सर्व अधिकारी, कर्मचारीवर्ग आणि हितसंबंधित व्यक्ती यांचे देखील आभार मानतो. संचालक मंडळ यांना त्यांनी अत्यंत सकारात्मकपणे मार्गदर्शन आणि सहाय्य दिल्याबद्दल त्यांचेदेखील मी प्रामाणिकपणे आभार मानतो.

सर्व हितसंबंधीत व्यक्तींकडून आमच्या केलेल्या प्रयत्नांना गौरविल्यामुळे मी यापुढे देखील त्यांच्याकडून असेच सहकार्य व सहाय्य मिळू दे अशी आशा व्यक्त करतो.

पराग जैन नैनुटिया,
मुख्य कार्यकारी अधिकारी

From CEO's Desk:

I feel privileged to present the Administrative Report for the year ended on 31st March 2014.

2. The year 2013-14 witnessed a steady growth in cargo handling by non-major ports of Maharashtra. These ports have handled 24.77 Millions Tonnes of cargo in 2013-14, which is 2.40% over the 24.19 Millions Tonnes handled in 2012-13.

3. These ports have also handled about 17.8 Millions passengers during the year 2013-14.

4. The port policy was first introduced in 1996 and thereafter had been revised time to time in 2000, 2002 and 2010. Considering the change in the external environment, World economic scenario, progress of the projects, need to introduce conducive provisions for development of support infrastructure etc., MMB will take up the task of revising its port policy.

5. Over the centuries, Mumbai has been a centre of tourist attraction and Gateway of India is one such location where people throng in large numbers. The existing ferry services at Gateway of India are finding it difficult to cope up with the ever increasing passengers. Therefore, MMB has decided to install a floating jetty near Radio Club so as to divert the passenger traffic.

6. Plans are afoot to strengthen MMB's institutional framework by procuring new vessels, improvement in website, digitisation etc.

7. I am confident that with the futuristic policy framework and zeal to achieve excellence in maritime trade, MMB will certainly try to achieve new heights in the coming future.

8. I wish to thank the Ministry of Shipping and Government of Maharashtra for all the necessary guidance and support rendered. I also wish to acknowledge the support and coordination received from port users. My sincere thanks go to all our officers, staff and stakeholders. The Board of Directors have been very proactive in their guidance and support for which I am honestly thankful to them.

While appreciating the efforts put forth by all stake holders, I look forward to the same cooperation and support to march ahead.

PARAG JAIIN NAINUTTIA
CHIEF EXECUTIVE OFFICER

वर्षातील आढावा

सन २०१३ – १४ वर्षामध्ये लहान बंदरातून २४.७७ दश लक्ष टन मालवाहतूक केली होती. सन २०१२ – १३ वर्षामध्ये ती २४.१९ दशलक्ष टन माल वाहतूक केली गेली, म्हणजे सदर मालवाहतूक २.४० टक्के अधिक झाली आहे.

ही वाढ आणि उद्योन्मुख आर्थिक कल लक्षात घेऊन, महाराष्ट्र सागरी मंडळाने सागरी पायाभूत सुविधांच्या विकासाद्वारे महाराष्ट्र राज्यात आर्थिक कार्यक्रमांना गती देण्यासाठी विविध प्रकाराने उत्तेजन देण्याचे काम हाती घेतले आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरातील बंदर समूह निहाय मालवाहतूक (सन २०१३-१४)

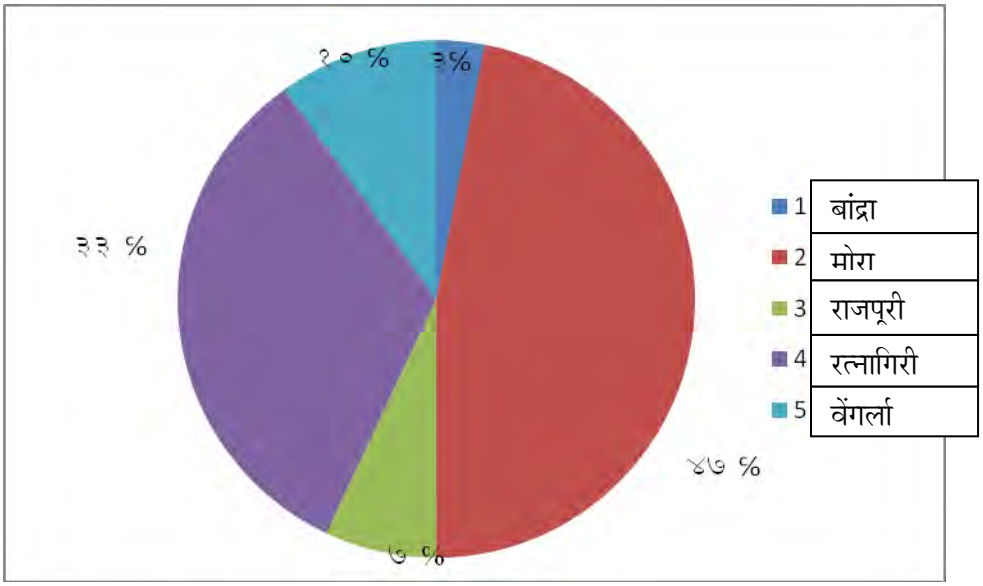

Year in Review

During the year 2013-14, the non-major ports have handled 24.77 Millions Tonnes of cargo, which is 2.40% over the 24.19 Millions Tonnes handled in 2012-13.

Keeping this growth and emerging economic trends in mind, Maharashtra Maritime Board (MMB), undertook a series of initiatives to boost economic activities in Maharashtra State through development of maritime infrastructure.

PORT GROUP-WISE TRAFFIC AT MMB PORTS 2013-14

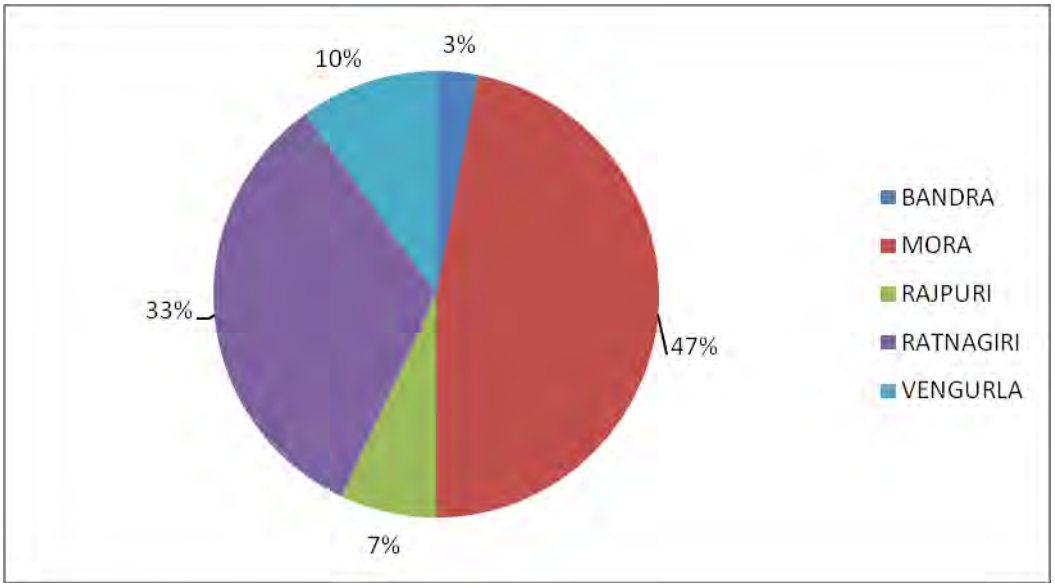

वस्तुनिहाय माल वाहतूक:

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकार क्षेत्रातील बंदरांमधुन २०१३-१४ या वर्षामध्ये विविध प्रकारच्या व्यापारी मालाची वाहतूक केली आहे. यामध्ये इतर वस्तूंबरोबरच अशुध्द लोखंड, सिमेंट व ओबड धोबड आकाराच्या पक्क्या विटा (क्लिंकर) यांसारख्या वस्तू आणि रासायनिक (ई.डी.सी., ईथिलीन व व्ही.सी.एम.) यासारख्या विशेष वस्तूंचा समावेश आहे. कोळसामध्ये सुमारे ३९ टक्के इतका सर्वाधिक हिस्सा असून त्याखालोखाल अशुध्द लोखंड ३४ टक्के सिमेंट व ओबड धोबड आकाराच्या पक्क्या विटा (क्लिंकर) ०८ टक्के आणि इतर १९ टक्के यांचा हिस्सा आहे.

सन २०१३-१४ या वर्षामध्ये लहान बंदरांमधून वाहतूक केलेल्या २४.७ दशलक्ष टन इतक्या जहाजावरुन केलेल्या माल वाहतुकीपैकी, आयात जहाज माल वाहतुकीचे प्रमाण ८८ टक्के व निर्यात जहाज माल वाहतुकीचे प्रमाण १२ टक्के इतके होते.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरावरील जहाजमाल वाहतुकीचे प्रकार (सन २०१३-१४)

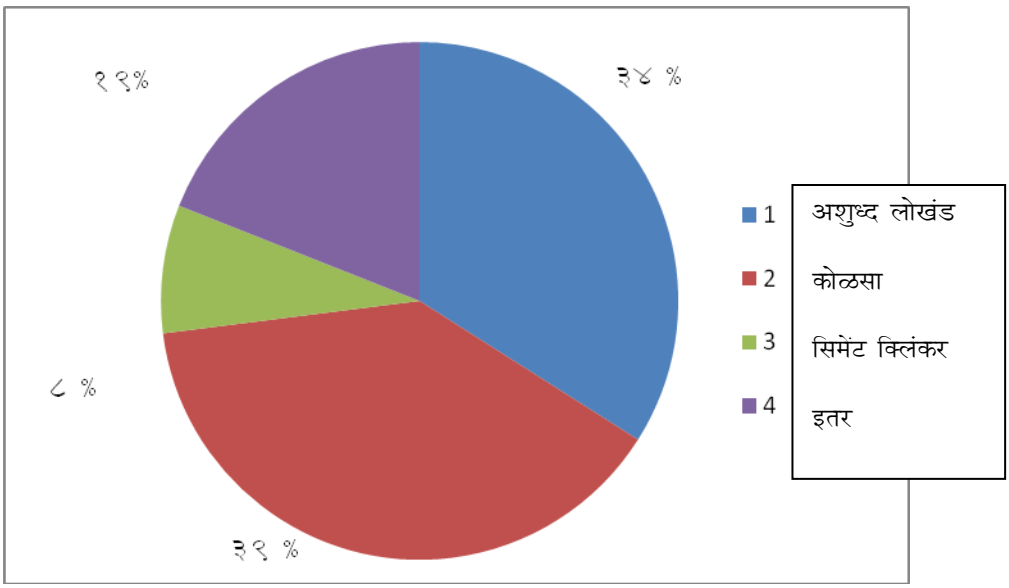

Commodity wise traffic

Cargo type at MMB ports (2013-14)

Ports under MMB jurisdiction handled a varied basket of commodities in the year 2013-14. Such as iron ore, cement & clinker , amount others and special commodities like chemical (EDC, Ethylene, VCM). The Coal products has the highest share of the commodities of around 39% followed by the Iron Ore 34%, cement / clinker 8% and others 19%.

Out of 24.7 million tones of cargo handled by the non-major ports, 88% accounts for import cargo and 12% for export cargo in the year 2013-14.

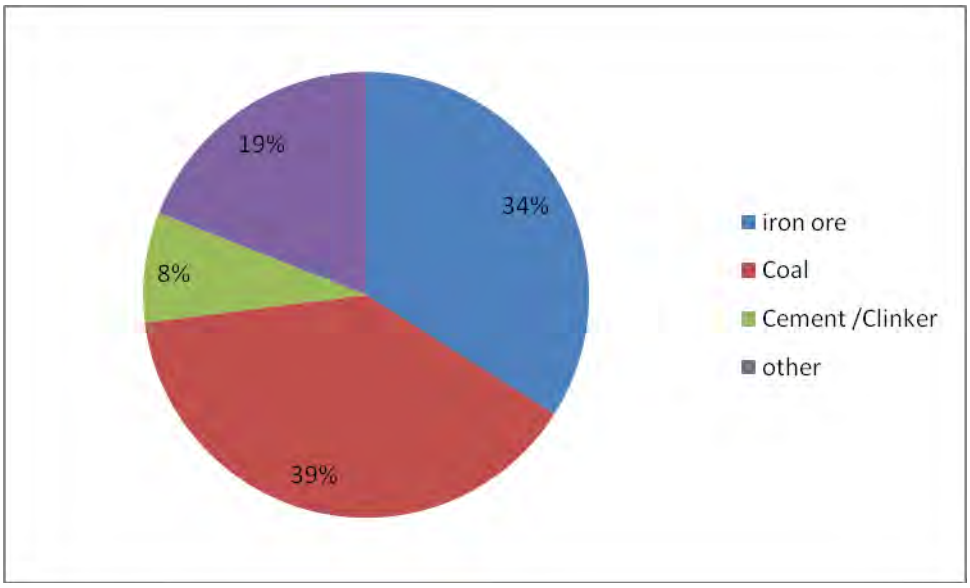

प्रवासी वाहतूक व एकूण उत्पन्न :

प्रवासी वाहतूक २०१३ - १४ या वर्षात, महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारिता क्षेत्रातील बंदरांमधून १७.८ दशलक्ष इतक्या प्रवाशांची वाहतूक झाली.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरातील प्रवासी वाहतूक

प्रवाशांची संख्या लाखात

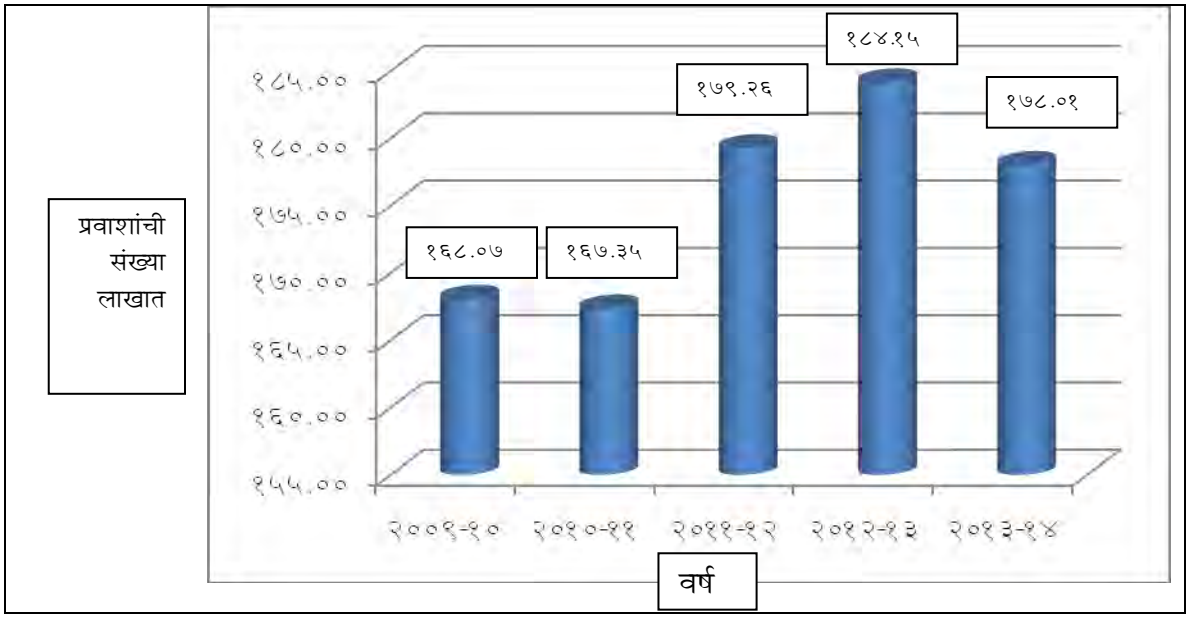

एकूण उत्पन्न :

२०१३-१४ या वर्षामध्ये, महाराष्ट्र सागरी मंडळाला एकूण रु.११७.६२ कोटी एवढे उत्पन्न मिळाले आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे एकूण उत्पन्न –

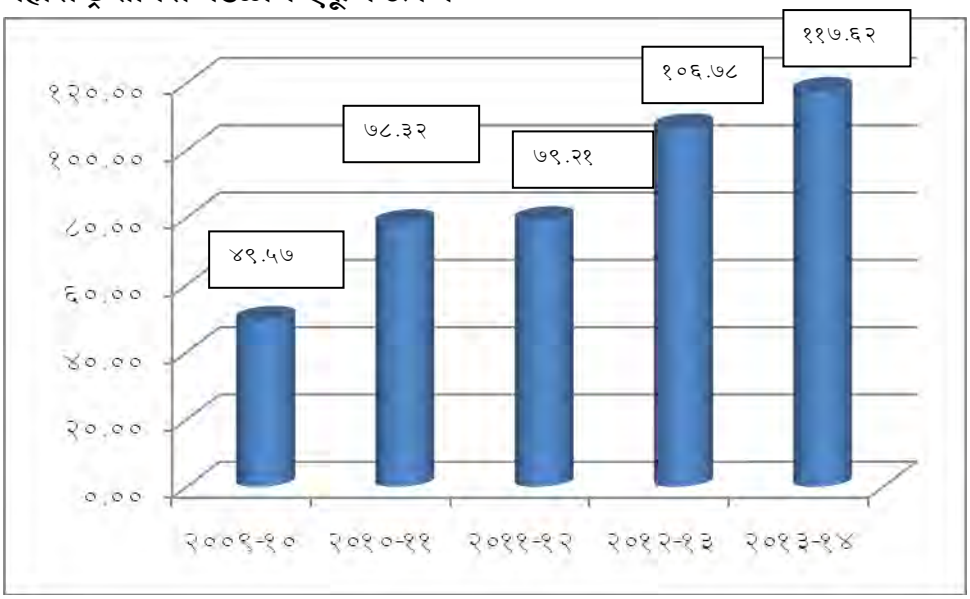

Passenger Traffic

During the year 2013-14, Ports under MMB jurisdiction transported 17.8 million passengers.

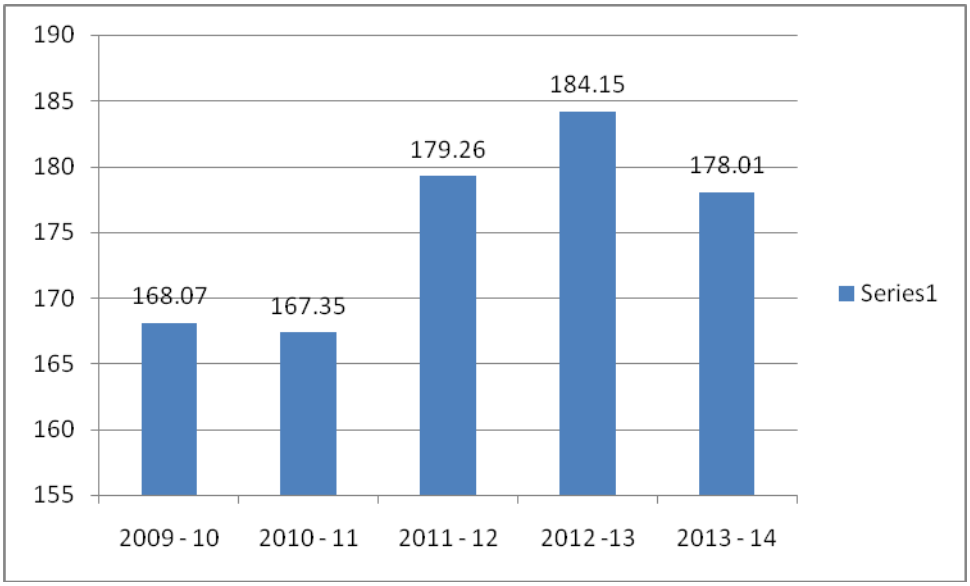

Total Income

Total income of MMB stood at Rs.117.62 crore in the year 2013-14

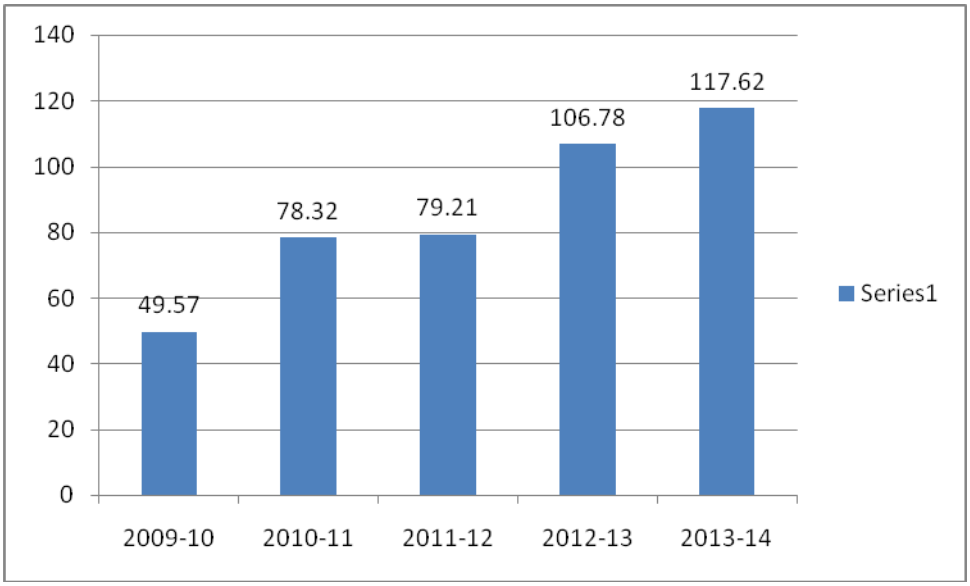

महाराष्ट्र सागरी मंडळ - उगम व विकास –

३५ खाडया व नद्या यांसह ७२० कि.मी.एवढा विस्तीर्ण सागर किनारा असणारे महाराष्ट्र हे बंदर विकास, बंदरांशी संबंधित पायाभूत सुविधा, किंवा देशांतर्गत जलमार्ग परिवहन व्यवस्था किंवा जलक्रिडा संकुलाची उभारणी अशा विविध जलप्रकल्पांमध्ये आपल्या निधीची गुंतवणूक करण्यासाठी गुंतवणुकदारांकरिता आकर्षित करणारे असे ठिकाण बनले आहे.

महाराष्ट्रात पर्यटन व्यवसायाची चांगली पार्श्वभूमी असून, यामध्ये आणखी वाढ व विस्तार करण्यास मोठा वाव आहे. खाडयांमधील सागरी उद्याने (मरीन पार्क) व जलक्रिडा संकुले यांच्या विकासामुळे त्या ठिकाणांची जगभरातील पर्यटकांना भुरळ पडेल. उष्ण कटिबंधीय अनुकूल परिस्थिती आणि अशी करमणूक युक्त ठिकाणे याबाबींमुळे महाराष्ट्र हे एक महत्त्वपूर्ण पर्यटन स्थळ असल्याचे प्रदर्शित होईल.

अशाप्रकारे, महाराष्ट्र विविध संधी देऊ करीत आहे.

- मुख्य मार्गावरुन होणाऱ्या जहाजी मालाच्या वाहतूकीच्या हिश्श्यात वाढ करणे.
- मुंबईसारख्या शहरांतील मोठया प्रमाणातील नियमित पासधारकांचे हित जपता येईल अशाप्रकारे देशांतर्गत जलवाहतूक यंत्रणा प्रभावीपणे निर्माण करणे.
- सागरी जलवाहतूकीचा विकास करणे.
- क्रीडाप्रेमींना आकर्षित करण्यासाठी जलक्रिडा संकुलांची उभारणी करणे.
- सागरी उद्यानांचा विकास करुन पर्यटकांना आकर्षित करणे.
- जहाजांची बांधणी व दुरुस्ती यार्डची (केंद्रांची) उभारणी करणे.
- जहाजतोडणीची कामे सुलभ करणे.

भारत सरकारने प्रमुख बंदर विश्वस्त मंडळामार्फत मोठया बंदरांच्या विकासाकरिता आणि त्यांच्याशी संबंधित असलेल्या राज्य सागरी मंडळांच्या त्यांच्या अखत्यारीतील लहान बंदरांच्या विकासाकरिता विविध उपाययोजना हाती घेतल्या आहे. अशाप्रकारे, महाराष्ट्र सागरी मंडळ हे, महाराष्ट्र राज्यातील लहान बंदरांवर देखरेख करणारे प्राधिकरण आहे.

Maharashtra Maritime Board – Origin and Growth

Maharashtra, with its expansive coastline of 720 kms., with 35 creeks and rivers is an attractive destination for investors to invest their funds in varied water projects, be it port development, port-related infrastructure, or inland waterways transport system, or setting up water sports complex.

Maharashtra has a good tourism base, which has a great scope for further exploration and expansion. Development of marine parks and water sports complexes in creeks, will act as enticers to global travelers. The tropical sun, clubbed with such entertainment avenues, will portray Maharashtra as an important tourist destination.

Maharashtra thus offers a basket of varied opportunities.

- Increase share of the mainline cargo movement.
- Create an effective Inland Water Transport System, thus taking care of large numbers of daily commuters in coastal cities like Mumbai.
- Develop coastal shipping.
- Set up water sports complexes enticing sports enthusiasts.
- Attract tourists by developing marine parks.
- Set up ship building and repair yards.
- Facilitate ship breaking activities.

The government of India has been taking various measures for development of the major ports through Board of Trustees for Major Ports and non-major ports come under the jurisdiction of respective State Maritime Boards. Maharashtra Maritime Board is thus the authority that oversees the non-major ports of the state of Maharashtra.

सन १९९६ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाची स्थापना झाली असून त्याने महाराष्ट्र राज्यातील सागरी उपक्रमांना उत्तेजन देण्यांत आणि त्यात सुलभता आणण्यात एक मध्यवर्ती भूमिका पार पाडली आहे. सन १९९७ चा महाराष्ट्र अधिनियम क्र. १५ अन्वये महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा कारभार त्याअंतर्गत करण्यात येत असून त्यामध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाने लहान बंदरांचा विकास व देखभाल यांवर देखरेख करण्याच्या अधिकारांची तरतूद केली आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे मुख्यालय मुंबई येथे असून राज्याच्या समुद्रकिनाऱ्यालगत विविध कार्यालये पसरलेली आहेत. माननीय मंत्री (बंदरे), महाराष्ट्र शासन हे मंडळाचे अध्यक्ष आहेत आणि या संघटनेच्या विविध कामांचे व्यवस्थापन करणाऱ्या अधिकाऱ्यांच्या अधिकारश्रेणीचे नेतृत्व करणारा एक मुख्य कार्यकारी अधिकारी आहे.

लहान बंदरांचा सुलभतेने विकास करणे ही, महाराष्ट्र सागरी मंडळाची भूमिका आहे आणि हे काम खाजगी व्यक्तींच्या सहभागाने बहुपयोगी बंदरे तसेच जहाजांचे बंदिस्त स्थानक (कॅप्टीव्ह टर्मिनल्स) यांची उभारणी पार पाडले जाते. महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या नियंत्रणाखाली ४८ बंदरे असून हे मंडळ महाराष्ट्र राज्याला लाभलेल्या ७२० कि.मी. इतक्या समुद्रकिनाऱ्याचा आणखी विकास करण्याबाबतच्या प्रस्तावांकडे सतत लक्ष ठेवून आहे.

गुंतवणुकीच्या प्रक्रियेबाबत मार्गदर्शन करण्याव्यतिरिक्त मंडळ, जहाजे, कर्मचारीवर्ग, गलबते व संबंधित व्यक्ती यांना बंधनकारक असतील असे नियम व विनियम यांसहित प्रशासकीय चौकट निर्माण करण्यासाठी सुध्दा जबाबदार आहे.

एक सुविधाकार म्हणून बंदराची उभारणी करणारा एवढीच महाराष्ट्र सागरी मंडळाची व्याप्ती मर्यादित नाही तर यामध्ये सागरी क्षेत्रातील संभाव्य संधींचा अंदाज घेण्याचे मार्ग सातत्याने शोधून काढणे याचादेखील समावेश आहे. त्यांच्या अलिकडच्या उपक्रमांमध्ये सागरी किनाऱ्यावरील जहाजवाहतूक, जहाज बांधणी व दुरुस्ती यामध्ये पुढाकार घेण्याशिवाय देशांतर्गत जलवाहतूक यंत्रणेचा विकास करणे या बाबींचा देखील समावेश आहे.

एक मध्यस्थ एजन्सी म्हणून, महाराष्ट्र सागरी मंडळ हे राज्य स्तरावरुन सुलभतेने सागरी विकास करणारे असे एक प्राधिकरण आहे.

The Maharashtra Maritime Board was established in the year 1996 and has played a pivotal role in encouraging and facilitating maritime activities in the sate of Maharashtra. The administration of MMB comes under the Maharashtra Act No XV of 1997 that provides MMB the rights to oversee the development and maintenance of the non-major ports.

Headquartered at Mumbai it has various offices spread along the coast of the state. The Board is chaired by the Honorable Minister (Ports) Govt. of Maharashtra and has a Chief Executive Officer who leads the hierarchy of officers managing the various functions of the organization.

The role of MMB is to facilitate development of the non-major ports and this is done through the involvement of private players in establishing multi-user ports as well as captive terminals. The MMB has under its wing 48 port limits and is continuously looking at proposals to further develop the 720 km coastal stretch that belongs to the state of Maharashtra.

Apart from guiding the process of investment the Board is also responsible for the administrative framework including the rules and regulations that the ships, employees, vessels and related parties must abide by.

The scope of Maharashtra Maritime Board as a facilitator goes beyond to building ports and also, includes continuously looking at ways to tap the potential of the maritime sector. Amongst their recent undertakings is development of an Inland Transport System besides initiatives in coastal shipping, ship construction and repair.

As a Nodal Agency, MMB is the authority that facilitates maritime development at the state level.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रातील बंदरे

महाराष्ट्रात केंद्र सरकारच्या अधिकारक्षेत्रातील २ मोठी बंदरे, (मुंबई पोर्ट ट्रस्ट व जवाहरलाल नेहरु पोर्ट ट्रस्ट) आणि महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या अधिकारक्षेत्रात ४८ लहान बंदरे आहेत.

महाराष्ट्रातील लहान बंदरांचे, पुढील प्रमाणे बंदरांचे ५ गट करण्यांत आले आहेत:-

बांद्रा गट	मोरा गट	राजपूरी गट	रत्नागिरी गट	वेंगुर्ला गट
डहाणू	वसई	थळ (रेवस)	रत्नागिरी	पूर्णगड
तारापूर	कल्याण	अलिबाग (धरमतर)	वरोडा(तिवरी)	जैतापूर
नवापूर	भिवंडी	रेवदांडा	जयगड	विजयदुर्ग
सातपाटी	ठाणे	बोर्ली-मांडला	बोर्या	देवगड
केळवा-माहिम	मोरा	नांदगाव	पालशेत	आचरा
अर्नाळा (दातिवरे)	करंजा	मुरुड-जंजिरा	दाभोळ	मालवण
उत्तन	मांडवा	राजपुरी (दिघी)	हर्णे	निवती
मनोरी	ट्रॉम्बे	मांदाड	केळशी	वेंगुर्ला
वर्सोवा	पनवेल	कुंभारु	बाणकोट	रेडी
बांद्रा	(उल्वा-बेलापूर)	श्रीवर्धन		किरणपाणी

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे टर्मिनल्स्

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे टर्मिनल्स् ही, महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या मालकीची आहेत व त्याची व्यवस्था मंडळाकडून ठेवण्यात येते. ज्यांना विद्यमान पायाभूत सुविधा आपल्या गरजांनुसार योग्य असल्याचे आढळून आले आहे अशा वापरकर्त्यांनी महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या टर्मिनलसचा सुविधांसह पर्याय स्वीकारला आहे, तर दुसऱ्या बाजुने जे आवश्यक सुविधा उभारु शकतात असे वापरकर्ते महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या टर्मिनलसचा सुविधांशिवाय पर्याय स्वीकारीत आहेत.

अ.क्र.	बंदरांची नावे	धक्क्यांचा वापर करणाऱ्या कंपन्यांची नावे	जहाजी माल
१.	२.	३.	४.
१.	डहाणू	रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर लि.	कोळसा
२.	रत्नागिरी (भगवती बंदर)	अल्ट्रा -सिमेंट लि.	विटा (क्लिंकर)
३.	केळशी	आशापुरा माइनकेम लि.	बॉक्साईट
४.	जयगड	डेक्कन ओवरसिस प्रा.लि.	मळी
५.	विजयदुर्ग	इन्टीग्रेटेड सर्व्हिस पॉईंट लि.	मळी

Ports under MMB jurisdiction

Maharashtra has 2 major ports (Mumbai Port Trust and Jawaharlal Nehru Port Trust), under the central jurisdiction and 48 non-major ports limits, under the jurisdiction of MMB.

Non-Major ports in Maharashtra are grouped in 5 groups as under:

Bandra Group	Mora Group	Rajpuri Group	Ratnagiri Group	Vengurla Group
Dahanu	Vasai	Thal(Rewas)	Ratnagiri	Purnagad
Tarapur	Kalyan	Alibag (Dhramtar)	Varoda (Tiwari)	Jaitapur
Navapur	Bhivandi	Revadanda	Jaigad	Vijaydurg
Satpati	Thane	Borli-Mandala	Boria	Devgad
Kelwa-Mahim	Mora	Nandgaon	Palshet	Achara
Arnala (Datiware)	Karanja	Murud-Janjira	Dabhol	Malvan
Uttan	Mandwa	Rajpuri(Dighi)	Harnai	Nivati
Manori	Trombay	Mandad	Kelshi	Vengurla
Varsova	Panvel	Kumbharu	Bankot	Redi
Bandra	(Ulwa-Belapur)	Shriwardhan		Kiranpani

MMB Terminals:

MMB terminals are owned and operated by MMB. Users who find the existing infrastructure suitable to their needs opt for MMB terminals with facilities, whereas, MMB terminals without facilities are opted by those who would set up the required facilities.

Sr. No.	Name of the Port	Name company using the wharf	Cargo
1	**2**	**3**	**4**
1.	Dahanu	Reliance Infrastructure Ltd.	Coal
2.	Ratnagiri (Bhagwati Bunder)	Ultra-Cement Ltd.	Clinker
3.	Kelshi	Ashapura Minechem Ltd.	Bauxite
4.	Jaigad	Deccan Overseas Pvt. Ltd.	Molasses
5	Vijaydurg	Integrated Service Point Ltd.	Molasses

धोरणात्मक उपक्रमशीलता:

कोणत्याही देशाच्या व्यापाराचा विकास करण्यासाठी, त्या देशाचे प्रवेशमार्ग म्हणून बंदरांचा विचार केला जातो. नियमन करणाऱ्या आणि काम पाहणाऱ्या संस्था व त्यांची कार्यपध्दती व त्यावर जोरकसपणे मांडलेल्या क्रिया-प्रतिक्रियाबाबत सतत बदल केलेले नियम यांच्यातील गुंतागुंत समजून घेऊन, संविदात्मक व व्यावसायिक संबंधांच्या एका सुरेख संगमाचा योग्य रीतीने विचार करता येऊ शकतो हे त्यांनी दाखवून दिले आहे.

हरितक्षेत्र बंदरे:

अवजड (बल्क) व खंडीत (ब्रेक बल्क), कंटेनर्स, पेट्रोलियम व रसायने यांसारख्या जहाजी मालाचे सर्व प्रकार हाताळण्याची क्षमता असणाऱ्या बहु-उपयोगी बंदर सुविधांचा विकास करण्याच्या दृष्टीने, ज्या लहान बंदरांची चांगली क्षमता आहे व आर्थिक वर्धनक्षमता आहे अशा राज्यातील काही लहान बंदरांचा विकास करण्याचे राज्य शासनाने ठरविले आहे. उपयोगकर्ता हितैषी आणि अधिक गतिशिलता आणण्यासाठी विद्यमान बंदर धोरणात सुधारणा करण्याकरिता दि.२०.०८.२०१० रोजी राज्यशासनाने एक नवीन बंदर धोरण जाहीर केले आहे.

बंदर विकासाबाबतचे धोरण: ठळक वैशिष्टये

- "बांधा, मालकी, वापरा, हिस्सा घ्या व हस्तांतरित करा" (बीओओएसटी) या तत्वावर बंदरांचा विकास.
- ५ वर्षांच्या बांधकाम कालावधीसह ५० वर्षांचा सवलतीचा कालावधी.
- जहाजी मालवहातुकीवर धक्का भाडे सुट टेरिफ निश्चितीमध्ये स्वायत्ता.
- बंदरांसाठीच्या प्रकल्पामध्ये ११ टक्क्यांपर्यंत समन्याय भागीदारी राज्य शासनाद्वारे महाराष्ट्र सागरी मंडळाद्वारे.
- १)जमिनीचे /वाळूचे उत्खनन करण्यावरील स्वामित्वधनात सवलत. २) वीज आकारात सवलत. ३) बंदराशी संबंधित उपकरणे यांवरील मुद्रांक शुल्क सवलत. ४)अकृषिक आकारणी कर सवलत.
- वीज व पाणी पुरवठा यांकरिता मुक्त मार्ग.
- बंदर विकासकाकडून राष्ट्रीय महामार्गापासून ते बंदराच्या सीमेपर्यंत रस्त्यांचे बांधकाम आणि भारत सरकारच्या मानकांनुसार पथकर, व्हि जी एफ मार्फत खर्चाची वसुली.
- रेल्वे धोरणानुसार एस पी व्ही मार्फत रेल्वे जोडणी.
- बंदर विकासावरील प्रवाशांचा धक्का, मच्छिमारांचे प्रश्न, स्थानिक लोकांना प्रशिक्षण यांसारखी कॉर्पोरेट सामाजिक जबाबदारी. (सी.एस.आर.)

खाजगी क्षेत्राकडून मिळणाऱ्या स्वागतार्ह प्रतिसादावर या धोरणाचे यश अवलंबून आहे.

Policy Initiatives

Ports are viewed as gateways for any country to develop its trade. They represent what may rightly be considered a complex mosaic of contractual and business relationships, which in turn give rise to maze of regulatory and operating institutions and procedures and ever-changing rules of dynamic inter-play.

Greenfield Ports

With a view to develop multi-user port facilities capable of handling all types of cargo like bulk and break-bulk, containers, petroleum and chemicals, the State Government has decided to develop its non-major ports which have a good potential and economic viability. A new port policy was announced by the State Government on 20.8.2010 to improve upon the existing port policy to make it more user-friendly and dynamic.

Policy on Port Development- Salient features

- Development of Port on Build, Own, Operate, Share & Transfer (BOOST) basis.
- Concession period of 50 years inclusive of 5 years' construction period.
- Autonomy in tariff fixation, concessional wharfage on cargo handled
- Equity participation in SPV- up to 11% (by Govt./ MMB)
- Concessions under port policy like exemption on (i) Royalty on excavation of earth/ sand (2) Electricity duty (3) Stamp Duty on port related instruments (4) Non-Agricultural Assessment tax
- Free Right of Way for electric and water supply
- Construction of roads from National Highway to port boundary by port developer and cost recovery through toll, VGF as per Govt. of India norms.
- Rail connectivity through SPV as per Railway Policy
- Corporate Social Responsibilities (CSR) like passenger jetty, fishermen issues, training for locals etc. on port developer

The success of this policy lies in the welcoming response it received from private sector.

पुढील हरितक्षेत्र बंदरांचा, सध्या विकास करण्यात येत आहे.

बंदर	**बंदरांचे विकासक**
दिघी	मेसर्स दिघी पोर्ट लि.(बालाजी ग्रुप)
रेवस-आवारे	मेसर्स रेवस पोर्ट लि.(रिलायन्स ग्रुप)
लावगण, जयगड	मेसर्स आंग्रे पोर्टस् प्रा.लि.(चौगुले ग्रुप)
धामणखोल खाडी, जयगड	मेसर्स जेएसडब्ल्यू जयगड पोर्ट लि. (जिंदाल ग्रुप)
विजयदुर्ग	मेसर्स विजयदुर्ग पोर्टस् प्रा.लि.(एच.डी.आय.एल.ग्रुप)
रेडी	मेसर्स रेडी पोर्ट लि. (अर्ननेस्ट ग्रुप)

Following Greenfield ports are currently under development:

Port	**Port Developer**
Dighi	M/s. Dighi Port Ltd. (Balaji Group)
Rewas - Aware	M/s. Rewas Port Ltd. (Reliance Group)
Lavgan, Jaigad	M/s. Angre Port Pvt. Ltd. (Chowgule Group)
Dhanmankhol Bay, Jaigad	M/s. JSW Jaigarh Port Ltd. (Jindal Group)
Vijaydurg	M/s. Vijaydurg Ports Pvt. Ltd. (HDIL Group)
Redi	M/s. Redi Port Ltd. (Earnest Group)

कॅप्टीव्ह जेट्टीज :-

महाराष्ट्र हे मुख्यतः मोठे औद्योगिक राज्य असल्याने या राज्याने विविध क्षेत्रांतील उद्योगांना त्यांच्या विविध उपयोगासाठी कॅप्टीव्ह जेट्टी (मालधक्के) उभारण्यामध्ये सहाय्य करुन हातभार लावला आहे आणि त्यात पुढाकार घेतला आहे. धरमतर, रेवदांडा, रनपार आणि उल्वा-बेलापूर यासारख्या ठिकाणी उभारलेल्या कॅप्टीव्ह जेट्टीज म्हणजे उद्योगांना राज्य शासनाकडून देण्यात आलेल्या अशा सहाय्याची काही उदाहरणे आहेत. राज्याच्या किनाऱ्यालगत, खाडयांमध्ये आणि नदी किनारे याठिकाणी अशी अनेक क्षेत्रे उपलब्ध आहेत जेथे उद्योग त्याचबरोबर कॅप्टीव्ह जेट्टीज ही उभारता येऊ शकतील. महाराष्ट्र सागरी मंडळाने, महाराष्ट्राच्या किनाऱ्याजवळ कॅप्टीव्ह जेट्टीचे बांधकाम करण्याकरिता अटी व शर्ती निर्धारित केल्या आहेत.

कॅप्टीव्ह जेट्टीबाबतचे धोरण:

- जेट्टीकरिता जमीन व जागा ३० वर्षांच्या कालावधीसाठी भाडेपट्टयाने देण्यांत येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीचे संपूर्ण बांधकाम बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा (बीओटी) तत्वावर करण्यात येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीधारकाकडून जेट्टीचे बांधकाम, दुरुस्ती, परिरक्षण व व्यवस्थापन करण्यात येईल.
- कॅप्टीव्ह जेट्टीवर येणाऱ्या जलयानांकडून कोणतेही धक्काभाडे देय असणार नाही.
- राज्य शासनाकडून अधिसूचित केलेल्या प्रशुल्कानुसार महाराष्ट्र सागरी मंडळाला धक्का भाडयाचे प्रदान करणे.
- बांधा, वापरा व हस्तांतरीत करा या कालावधीच्या अखेरीस जेट्टी व जेट्टीवर केलेले अधिक बांधकाम यांचे प्रत्यावर्तन करणे.

अनेक खाजगी व्यक्तींनी त्यांच्या (स्वतःच्या) वापराकरिता, कॅप्टीव्ह जेट्टी उभारल्या आहेत, हे कॅप्टीव्ह जेट्टीबाबतच्या धोरणाच्या यशाचे द्योतक आहे.

पुढील कॅप्टीव्ह टर्मिनल्स, सध्या कार्यान्वित होत आहेतः-

अ.क्र.	बंदराचे नाव	चालक	जहाजीमाल (कार्गो)
१.	पनवेल (उल्वा-बेलापूर)	अंबुजा सिमेंट लि.	बल्क सिमेंट
२.	धरमतर	इस्पात इंडस्ट्रिज लि.	अशुध्द लोखंड वीटा (क्लिंकर) कोल/कोळसा स्पंज आर्यन
३.	रेवदांडा	वेल्समन मॅकस्टील लि.	अशुध्द लोखंड/ प्लेट्स/फाईन हॉट ब्रिकेटेड लोखंड डायरेक्ट रिडयूस आर्यन
४.	रत्नागिरी (पावस - रनपार)	फिनोलेक्स इंडस्ट्रिज लि.	एल.पी.जी. इथेलिन डाय-क्लोराईड
५.	रत्नागिरी (पावस - रनपार)	फिनोलेक्स इंडस्ट्रिज लि.	कोळसा

Captive Jetties

Maharashtra being the most industrialized state has taken lead and promoted industries from different sectors by assisting them in setting up of captive jetties for their exclusive use. Captive jetties at places like Dharamtar, Revdanda, Ranpar, Dabhol and Ulwa-Belapur are some examples of such support provided by the State Government to the industry. There are many such areas available along the coast, inside the creeks and on riverbanks in the state, where industries as well as captive jetties can be established. MMB has laid down terms and conditions for construction of captive jetties along the coast of Maharashtra.

Policy on Captive Jetties

- Land and site for jetty will be leased out for a period of 30 years.
- Development on Build, Operate and Transfer (BOT) basis.
- Construction, repair, maintenance and management of the jetty by captive jetty holder
- No berthing dues from the vessels calling at the captive jetty.
- Payment of wharfage charges to MMB as per tariffs notified by State Government
- Reversion of jetty and super structure to MMB at the end of BOT period

The success of the captive jetty's policy is evident from the number of private players that have set up jetties for their captive usage.

The following captive terminals are currently under operation:

Sr. No.	Name of the Port	Operator	Cargo
1.	Panvel (Ulwa-Belapur)	Ambuja Cements Ltd.	Bulk cement
2.	Dharamtar	Ispat Industries Ltd.	Iron ore, Clinker Coke/Coal, Sponge iron
3.	Revdanda	Welspun Maxsteel Ltd.	Iron ore/ pellets/ fine Hot Bricketed Iron Direct Reduced Iron
4.	Ratnagiri (Pawas-Ranpar)	Finolex Industries Ltd.	LPG Etheylene-di-choride
5.	Ratnagiri (Pawas-Ranpar)	Finolex Industries Ltd.	Coal

बहुउद्देशीय लहान धक्का प्रकल्प :

महाराष्ट्र शासनाने समुद्र मार्गे जहाजी मालाच्या वाहतुकीस चालना देण्यासाठी, २००५ वर्षामध्ये बहुउद्देशीय लहान धक्क्यांकरिता धोरण जाहीर केले आहे. या धोरणाची ठळक वैशिष्टये पुढीलप्रमाणेः-

बहुउद्देशीय लहान धक्क्याबाबतचे धोरण:-

- विकासकाकडून जागा निश्चित करणे.
- बांधा, मालकी, वापरा व हस्तांतरीत करा (बीओओटी) या तत्वावर विकसित करावयाचा प्रकल्प.
- बांधकामाकरिता, २ वर्षांसह, ३० वर्षांचा सवलतीचा कालावधी.
- नौपरिवहन जलमार्गातील गाळ उपसणीसह सहाय्यभूत पायाभूत सुविधांचा विकास आणि नौपरिवहन विषयक सहाय्याची तरतूद करणे ही विकासकाची जबाबदारी असेल.
- राज्य शासनाकडून अधिसूचित करण्यात येईल त्या प्रशुल्कानुसार धक्का भाडे.
- स्वीस चॅलेंज.

पुढील बहुउद्देशीय बंदरे सध्या कार्यान्वित आहेत.

अ.क्र.	बंदराचे नाव	चालक	जहाजीमाल (कार्गो)
१.	धरमतर	पीएनपी मेरीटाईम प्रा.लि.	मेट,कोक, कोळसा, सल्फर सिमेंट, क्लिंकर डोलामाईट, चुनखडी, स्टील कॉईल, रॉक फॉस्फेट.
२.	रेवदंडा	इंडो एनर्जी इन्टरनॅशनल लिमिटेड.	कोळसा.
३.	जयगड	मरीन सिंडीकेट प्रा.लि.	बॉक्साईड, चुनखडी.

Multipurpose Jetty Projects:

The Government of Maharashtra has declared the policy for multipurpose jetty in the year 2005 to promote transportation of cargo through sea route. The salient features of the policy are as under:

Policy on Multipurpose Jetties:

- Site identification by the developer
- Project to be developed on Build, Own, Operate and Transfer (BOOT) basis
- Concession period of 30 years including 2 years for construction
- Development of support infrastructure including dredging in navigation channel and provision of navigational aids to be the responsibility of the developer
- Wharfage charges as per tariffs notified by State Government
- Swiss challenge

The following Multipurpose terminals are currently under operation:

Sr. No.	Name of the Port	Operator	Cargo
1.	Dharamtar	PNP Maritime Pvt. Ltd.	Met Coke, Coal, Sulpher, Cement, Clinker, Dolomite, Limestone, Steel coil, Rock phosphate
2.	Revdanda	Indo Energy International Ltd.	Coal
3.	Jaigad	Marine Syndicate Pvt. Ltd.	Bauxite, Limestone

देशांतर्गत जलवाहतूक: (आय.डब्ल्यू.टी.)-

देशांतर्गत जलवाहतूक ही, काटकसरीचा व पर्यावरणाशी अनुकूल ठरणारा असा वाहतूकीचा प्रकार आहे. निश्चित केलेल्या शर्ती अन्वये वाहतुकीचा पर्यायी व पूरक प्रकार म्हणून काम करण्याची त्याची प्रचंड क्षमता आहे.

महाराष्ट्रात खाडया, नद्या, कालवे व तळे सर्वदूरवर विखुरलेले असल्यामुळे त्यावर देशांतर्गत वाहतूकीचे कार्यक्षम जाळे विकसित करता येऊ शकते.

महाराष्ट्रात ३५ खाडया आहेत आणि त्यावरील ७२० कि.मी.ची किनारपट्टी लाभलेली असल्याने, महाराष्ट्राच्या किनारपट्टी प्रदेशामध्ये देशांतर्गत जलवाहतुक हा एक अधिमान्य वाहतुकीचा प्रकार ठरला आहे. महाराष्ट्राच्या किनारी जिल्हयांमधील सुमारे १.५ कोटी (१५ दशलक्ष) प्रवासी दरवर्षी, देशांतर्गत जलवाहतुकीचा वापर करतात.

देशांतर्गत जलवाहतुकीच्या हिश्श्यात मोठया प्रमाणात वाढ करण्यासाठी महाराष्ट्राने सध्या अस्तित्वात असलेल्या प्रवाशांच्या सोयी सुविधा नव्याने आणि नाविन्यपूर्ण करण्यासाठी विविध प्रकल्प हाती घेतले आहेत. शिपींग मंत्रालय, भारत सरकारने केंद्र पुरस्कृत योजनेखाली महाराष्ट्रातील पुढील आठ देशांतर्गत जल वाहतूक प्रकल्पांना मान्यता दिली आहे.

- गोदावरी नदीमध्ये विष्णुपुरी, नांदेड येथे
- अंबा नदी/धरमतर खाडीमध्ये, मांडवा येथे
- अंबा नदी/ धरमतर खाडीमध्ये, करंजा येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) राजपुरी येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) जंजिरा किल्ला येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) दिघी येथे
- म्हसळा/ मांदाड नदीमध्ये (राजपुरी खाडी) आगरदांडा येथे
- पर्यावरणानुकूल पर्यटन प्रकल्पासाठी इसापूर, जिल्हा-नांदेड, महाराष्ट्र.

या प्रकल्पासाठी, एकूण खर्च आय.एन.आर. ३० कोटी (६.३ दशलक्ष अमेरिकन डॉलर्स) इतका असेल.

वाहतूकीची कोंडी विचारात घेता, मुंबईमध्ये विशेष भर देण्यात येत आहे. मुंबईच्या पश्चिम किना-यावर व पूर्व किना-यावर प्रवासी जलवाहतूक पी.डब्ल्यु.टी.) विकसित करण्यात येत आहे. या प्रकल्पांकरिता अंमलबजावणी एजन्सी म्हणून, महाराष्ट्र शासनाने महाराष्ट्र राज्य रस्ते विकास महामंडळास (एम.एस.आर.डी.सी) नियुक्त केले आहे.

Inland Water Transport (IWT)

Inland Water Transport is an economical and environment friendly mode of transport. It has a vast potential to act as an alternate and supplementary mode of transportation under defined conditions

Maharashtra has an extensive network of creeks, rivers, canals and lakes which upon development can provide an efficient network of inland transportation

Maharashtra has 35 creeks and 720 km long coastline therefore the Inland Water Transportation is a preferred mode of transport in the coastal region of Maharashtra. Approximately 1.5 crore (15 mn) passengers use Inland Water Transport annually in the coastal districts of Maharashtra

For an upward shift in the share of IWT, Maharashtra is undertaking various projects for construction of new and refurbishment of existing passenger facilities. The Government of India, Ministry of Shipping has approved following eight Inland Water Transport projects in Maharashtra, under centrally sponsored scheme.

- In Godavari River at Vishnupuri, Nanded
- In Amba River/ Dharamtar Creek at Mandwa
- In Amba River/Dharamtar Creek at Karanja
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Rajpuri
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Janjira Fort
- In Mhasla/ Mandad River (Rajpuri Creek) at Dighi
- In Mhasla / Mandad River (Rajpuri Creek) at Agardanda
- Eco-tourism project at Isapur, District- Nanded, Maharashtra.

The projects will involve a total cost of INR30 crore (USD6.3 million)

In view of traffic congestion, special emphasis is being provided to Mumbai. Passenger Water Transport (PWT) is being developed on West coast and East Coast of Mumbai. The Government of Maharashtra has appointed Maharashtra State Road Development Corporation (MSRDC) as Implementing Agency for these projects.

जहाजबांधणी व दुरुस्ती यार्ड (तळ)

अनेक शतकांपासून महाराष्ट्राचा किनारा हा जहाज बांधणीचे एक केंद्र बनले आहे. या स्थानिक क्षेत्रात उपलब्ध असलेले तज्ञ व मनुष्यबळ यांमुळे हा उद्योग उद्योजकांना अधिक आकर्षित करीत आहेत. याशिवाय, किनारापार दांडाबेट उपक्रमांचे एक केंद्र असलेल्या मुंबईत गेल्या २० ते २५ वर्षांपासून मोठया संख्येने कार्यान्वित असलेल्या जॅक अप रिगस्, तेल क्षेत्रे, किनारापार पुरवठा करणारी जलयाने, खेच होडी, पडाव इत्यादींची मोठी दुरुस्ती व त्याची देखभाल करणे आवश्यक आहे. यामुळे किनारापार उद्योगांच्या गरजा भागविण्यासाठी जहाज दुरुस्तीच्या कामाची एक उत्तम संधी मिळत आहे. लहान/ मध्यम आकारातील जहाज बांधणी हे आणखी एक असे क्षेत्र आहे ज्यांचा अद्यापही पुरेशा प्रमाणात उपयोग करुन घेण्यात आलेला नाही.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ महाराष्ट्राच्या सागरी किना-यावर जहाजे बांधणा-या खाजगी लोकांना उत्तेजन आणि सहाय्य देत आहे. महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या या पुढाकारामुळे काही अंशी यशाचे शिखर गाठले आहे कारण आम्ही राज्यात रत्नागिरी उसगाव आणि दाभोळ येथील भारती शिपयार्ड कंपनी आणि सफाळे, ता.पालघर, जि.ठाणे येथील मेसर्स मेक मरीन इंजि.लि. यासारख्या, काही खाजगी कंपन्या जहाजबांधणीचे काम करीत असल्याचे आम्ही साक्षीदार आहोत. मेसर्स ग्रेट ऑफशोर लि.हया कंपनीने सुद्धा ठाणे खाडीच्या ट्रॉम्बे जलमार्गामध्ये तरंगत्या निर्जल गोदीची (फलोटिंग ड्राय डॉक) (FDD) उभारणी केली आहे. तथापि महाराष्ट्रामध्ये जहाजे बांधण्याकरिता आणि जहाजे दुरुस्त करण्याच्या कार्याकरिता अफाट क्षमता आहे आणि महाराष्ट्र सागरी मंडळ येत्या वर्षात या क्षमतेचा लाभ उठवण्याबाबत निश्चितच विचार करील.

Ship Construction & Repair Yard:

The coast of Maharashtra has been a ship-building center for many centuries. The expertise and the manpower available in the local area make this business more attractive. In addition, Mumbai being the hub of off shore activity, a large no. of jack up rigs, oil platforms, off shore supply vessels, tugs, barges, etc. which has been operating for over 20 to 25 years are due for major repairs and maintenance. This provides an excellent opportunity for ship repair activity for meeting the requirement of the off shore industry. Small/medium scale ship construction is yet another area which has not been exploited.

MMB has been encouraging and offering support to private players to set up shipyards on the coast of Maharashtra. This initiative of MMB has culminated into some sort of success as we witness some private companies are operating shipyards in the state such as Bharati Shipyard at Ratnagiri and Usgaon, Dabhol and M/s. Mech Marine Eng. Ltd. at Safale, Palghar, Dist. Thane. M/s Great Offshore Ltd. has also set up a Floating Dry Dock (FDD) in Trombay channel, Thane creek. However, there is an immense potential for ship building and shi repairing activities in Maharashtra and MMB is certainly looking forward to tap this potential in coming years.

जलआलेखन विभागाचे अद्यावतीकरण:-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा जलआलेखन विभाग - सदर विभाग हा विविध समुद्री व सागरी पायाभूत सुविधा प्रकल्पांचे नियोजन व अंमलबजावणी करण्यासाठी समुद्राच्या खोली विषयक माहिती (डेटा) पुरवितो. या विभागाने नौकानयन सुरक्षा व बंदराचा विकास या संबंधीच्या जल आलेखन सर्वेक्षणाचे काम हाती घेतले आहे. १९६० या वर्षाच्या मध्यापासून अथक प्रयत्नांनी विभागाने महाराष्ट्राचा संपूर्ण सागरी किना-यांचा समावेश असलेल्या सुमारे १५१२ समुद्राच्या खोलीची माहिती असलेल्या समुद्र खोली विषयक नकाशा, खाड्या आणि नद्या यांच्या संख्येचे बिंदुची माहिती असलेल्या माहितीचा साठा आहे. जलमार्गाचा वापरकर्त्यांना या समुद्र खोली विषयक नकाशा जेव्हा जेव्हा आवश्यक असेल तेव्हा रक्कम प्रदान करण्याच्या तत्वावर विकासात्मक कार्यक्रमासाठी उपलब्ध करुन देण्यात येईल. समुद्राला जोडलेल्या नद्या खाड्या आणि भरती ओहोटीचे प्रवेशद्वार यांची व्यापक जलआलेखन माहिती असणारे महाराष्ट्र हे काही सागरी राज्यांपैकी एक आहे. या विभागाकडे सर्वेक्षणाकरिता जलयान, जीप, डयूअल फ्रिक्वेन्सी इको साऊंडरस् यांसारखी आधुनिक सर्वेक्षण उपकरणे, डिफरिंशील ग्लोबल पोझिशनिंग सिस्टिम, करंट मीटर्स, अकॉस्टिक टाईड गॉज, टोटल स्टेशन, हायपॅक मॅक्स सॉफटवेअर इत्यादींसारख्या ऑटोमॅटिक लेव्हल आणि हायड्रोग्राफिक सॉफटवेअर यांनी पूर्णपणे सुसज्ज असलेली तीन सर्वेक्षण पथके आहेत.

प्रशिक्षण:-

सर्वेक्षण तंत्रज्ञानामधील तंत्रशास्त्र विषयक अभिनव तंत्रांचा उपयोग करुन घेण्याच्या दृष्टीने, कर्मचाऱ्यांकरिता नियमित निवास प्रशिक्षण आयोजित करण्यात येते.

सर्वेक्षण:-

सन २०१३-२०१४ या वर्षामध्ये बंदरांचा विकास, नौपरिवहनाची सुरक्षा व गाळ उपसण्याची आवश्यकता यांबाबत ५१ जलआलेखन विषयक सर्वेक्षणाची कामे हाती घेण्यात आली आहेत.

इतर कार्यक्रम:-

जलआलेखन विभागाने, महाराष्ट्राच्या अधिकारक्षेत्रात येणा-या लहान बंदरांसाठी भरती - ओहोटीचे कोष्टक प्रकाशित केलेली आहेत. सन २०१२ आणि २०१३, या वर्षामध्ये ४९ बंदरांच्या भरती - ओहोटीविषयक कोष्टक प्रकाशित केले होते. या कोष्टकांमध्ये दैनंदिन भरती-ओहोटीच्या वेळा आणि लाटांची उंची यांचे अंदाज दिलेले असतात.

Update on Hydrographic Department :-

The hydrographic department of Maharashtra Maritime Board (MMB) provides bathymetric data for planning and execution of various coastal and maritime infrastructure projects. The department undertakes hydrographic surveys related to navigational safety and port development. Since its inception in the mid 1960s, with dedicated efforts the department has built up a data bank of over 1512 bathymetric fair sheets covering the entire coastline of Maharashtra, dotted with numerous creeks and rivers. These fair sheets are made available to the users of these waterways, whenever required, for developmental activities on payment basis. Maharashtra is one of the few coastal state, where this kind of extensive hydrographic database of the rivers, creeks and tidal inlets connected with the sea has been created. The department has three full-fledged survey parties equipped with survey launches, Jeep, Modern survey equipments like dual Frequency Echo Sounders, Differential Global Positioning System, Current Meters, Acoustic Tide Guage, Total Station, Automatic Level & Hydrographic Software like Hypack Max Software etc.

Training:

In order to keep pace with technological advancement in survey techniques regular in-house training has been conducted for the staff.

Surveys:

During 2013-2014, hydrographic survey at around 51 locations were undertake towards meeting the requirement of port development, safety of navigation and for dredging requirement.

Other Activities:

The Hydrographic department publishes tide tables for non-major ports. In 2012 & 2013, tide table for 49 ports were published. The table contain prediction for height & time of high and low waters for each day.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे इतर कार्यक्रम :-

हरितक्षेत्र बंदरे, कॅप्टीव्ह जेट्टी, बहुउपयोगी धक्के (जेट्टी) व जहाज बांधणी केंद्र याशिवाय, महाराष्ट्र सागरी मंडळ पुढील जलनिष्ठ कार्यक्रमांना देखील चालना देत आहे.

सागरी / सागर किनाऱ्यावरील पर्यटन व जलक्रिडा केंद्रे :-

विकासकांना आकर्षित करणारी अशी संधी उपलब्ध करुन देणारा सागरी पर्यटन हा, महाराष्ट्रातील एक उदयोन्मुख उद्योग आहे.

- निळेशार पाणी, सोनेरी वाळू, प्रवाळ खडकांच्या रांगा व सागरी जीवनातील इतर नैसर्गिक ठेवा यांमुळे महाराष्ट्र हे सागरी/ सागर किनाऱ्यावरील पर्यटनाचे एक विदेशीय ठिकाण (एक्झॉस्टीक डेस्टिनेशन) बनले आहे.
- रत्नागिरी, रायगड व सिंधुदुर्ग या ठिकाणी असलेल्या सागरी किनाऱ्यांसह पर्यटन क्षमता असणारी अनेक नैसर्गिक ठिकाणे असलेले महाराष्ट्र हे एक महत्त्वाचे ठिकाण आहे.
- या संधीचा फायदा करुन घेण्यासाठी, महाराष्ट्र शासनाने सिंधुदुर्ग जिल्हयाला एक पर्यटन जिल्हा म्हणून घोषित केले आहे. "सागरी पार्क" म्हणून मालवण हे ठिकाण निश्चित केले आहे आणि तशी घोषणा केली आहे.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ नियमांचे आणि विनियमांचे काटेकोर पालन करण्याच्या अधिन राहून महाराष्ट्राच्या सागरी किना-यावर विविध जलक्रिडा कार्यक्रम चालू करण्यासाठी स्थानिक लोकांना उत्तेजन देत आहे. महाराष्ट्राच्या सागरी पट्टयात मोठ्या प्रमाणात पर्यटकांना आकर्षित करण्यासाठी हे जलक्रिडा कार्यक्रम महत्वाची भूमिका निभावत असल्याचे सिध्द झाले आहे.

नौका विहारासाठी तयार केलेले बंदर (मरिना) :-

- महाराष्ट्र सागरी मंडळाने मांडवा, बेलापूर, वसई खाडी, मालाड खाडी, धरमतर खाडी यांसारख्या मुंबई भोवतालच्या अनेक जागा नौकाविहार बंदरांचा विकास करण्यासाठी निश्चित केल्या आहेत.
- नौकाविहार बंदरांच्या विकासाबरोबर अनधिकृत/ असंघटित नांगरवाडे नष्ट करुन जलक्षेत्रांमध्ये झालेली दाटी कमी करणे हे महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे ध्येय आहे.
- महाराष्ट्र सागरी मंडळ, वेगवान नौका व विहार नौका यांचा वापर करणाऱ्या संपन्न उच्चभ्रु अशा व्यक्तींच्या संख्येत वाढ करण्याबरोबर सहाय्यभूत उद्योगांचा (बांधकाम, देखरेख सुविधा व सुटीच्या कालावधीतील कार्यक्रमांसाठी वाहतूकीच्या साधनांची मदत) विकास करण्यासाठी गुंतवणूक करण्याचा विचार करीत आहे.

Other Activities of MMB

Apart from Greenfield ports, captive jetties, multipurpose jetties and shipyards, MMB is also promoting following waterborne activities:

Marine/ Beach Tourism and Water Sports

Marine Tourism is an emerging industry in Maharashtra, providing alluring opportunities for developers

- Blue water, golden sand, coral reefs and other natural treasures of marine life makes Maharashtra an exotic destination for marine/ beach tourism
- Maharashtra is a host of natural locations of tourism potential along its coast like Ratnagiri, Raigad and Sindhudurg
- Encashing the opportunity, Government of Maharashtra has declared district Sindhudurg as a Tourism District**.** The locale of Malvan has been identified and declared as a 'Marine Park'

MMB has been encouraging the locals to run various water sports activities along the coast of Maharashtra subject to strict compliance of rules and regulations. These water sports are proving one of major catalysts in attracting large number of tourists towards the coastal belt of Maharashtra.

Marina

- MMB has identified a host of locales for the development of Marinas around Mumbai, which are: Mandwa, Belapur, Vasai Creek, Malad Creek, Dharamatar Creek
- MMB aims to decongest water areas by eliminating un-authorised/ un-organised anchorages with the development of Marinas
- MMB envisages investment for development of ancillary industries (construction, maintenance facilities and logistic support for leisure activities) with the rise of high-end users of speed boats and yachts.

सन २०१३-१४ मध्ये लहान बंदरामधील प्रवासी वाहतूक दर्शविणारा तक्ता.

क्र.	बंदराचे नाव	यांत्रिकेतर	यांत्रिकी	एकूण
१	अर्नाळा	१७७९५	०	१७७९५
२	बांद्रा	०	०	०
३	डहाणू	०	०	०
४	दातिवरे	०	०	०
५	केळवा माहिम	०	०	०
६	मनोरी मार्वे	४४८३३४९	०	४४८३३४९
७	नवापूर	०	१८१८३	१८१८३
८	सातपाटी	०	७७७४४	७७७४४
९	तारापूर	०	०	०
१०	उत्तन	०	०	०
११	वर्सोवा	५८१८१००	०	५८१८१००
१२	बसीन (वसई)	२९८८६	७४८४६	१०४७३२
१३	भिवंडी	०	०	०
१४	धरमतर	०	०	०
१५	एलिफंटा	१८३९९६८	०	१८३९९६८
१६	फेरीवार्फ ते मोरा	५९९०६३	०	५९९०६३
१७	फेरीवार्फ ते रेवस	१६०६३१	०	१६०६३१
१८	कल्याण	३७४६६	०	३७४६६
१९	करंजा	१८४४००	१३५	१८४५३५
२०	मांडवा	११९८४०६	०	११९८४०६
२१	मोरा	०	०	०
२२	मोरा ते न्यु फेरी वार्फ	५९९९८५	०	५९९९८५
२३	मोरा ते ससुन डॉक	७८२३१	०	७८२३१
२४	न्यु फेरी	०	०	०
२५	पनवेल	०	०	०
२६	रेवस	०	०	०
२७	रेवस ते करंजा	१८३४००	०	१८३४००

STATEMENT SHOWING THE PASSENGER TRAFFIC HANDLED AT MINOR PORTS FOR 2013 - 2014

	Name of Port	MECHANISED VESSELS	NON-MECHANISED	TOTAL PASSENGER
1.	ARNALA	17795	0	17795
2.	BANDRA	0	0	0
3.	DAHANU	0	0	0
4.	DANTIWARE	0	0	0
5.	KELWA-MAHIM	0	0	0
6.	MANORI MARVE	4483349	0	4483349
7.	NAVAPUR	0	18183	18183
8.	SATPATI	0	77744	77744
9.	TARAPUR	0	0	0
10.	UTTAN	0	0	0
11.	VERSOVA	5818100	0	5818100
12.	BASSESIN(VASAI)	29886	74846	104732
13.	BHIWANDI	0	0	0
14.	DHARAMTAR	0	0	0
15.	ELEPHANTA	1839968	0	1839968
16.	FERRY WHARF TO MORA	599063	0	599063
17.	FERRY WHARF TO REWAS	160631	0	160631
18.	KALYAN	37466	0	37466
19.	KARANJA	184400	135	184535
20.	MANDWA	1198406	0	1198406
21.	MORA	0	0	0
22.	MORA TO NEW FERRY WHARF	599985	0	599985
23.	MORA TO SASOON DOCK	78231	0	78231
24.	NEW FERRY	0	0	0
25.	PANVEL	0	0	0
26.	REWAS	0	0	0
27.	REWAS TO KARANJA	183400	0	183400

२८	रेवस ते न्यु फेरी वार्फ	१५२६८२	०	१५२६८२
२९	ठाणे	०	०	०
३०	ट्रॉम्बे	०	०	०
३१	उल्वा बेलापूर	०	०	०
३२	अलिबाग	३८९९३	१२४२७	५१४२०
३३	बोर्लीमांडला	०	०	०
३४	दिघी	१७२३१६	३०९६८	२०३२८४
३५	कुंभारु	१७४२	०	१७४२
३६	मांदाड	०	०	०
३७	मुरुड	२२०४४	१२४२८	३४४७२
३८	नांदगाव	१०८३५	४३००	१५१३५
३९	राजपूरी	२०१००५	४३२३४१	६३३३४६
४०	रेवदंडा	१३९९	६९०५	८३०४
४१	श्रीवर्धन	१३२९	३००	१६२९
४२	थळ	८८०९	०	८८०९
४३	बाणकोट	२३२८५०	०	२३२८५०
४४	बोर्या	०	०	०
४५	दाभोळ	३२४३८७	६८२३०	३९२६१७
४६	हर्णे	०	२७१९	२७१९
४७	जयगड	१३१८००	३६८३९	१६८६३९
४८	केळशी	०	११४००	११४००
४९	पालशेत	०	१००४	१००४
५०	रत्नागिरी	१२६६	९७८२	११०४८
५१	वरोडा	०	११८३४	११८३४
५२	आचरा	०	०	०
५३	देवगड	०	०	०
५४	जैतापूर	०	२१९६८	२१९६८
५५	किरणपाणी	६०५१०	०	६०५१०
५६	मालवण	६३२५	३५८२६३	३६४५८८
५७	निवती	०	०	०
५८	पूर्णगड	०	०	०
५९	रेड्डी	०	०	०
६०	वेंगुर्ला	०	०	०
६१	विजयदुर्ग	०	९६६५	९६६५
	एकूण	**१६५९८९७२**	**१२०२२८१**	**१७८०१२५३**

28	REWAS TO NEW FERRY WHARF	152682	0	152682
29	THANE	0	0	0
30	TROMBAY	0	0	0
31	ULWA-BELAPUR	0	0	0
32	ALIBAG	38993	12427	51420
33	BORLI-MANDLA	0	0	0
34	DIGHI	172316	30968	203284
35	KUMBHARU	1742	0	1742
36	MANDAD	0	0	0
37	MURUD	22044	12428	34472
38	NANDGAON	10835	4300	15135
39	RAJPURI	201005	432341	633346
40	REVDANDA	1399	6905	8304
41	SHIRWARDHAN	1329	300	1629
42	THAL	8809	0	8809
43	BANKOT	232850	0	232850
44	BORYA	0	0	0
45	DABHOL	324387	68230	392617
46	HARNAI	0	2719	2719
47	JAIGAD	131800	36839	168639
48	KELSHI	0	11400	11400
49	PALSHET	0	1004	1004
50	RATNAGIRI	1266	9782	11048
51	VARODA	0	11834	11834
52	ACHARA	0	0	0
53	DEOGAD	0	0	0
54	JAITAPUR	0	21968	21968
55	KIRANPANI	60510	0	60510
56	MALWAN	6325	358263	364588
57	NIWATI	0	0	0
58	PURNAGAD	0	0	0
59	REDI	0	0	0
60	VENGURLA	0	0	0
61	VIJAYDURG	0	9665	9665
62	Grand Total	16598972	1202281	17801253

सन २०१३-१४ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या बंदरात हाताळल्या जाणा-या वस्तू

बंदर समूहाचे नाव	बंदर	वापरकर्ता कंपनीचे नाव	व्यापाराच्या वस्तू	मेट्रीक टन मध्ये	बंदर निहाय एकूण
बाद्रा बंदरे समूह					
१	डहाणू	रिलायंस एनर्जी लि. (ममेबो जेट्टी)	कोळसा	७५२३०५.५१८	७५२३०५.५१८
मोरा बंदरे समूह					
१	भिवंडी	मे.बॉक्सको लॉजिस्टिकस् इंडिया प्रा.लि.	अवजड यंत्रसामग्री	३१०	३१०
२	धरमतर	मे.इंडोरोमा लि.	बॉक्साईट	०	०
			सिमेंट	०	०
			सिमेंट – भाजलेल्या विटा (क्लिंकर)	१२१९३५	१२१९३५
			सीएलओ	०	०
			कोळसा	०	०
			कोक	०	०
			कोक ब्रीज	०	०
			कंटेनर	०	०
			डी.आर.आय.	०	०
			डोलोमाईट	०	०
			जिप्सम	०	०
			एच.बी.आर्यन	०	०
			एच.आर.कॉईल	०	०
			आय.ओ.फाईन्स	०	०
			आर्यन ओरे लम्पी	०	०
			आर्यन ओरे पॅलेट्स	०	०

COMMODITIES HANDLED AT MAHARASHTRA MARITIME BOARD PORTS FOR THE YEAR 2013-2014					
NAME OF PORT / GROUP		NAME OF PORTS USER	COMMODITIES	IN M. TON	PORT WISE
					TOTAL
BANDRA GROUP OF PORTS	Dahanu	Reliance Infra	Coal	752305.518	752305.518
MORA	Bhivandi	M/s Boxco Logisticks India Pvt. Ltd.	Heavy Machinary	310	310
	Dharamtar	M/S INDORAMA LTD.	Bauxite	0	0
			Cement	0	0
			Cement Clinker	121935	121935
			CLO	0	0
			Coal	0	0
			Coke	0	0
			Coke Breeze	0	0
			Container	0	0
			D.R.I.	0	0
			Dolomite	0	0
			Gypsum	0	0
			H.B. Iron	0	0
			H.R.Coil	0	0
			I.O.Fines	0	0
			Iron ore lampy	0	0
			Iron ore Pellets	0	0

			चुनखडी (लाईमस्टोन)	०	०
			एम.ए.पी.	०	०
			एम.ओ.पी.	०	०
			मिल स्केल	०	०
			मोबाईल क्रेन	०	०
			रॉक फॉस्पेट	०.०००	०.०००
			स्क्रॅप (भंगार)	०.०००	०.०००
			स्टील कॉईल	०.०००	०.०००
			गंधक (सल्फर)	०.०००	०.०००
		मे.जेएसडब्ल्यु इस्पात इंडिया लि.	बॉक्साईट	०.०००	०.०००
			सिमेंट	०.०००	०.०००
			सिमेंट क्लिंकर	२४०९१.०००	२४०९१.०००
			सी.एल.ओ.	०.०००	०.०००
			कोळसा	६४४६८५.०००	६४४६८५.०००
			कोक	८१२५२२.०००	८१२५२२.०००
			कोक ब्रीझ	७८९२५.०००	७८९२५.०००
			कंटेनर	०.०००	०.०००
			डी.आर.आय	०.०००	०.०००
			डोलोमाईट	३६६४४३.०००	३६६४४३.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			एच.बी.आर्यन	२१०००६.९०९	२१०००६.९०९
			एच.आर.कॉईल	०.०००	०.०००
			आय.ओ.फाईन्स	१९०६०५८.०००	१९०६०५८.०००
			आय.ओ.लम्पी	१४५८०४३.९५८	१४५८०४३.९५८
			आय.ओ.पॅलेटस्	१२१५५०३.०००	१२१५५०३.०००
			चुनखडी (लाईमस्टोन)	४९७०३१.०००	४९७०३१.०००
			एम.ए.पी.	०.०००	०.०००
			एम.ओ.पी	०.०००	०.०००
			मेट कोक	२६३५८३.०००	२६३५८३.०००

			Lime Stone	0	0
			M.A.P.	0	0
			M.O.P.	0	0
			Mill Scale	0	0
			Mobile crain	0	0
			Rock Phospate	0	0
			Scrap	0	0
			Steel Coil	0	0
			Sulpher	0	0
		M/S JSW ISPAT IND. LTD.	Bauxite	0	0
			Cement	0	0
			Cement Clinker	24091	24091
			CLO	0	0
			Coal	644685	644685
			Coke	812522	812522
			Coke Breeze	78925	78925
			Container	0	0
			D.R.I.	0	0
			Dolomite	366443	366443
			Gypsum	0	0
			H.B. Iron	210006.909	210006.909
			H.R.Coil	0	0
			I.O.Fines	1906058	1906058
			Iron ore lampy	1458043.958	1458043.958
			Iron ore Pellets	1215503	1215503
			Lime Stone	497031	497031
			M.A.P.	0	0
			M.O.P.	0	0
			Met Coke	263583	263583

			मिल स्केल	०.०००	०.०००
			मोबाईल क्रेन	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	०.०००	०.०००
			स्क्रॅप (भंगार)	३२२९१.७७७	३२२९१.७७७
			स्टील कॉईल	०.०००	०.०००
			गंधक (सल्फर)	०.०००	०.०००
		मे.पीएनपी मेरीटाईम सर्विसेस प्रा.लि.	बॉक्साईट	२०५१.७५३	२०५१.७५३
			सिमेंट	५७७६.०००	५७७६.०००
			सिमेंट क्लिंकर	३९८३४.०००	३९८३४.०००
			सी.एल.ओ.	०.०००	०.०००
			कोळसा	१९५४७८२.२२४	१९५४७८२.२२४
			कोक	०.०००	०.०००
			कोक ब्रीझ	०.०००	०.०००
			कंटेनर	०.०००	०.०००
			डी.आर.आय	०.०००	०.०००
			डोलोमाईट	०.०००	०.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			एच.बी.आर्यन	०.०००	०.०००
			एच.आर.एस.प्लेट	१७८५३.८५९	१७८५३.८५९
			आय.ओ.फाईन्स	०.०००	०.०००
			आय.ओ.लम्पी	०.०००	०.०००
			आय.ओ.पॅलेटस्	०.०००	०.०००
			चुनखडी (लाईमस्टोन)	०.०००	०.०००
			एम.ए.पी.	०.०००	०.०००
			एम.ओ.पी	०.०००	०.०००
			माईल स्केल	८४८४०.१३२	८४८४०.१३२
			मोबाईल क्रेन	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	६१२२७.३१६	६१२२७.३१६
			स्क्रॅप (भंगार)	०.०००	०.०००
			स्टील कॉईल	३५८३७२.२५	३५८३७२.२५
			गंधक (सल्फर)	२३०९९.४९२	२३०९९.४९२

			Mill Scale	0	0
			Mobile crain	0	0
			Rock Phospate	0	0
			Scrap	32291.777	32291.777
			Steel Coil	0	0
			Sulpher	0	0
		M/S PNP MARITIME SERVICES P. LTD.	Bauxite	2051.753	2051.753
			Cement	5776	5776
			Cement Clinker	39834	39834
			CLO	0	0
			Coal	1954782.224	1954782.224
			Coke	0	0
			Coke Breeze	0	0
			Container	0	0
			D.R.I.	0	0
			Dolomite	0	0
			Gypsum	0	0
			H.B. Iron	0	0
			H.R.S. Plate	17853.859	17853.859
			I.O.Fines	0	0
			Iron ore lampy	0	0
			Iron ore Pellets	0	0
			Lime Stone	0	0
			M.A.P.	0	0
			M.O.P.	0	0
			Mill Scale	84840.132	84840.132
			Mobile crain	0	0
			Rock Phospate	61227.316	61227.316
			Scrap	0	0
			Steel Coil	358372.25	358372.25
			Sulpher	23099.492	23099.492

	ट्रॉम्बे	-	अवजड यंत्रसामग्री	३५८४.०००	३५८४.०००
	उल्वा बेलापूर	अंबुजा सिमेंट	सिमेंट	१५५८८६७.२५५	१५५८८६७.२५५
राजपूरी	दिघी	दिघी बंदर लिमिटेड	बॉक्साईट	१७०६३९.७७८	१७०६३९.७७८
			कोळसा	११२९९९.०९५	११२९९९.०९५
			कोळसा पूड	१७३२७५.१९९	१७३२७५.१९९
			एच.ओ.बी.	२५५१८.८०६	२५५१८.८०६
			स्टील कॉईल	११९३५०.५६१	११९३५०.५६१
	रेवदंडा	इंडो एनर्जी	कोळसा	०.०००	०.०००
			कोळसा पूड	५२२८८१.७७	५२२८८१.७७
			डी.आर.आय	०.०००	०.०००
			एच.बी.स्पॉज आर्यन	०.०००	०.०००
			आय.ओ.फाईन्स	०.०००	०.०००
			आय.ओ.लम्पी	०.०००	०.०००
			आय.ओ.पॅलेटस्	०.०००	०.०००
		वेलस्पून मॅक्सस्टील	कोळसा	०.०००	०.०००
			कोळसा पूड	०.०००	०.०००
			डी.आर.आय	०.०००	०.०००
			एच.बी.स्पॉज आर्यन	०.०००	०.०००
			आय.ओ.फाईन्स	५२४९९.८२२	५२४९९.८२२
			आय.ओ.लम्पी	३९५९४७.१६	३९५९४७.१६
			आय.ओ.पॅलेटस्	८२४९९.८५९	८२४९९.८५९
रत्नागिरी	बाणकोट		आर्यन ओरे	०.०००	०.०००
	दाभोळ	भारती शिपयार्ड	एच.आर.एस.प्लेट	०.०००	०.०००
			एल.एन.जी.	०.०००	०.०००
			एम.एस.प्लेट/बीम	०.०००	०.०००
			प्रकल्प माल	१२३३६.७	१२३३६.७
			प्रकल्प माल निर्यात	०.०००	०.०००

	Trombay	(blank)	Heavy Machinary	3584	3584
	Ulwa Belapur	Ambuja Cement	Cement	1558867.255	1558867.255
RAJPURI	Dighi	DIGHI PORT LTD	Bauxite	170639.778	170639.778
			Coal	112999.095	112999.095
			Coal in bulk	173275.199	173275.199
			H.B.O.	25518.806	25518.806
			Steel Coil	119350.561	119350.561
	Revdanda	INDO ENERGY	Coal	0	0
			Coal in bulk	522881.77	522881.77
			D.R.I.	0	0
			H.B. Sponge Iron	0	0
			I.O.Fines	0	0
			I.O.Lumpy	0	0
			I.O.Pellects	0	0
		WELSPUN MAXSTEEL	Coal	0	0
			Coal in bulk	0	0
			D.R.I.	0	0
			H.B. Sponge Iron	0	0
			I.O.Fines	52499.822	52499.822
			I.O.Lumpy	395947.16	395947.16
			I.O.Pellects	82499.859	82499.859
RATNAGIRI	BANKOT	(blank)	Iron Ore	0	0
	Dabhol	BHARATI SHIPYARD	H.R.S. Plate	0	0
			L.N.G.	0	0
			M.S.Plate/Beam	0	0
			Project Cargo	12336.7	12336.7
			Project Cargo Exp	0	0

			स्टील प्लेट निर्यात	०.०००	०.०००
		आरपीजीएल	एच.आर.एस.प्लेट	०.०००	०.०००
			एल.एन.जी.	११२३३४३.२७१	११२३३४३.२७१
			एम.एस.प्लेट/बीम	०.०००	०.०००
			प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			प्रकल्प माल निर्यात	०.०००	०.०००
			स्टील प्लेट निर्यात	०.०००	०.०००
			एच.आर.एस.प्लेट	०.०००	०.०००
			एल.एन.जी.	०.०००	०.०००
			एम.एस.प्लेट/बीम	०.०००	०.०००
			प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			प्रकल्प माल निर्यात	०.०००	०.०००
			स्टील प्लेट निर्यात	०.०००	०.०००
	जयगड	आंग्रे-लावगण	बॉक्साईट	०.०००	०.०००
			कोळसा	०.०००	०.०००
			कोक	०.०००	०.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			आर्यन ओरे	०.०००	०.०००
			चुनखडी (लाईमस्टोन)	०.०००	०.०००
			मॅक्स/प्रकल्प माल	७०८.०००	७०८.०००
			मळी	०.०००	०.०००
			मोरचुद पोटॅश	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	०.०००	०.०००
			स्टीम कोळसा	०.०००	०.०००
			स्टील पाईप्स्	०.०००	०.०००
			साखर	०.०००	०.०००
			गंधक (सल्फर)	०.०००	०.०००
		डेक्कन ओवरसीस	बॉक्साईट	०.०००	०.०००
			कोळसा	०.०००	०.०००

			Steel Plate Exp.	0	0
		RPGL	H.R.S. Plate	0	0
			L.N.G.	1123343.271	1123343.271
			M.S.Plate/Beam	0	0
			Project Cargo	0	0
			Project Cargo Exp	0	0
			Steel Plate Exp.	0	0
		(blank)	H.R.S. Plate	0	0
			L.N.G.	0	0
			M.S.Plate/Beam	0	0
			Project Cargo	0	0
			Project Cargo Exp	0	0
			Steel Plate Exp.	0	0
	Jaigad	ANGRE- LAVGAN	Bauxite	0	0
			Coal	0	0
			Coke	0	0
			Gypsum	0	0
			Iron Ore	0	0
			Lime Stone	0	0
			Max/Project cargo	708	708
			Molasis	0	0
			Murate of Potash	0	0
			Rock Phospate	0	0
			Steam coal	0	0
			Steel Pipes	0	0
			Sugar	0	0
			Sukpher	0	0
		DECCAN OVERSEAS	Bauxite	0	0
			Coal	0	0

			कोक	०.०००	०.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			आर्यन ओरे	०.०००	०.०००
			चुनखडी (लाईमस्टोन)	०.०००	०.०००
			मॅक्स/प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			मळी	०.०००	०.०००
			मोरचुद पोटॅश	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	०.०००	०.०००
			स्टीम कोळसा	०.०००	०.०००
			स्टील पाईप्स्	०.०००	०.०००
			साखर	०.०००	०.०००
			गंधक (सल्फर)	०.०००	०.०००
		जेएसडब्ल्यु-धामणखोल	बॉक्साईट	४६६१६४.०००	४६६१६४.०००
			कोळसा	०.०००	०.०००
			कोक	१८७५९०.०००	१८७५९०.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			आर्यन ओरे	१६९२००.०००	१६९२००.०००
			चुनखडी (लाईमस्टोन)	६९८५१६.०००	६९८५१६.०००
			मॅक्स/प्रकल्प माल	१५८५.०००	१५८५.०००
			मळी	२०८०२१.०००	२०८०२१.०००
			मोरचुद पोटॅश	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	४२५००.०००	४२५००.०००
			स्टीम कोळसा	४०४४८४०.०००	४०४४८४०.०००
			स्टील पाईप्स्	०.०००	०.०००
			साखर	६९०४५.०००	६९०४५.०००
			सल्फर	१३०४०.०००	१३०४०.०००
		मरीन सिंडीकेट	बॉक्साईट	०.०००	०.०००
			कोळसा	०.०००	०.०००
			कोक	०.०००	०.०००
			जिप्सम	०.०००	०.०००
			आर्यन ओरे	०.०००	०.०००

			Coke	0	0
			Gypsum	0	0
			Iron Ore	0	0
			Lime Stone	0	0
			Max/Project cargo	0	0
			Molasis	0	0
			Murate of Potash	0	0
			Rock Phospate	0	0
			Steam coal	0	0
			Steel Pipes	0	0
			Sugar	0	0
			Sukpher	0	0
		JSW- DHAMANKHOL	Bauxite	466164	466164
			Coal	0	0
			Coke	187590	187590
			Gypsum	0	0
			Iron Ore	169200	169200
			Lime Stone	698516	698516
			Max/Project cargo	1585	1585
			Molasis	208021	208021
			Murate of Potash	0	0
			Rock Phospate	42500	42500
			Steam coal	4044840	4044840
			Steel Pipes	0	0
			Sugar	69045	69045
			Sukpher	13040	13040
		MARINE SYNDICATE	Bauxite	0	0
			Coal	0	0
			Coke	0	0
			Gypsum	0	0
			Iron Ore	0	0

			चुनखडी (लाईमस्टोन)	०.०००	०.०००
			मॅक्स/प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			मळी	०.०००	०.०००
			मोरचुद पोटॅश	०.०००	०.०००
			रॉक फॉस्पेट	०.०००	०.०००
			स्टीम कोळसा	०.०००	०.०००
			स्टील पाईप्स्	०.०००	०.०००
			साखर	०.०००	०.०००
			सल्फर	०.०००	०.०००
	केळशी	आशापूरा	बॉक्साईट	५२७८०९.०२९	५२७८०९.०२९
	रत्नागिरी	फिनोलेक्स	सिमेंट क्लिंकर	०.०००	०.०००
			ईडीसी	७५६६७.१५८	७५६६७.१५८
			ईथिलीन	३७६०१.३६२	३७६०१.३६२
			मॅक्स/प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			मेक प्लेट	०.०००	०.०००
			स्टीम कोळसा	१६६२४०.०००	१६६२४०.०००
			व्ही.सी.एम.	९४६५८.४०५	९४६५८.४०५
		अल्ट्राटेक सिमेंट	सिमेंट क्लिंकर	२४७८९२.०००	२४७८९२.०००
			ईडीसी	१९६१५.४८८	१९६१५.४८८
			ईथिलीन	१८२४१.१७२	१८२४१.१७२
			मॅक्स/प्रकल्प माल	०.०००	०.०००
			मेक प्लेट	०.०००	०.०००
			स्टीम कोळसा	०.०००	०.०००
			व्ही.सी.एम.	१०२८६.८०७	१०२८६.८०७
वेंगुर्ला	रेडी		आर्यन ओरे	२३३५१२०.०००	२३३५१२०.०००
	विजयदुर्ग		मळी	५४१९०.०००	५४१९०.०००
एकूण				२४७७३८४४.८९	२४७७३८४४.८९

			Lime Stone	0	0
			Max/Project cargo	0	0
			Molasis	0	0
			Murate of Potash	0	0
			Rock Phospate	0	0
			Steam coal	0	0
			Steel Pipes	0	0
			Sugar	0	0
			Sukpher	0	0
	Kelshi	ASHAPURA	Bauxite	527809.029	527809.029
	Ratnagiri	FINOLEX	Cement Clinker	0	0
			EDC	75667.158	75667.158
			Ethylene	37601.362	37601.362
			Mach./Project Cargo	0	0
			Mech Plate	0	0
			Steam coal	166240	166240
			V.C.M.	94658.405	94658.405
		ULTRA TECH CEMENT	Cement Clinker	247892	247892
			EDC	19615.488	19615.488
			Ethylene	18241.172	18241.172
			Mach./Project Cargo	0	0
			Mech Plate	0	0
			Steam coal	0	0
			V.C.M.	10286.807	10286.807
VENGURLA	Redi	(blank)	Iron Ore	2335120	2335120
	Vijaydurg	(blank)	Molasis	54190	54190
Grand Total				24773844.89	24773844.89

वर्ष २०१३-१४ मध्ये महाराष्ट्र सागरी मंडळ जलआलेखन विभागाकडून केलेल्या जलआलेखन सर्व्हेक्षणाचा तपशील

अ.क्र.	जलआलेखन सर्व्हेक्षणाचा तपशील	सर्व्हेक्षण कालावधी आठवडयामध्ये	सर्व्हेक्षणाचे परिमाण	हाती घेतलेले
१.	बी.ए.आर.सी.जेट्टी, सरस जेट्टी, ट्रॉम्बे, मुंबई.	०१	१ :-१०००	सर्व्हे पार्टी क्र.१
२.	माझगाव डॉक कंपनी	०१	१ :-१०००	
३.	एच.पी.सी.एल.कंपनी, पिरपान	०१	१ :-५००	
४.	करंजा बंदर जेट्टी	०१	१ :-१०००	
५.	टाटा पॉवर कंपनी पत्रक क्र.१ पत्रक क्र.२	२	 १ :-१००० १ :-१०००	
६.	वर्सोवा मढ भाटी	०१	१ :-१०००	
७.	माझगाव डॉक कंपनी	०१	१ :-१०००	
८.	माहिम बे पत्रक क्र.१ पत्रक क्र.२	०५	 १ :-५००० १ :-१०००	
९.	अर्नाळा दातिवरे रॉक जलमार्ग	०१	१ :-१०००	
१०.	मोरा बंदर जलमार्ग (पूर्व)	०१	१ :-२०००	
११.	बी.ए.आर.सी.जेट्टी, सरस जेट्टी.	०१	१ :-१०००	
१२.	एच.पी.सी.एल.कंपनी.	०१	१ :-५००	सर्व्हे पार्टी क्र.१
१३.	माझगाव डॉक कंपनी	०१	१ :-१०००	

Details of Hydrographic Surveys carried out by Hydrographic Wing of Maharashtra Maritime Board for the period 2013-2014:-

Sr.no	Name of the hydrographic survey	Duration of survey in weeks	Scale of Survey	Undertaken by
1.	B.A.R.C Jetty Cirus Jetty, Trombay, Mumbai.	1	1:-1000	Survey party No 1
2.	Mazgaon Dock Company	1	1:-1000	
3.	H.P.C.L Company, Pirpaon	1	1:-500	
4.	Karanja Bunder Jetty	1	1:-1000	
5.	Tata Power Company Sheet No. 1 Sheet No. 2	2	 1:-1000 1:-1000	
6.	Varsova Madh Bhati	1	1:-1000	
7.	Mazgaon Dock Company	1	1:-1000	
8.	Mahim Bay Sheet No. 1 Sheet No. 2	5	 1:-5000 1:-1000	
9.	Arnala Dativare Chaneel Rock	1	1:-1000	
10.	Mora Port Channel (Pre)	1	1:-2000	
11.	B.A.R.C Company Circus Jetty	1	1:-1000	
१२.	H.P.C.L. Company	१	१:-५००	
१३.	Mazgaon Dock Company	१	१:-१०००	

१४.	मोरा बंदर जलमार्ग (उत्तर/पोस्ट)	०१	१ :-२०००	
१५.	टाटा पॉवर कंपनी	०१	१ :-१०००	
१६.	एच.पी.सी.एल.कंपनी.	०१	१ :-५००	
१७.	सातपाटी बंदर पत्रक क्र.१ पत्रक क्र.२	०१	 १ :-२००० १ :-२०००	
१८.	माझगाव डॉक कंपनी (सहारा पालोंजी) पत्रक क्र.१ पत्रक क्र.२	०१	 १ :-१००० १ :-१०००	
१९.	माझगाव डॉक कंपनी (सहारा पालोंजी) पत्रक क्र.१ पत्रक क्र.२	०२	 १ :-१००० १ :-१०००	
२०.	अर्नाळा दातिवरे रॉक जलमार्ग	०१	१ :-१०००	
२१.	गोराई ते एस्सेलवर्ड	०१	१ :-१०००	
२२.	मालवण-मेढा	०१	१ :-१०००	सर्व्हे पार्टी
२३.	मालवण ते मोबारवाडी	०८	१ :-१०,०००	क्र.२
२४.	मालवण मखरबाग		१ :-१०००	
२५.	मालवण जेट्टी	०१	१ :-१०००	
२६.	खेरवाडा	०१	१ :-१०००	
२७.	धूरीवाडा -मालवण	०१	१ :-१०००	
२८.	मिठबाव खाडी- मोरबे	०१	१ :-१०००	
२९.	मिठमुंबरी - तारामुंबरी	०१	१ :-१०००	
३०.	भगवती बंदर	०१	१ :-१०००	
३१.	मिरकरवाडा	०१	१ :-१०००	
३२.	काळबादेवी	०२	१ :-२५००	
३३.	पावस ते राजिवडा	०४	१ :-१०,०००	

14.	Mora Port Channel (Post)	1	1:-2000	
15.	Tata Power Company	1	1:-1000	
16.	H.P.C.L. Company	1	1:-500	
17.	Satpati Bunder Sheet No. 1 Sheet No. 2	1	 1:-2000 1:-2000	
18.	Mazgaon Dock Company (Sahara Pallonji) Sheet No. 1 Sheet No. 2	1	 1:-1000 1:-1000	
19.	Mazgaon Dock Company (Sahara Pallonji) Sheet No. 1 Sheet No. 2	2	 1:-1000 1:-1000	
20.	Arnala Dativare Channel Rock	1	1:-1000	
21.	Gorai to Esselword	1	1:-1000	
22.	Malvan-Medha	1	1:-1000	Survey party No 2
23.	Malvan to Mobarwadi	8	1:-10,000	
24.	Malvan Makharebag	1	1:-1000	
25.	Malvan Jetty		1:-1000	
26.	Kerwada	1	1:-1000	
27.	Dhuriwada-Malvan	1	1:-1000	
28.	Mithbav Khadi-Morbe	1	1:-1000	
29.	Mithmumbri-Taramumbri	1	1:-1000	
30.	Bhagwati Bunder	1	1:-1000	
31.	Mirkarwada	1	1:-1000	
32.	Kalbadevi	2	1:-2500	
33.	Pawas to Rajiwada	4	1:-10,000	

३४.	राजिवडा खाडी	०१	१ :-२०००	
३५.	उसगाव ते उंबरघर	१.५	१ :-५०००	
३६.	उंबरघर ते पांगारी	१.५	१ :-५०००	
३७.	पांगारी ते वाघिवरे	०१	१ :-५०००	
३८.	वरवडे	-	१ :-१०००	
३९.	श्रीवर्धन बंदर	०५	१ :-५०००	सर्व्हे पार्टी क्र.३
४०.	सावित्री नदी- कुडगाव ते पेवे पेवे ते आंबेत	२.५	१ :-५००० १ :-५०००	
४१.	काल नदी - गोरेगाव ते वडवली	०१	१ :-२५००	
४२.	राजपूरी खाडी - खांजणी ते कांदणे	१.५	१ :-२५००	
४३.	कुंडलिका नदी कोरलई सर्व्हेक्षण थळघर ते रोहा	०३	१ :-१००० १ :-२५००	
४४.	सासवणे - मांडवा सर्व्हेक्षण	०१	१ :-२०००	
४५.	बोर्ली-मांडवा	०१	१ :-१०००	
४६.	रेवदंडा - सारवा ते मुरुड	४	१ :-१०,०००	
४७.	नांदगाव माझगाव खाडी- नांदगाव सर्व्हेक्षण	०१	१ :-१०००	
४८.	थळ- नवेदर खाडी	०१	१ :-२५००	
४९.	धरमतर खाडी (आंबा नदी) धरमतर ते चिखली चिखली ते निगडे जांभुल ते बोनसे	०२	१ :-५००० १ :-५००० १ :-२५००	सर्व्हे पार्टी क्र.३
५०.	पनवेल खाडी बेलापूर खाडी प्रवेशद्वार ते उल्वा बंदर	०४	१ :-१०,०००	
५१.	सांगली कलिखान सर्व्हेक्षण	०१	१ :-१०००	

34.	Rajiwada Creek	1	1:-2000	
35.	Usgaon to Umbarghar	1.5	1:-5000	
36.	Umbarghar to Pangari	1.5	1:-5000	
37.	Pangari to Vaghivare	1	1:-5000	
38.	Varavade	----	1:-1000	
39.	Shrivardhan Bunder	5	1:-5000	Survey party No 3
40.	Savitri River- Kudgaon to Peve Peve to Ambet	2.5	 1:-5000 1:-5000	
41.	Kal River- Goregaon to Vadavali	1	1:-2500	
42.	Rajpuri Creek- Khajni to Kandne	1.5	1:-2500	
43.	Kundlika River- Korlai Survey Talghar to Roha	3	 1:-1000 1:-2500	
44.	Sasvane – Mandva Survey	1	1:-2000	
45.	Borli-Mandwa	1	1:-1000	
46.	Revdanda – Sarva to Murud	4	1:-10,000	
47.	Nandgaon Mazgaon Creek- Nandgaon Survey	1	1:-1000	
48.	Thal – Navedar Creek	1	1:-2500	
49.	Dharamtar Creek (Amba River) Dharamtar to Chikhali Chikhali to Nigde Jambhul to Bonse	2	 1:-5000 1:-5000 1:-2500	
50.	Panvel Creek Entrance Belapur Creek to Ulva Bunder	4	1:-10,000	
51.	Sangli Kalikhan Survey	1	1:-1000	

सागरी अभियांत्रिकी आणि मुख्य सर्व्हेक्षक विभागाने सन २०१३-२०१४ या कालावधीत केलेली कामे.

१. कोकण विकास योजने अंतर्गत एकूण चार २५० घन मीटर क्षमता असलेले ट्वीन हॉपरबार्ज खरेदी केले.

२. जहाजांचे नौकानयन सुरळीतपणे व्हावे यासाठी बंदरांमध्ये सौरउर्जेवर चालणारे विविध प्रकारचे नौकानयन दिवे बसविण्यात आले आहेत. ठाणे, मुंबई, रायगड, रत्नागिरी आणि सिंधुदुर्ग जिल्ह्याच्या विविध बंदरावरील असे नादुरुस्त / जळालेले / नुकसान पोचलेले सौरदिवे दुरुस्त केले होते / पुन्हा बसविण्यात आले होते.

३. विभागामार्फत गाळ उपसणी परिरक्षण पुढील ठिकाणी करण्यात येईल. १.वर्सोवा, जिल्हा मुंबई. २.मिरकरवाडा, जिल्हा रत्नागिरी आणि ३.तारकर्ली, जिल्हा सिंधुदुर्ग.

४. एकूण तीन नवीन जलआलेखन सर्व्हेक्षण नौका सांगाडयाचे १०० टक्के बांधकाम पूर्ण झाले असून फेब्रुवारी – एप्रिल २०१५ या कालावधीत वितरीत करण्याचे अपेक्षित आहे.

५. महाराष्ट्र सागरी मंडळाने हाती घेतलेल्या कोकण विकास योजने अंतर्गत एकूण चार नवीन हॉपर बार्ज खरेदी केले. वर्सोवा, मुंबई येथे गाळ उपसणी करण्यासाठी दोन हॉपर बार्ज सह ग्रॅब ड्रेजर गाळ उपसणीस लावले होते आणि इतर दोन धरमतर जिल्हा रायगड येथे साखरआक्षी – अलिबाग येथील प्रस्तावित परिरक्षणासाठी ठेवले होते.

६. दोन ग्रॅब ड्रेजर गाळ उपसणीकरिता खरेदी करण्यासाठी मेसर्स अभिषेक अभियांत्रिकी गोवा यांच्याशी करार केला.

७. ड्रेजर वशिष्टी आणि हॉपर बार्ज एम.एच.बी.१ याची दुरुस्ती केली.

८. अलिबाग पत्की येथे नवीन वादळ सूचक बावटा के डोलकाठी (मास्ट) उभारला.

९. अधिनियम १९१७ चार अन्वये देशांतर्गत जहाजांचे सर्व्हेक्षण केले तसेच अधिनियम १९१७ चार अन्वये इंजिन साईड करिता सीओसी देण्यांत आली.

१०.देशांतर्गत आदर्श नियमांची अंमलबजावणी तयार केली.

११.दोन कटर सक्शन ड्रेजर आणि चार हॉपर बार्जेस मॅनिंगकरिता ई निविदा प्रक्रिया सुरु केली.

१२.चार स्पीड बोटी खरेदी करण्यासाठी ई- निविदा प्रक्रिया सुरु करण्यात आली आणि मेसर्स महिंद्रा ओशियन ब्ल्यु यांचे सोबत करारनामा करण्यात आला. डिसेंबर २०१४ पर्यंत कार्यादेश काढण्यात येईल.

१३.स्पीड बोटींचे वेट लिज, हॉपर व्हॉल्युम मॉनिटर आणि ड्रेज लोड मॉनिटरचा पुरवठा यासाठी ई-निविदा प्रक्रिया सुरु केली.

Works done during the 2013-2014 by the

Marine Engineer & Chief Surveyor Department

1. Purchased 04 nos. twin screw hopper barges, each having 250 CuM capacity under Konkan Vikas Package.
2. Various types of solar powered navigational lights are installed in ports for & smooth navigation of vessels. Such defective/ burnt/ damaged solar lights were repaired/ replaced at various ports of Thane, Mumbai, Raigad, Ratnagiri and Sindhudurg districts.
3. Maintenance dredging through department has been carried out at (1) Versova, Dist – Mumbai, (2) Mirkarwada, Dist – Ratnagiri and (3) Tarkarli, Dist – Sindhudurg.
4. 3 nos. new hydrographic survey launch's 100% hull construction completed and expected to be delivered during Feb- Apr, 2015.
5. 4 nos. new Hopper Barges purchased under Konkan Vikas Package were taken over by MMB.2 nos. hopper barges along with hired grab dredger were deployed to carry out dredging at Verso va, Mumbai and other 2 nos. were kept at Dharmatar, Dist – Raigad fpr proposed maintenance dredging at Sakhar Aakshi, Alibag.
6. Agreement done with M/s Abhishek Engineers, Goa for Purchase of 2 nos. Grab Dredgers.
7. Repaired Dredger Vashisti and Hopper Barge MHB – 1.
8. Erected new Storm Waerning Signal KMast at Alibag Pakti.
9. Carried out surveys of an Inland Vessels under IV Act 1917, also issued COC for Engine side under IV Act1917.
10. Preparation of Implementation of Inland Model Rules.
11. Initiated e-Tender procedure for Manning of 2 nos. Cutter Suction Dredgers and 4 nos. Hopper Barges.
12. Initiated and completed e-Tender procedure for Purchase of 4 nos. Speed Boats, Agreement done with M/s Mahindra Ocean Blue, Work Order issued, will be delivered by Dec.2014.
13. Initiated e-Tender procedure Wet lease of Speed Boats, Supply of Hopper Volume Monitor and Dredged Load Monitor.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ व्यवस्था पहात असलेली दीपगृहे

अ. क्र.	दीपगृहाचे/बंदराचे ठिकाण	बांधकामाचा प्रकार	पल्ला (नौटिकल मैल)	उंची (मीटर)	दिव्याच प्रकार
१.	**झाई**				
	झाई दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
२.	**डहाणू**				
	डहाणू दीपगृहे	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१६.००	सौर
३.	**नवापूर**				
	नवापूर दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
४.	**सातपाटी**				
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.१	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.२	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	सातपाटी संकेत दीपगृह क्र.३	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
५.	**केळवा-माहीम**				
	केळवा-माहीम दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
६.	**एडवण**				
	एडवण संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	एडवण दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१५.००	सौर
७.	**दातिवरे**				
	दातिवरे दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
८.	**वसई**				
	पोशापीर दीपगृह	धातूची चौकट असलेला मनोरा	६	९.००	सौर
	अर्नाळा संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	९.००	सौर
९.	**उत्तन**				
	वाशी खडक दीपगृह	चिरेबंदी कामावरील धातूचा कक्ष	६	६.००	सौर
	वाशी घोडा दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
	उत्तन डोंगरी पॉईंट दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१५.००	सौर
१०	**वर्सोवा**				
	वर्सोवा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	१६.००	सौर
	भाटी-कोळीवाडा दीपगृह	चिरेबंदी काम	६	११.००	सौर
११	**खारदांडा**				
	उरेशी संकेत दीपगृह	चिरेबंदी कामावरील ॲल्युमिनियम टॉवर	६	११.००	सौर
१२	**मुरुड- जंजिरा**				
	नावेदर नवगाव (थळ बंदर) दीपगृह	चिरेबंदी दीपस्तंभावर एम.एस.कक्ष	३	६.८६	सौर
	अलिबाग				
	अलिबाग किल्ला दीप.	एम.एस टयुब्लार मास्ट	३	३.००	सौर
	बोर्ली मांडला				
	बोर्लीमांडला दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	७.००	सौर

Lighthouses maintained by MMB

Sr. No.	Place of Light House/ Port	Type of Structure	Range (Nautical Miles)	Height (Mtrs.)	Type of Light
1	**Zai**				
	Zai Light House	Metal Frame work Tower	6	9.0	Solar
2	**Dahanu**				
	Dahanu Light House	P.T.R.C.C. Mast	6	16.00	Solar
3	**Navapur**				
	Navapur Light House	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
4	**Satpati**				
	Satpati becon light No. 1	Masonry work	6	11.00	Solar
	Satpati becon light No. 2	Masonry work	6	11.00	Solar
	Satpati becon light No. 3	Masonry work	6	11.00	Solar
5	**Kelwa Mahim**				
	Kelwa Mahim light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
6	**Edwan**				
	Edwan becon light house	Masonry work	6	11.00	Solar
	Edwan light house	P.T.R.C.C. Mast	6	15.00	Solar
7	**Datiware**				
	Datiware light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
8	**Vasai**				
	Poshapir light house	Metal Frame work Tower	6	9.00	Solar
	Arnala Beacon Light	Masonry work	3	9.00	Solar
9	**Uttan**				
	Vashi Rock light house	Metal Cabin on Masonry work	6	6.00	Solar
	Vashi Ghoda light house	Masonry work	6	11.00	Solar
	Uttan Dongari point light hosue	P.T.R.C.C. Mast	6	15.00	Solar
10	**Versova**				
	Versova light house	P.T.R.C.C. Mast	6	16.00	Solar
	Bhati –Koliwada light hosuse	Masonry work	6	11.00	Solar
11	**Khardanda**				
	Ureshi becon light house	Allluminium Tower on Masonry beacon	6	11.00	Solar
12	**Murud - Janjira**				
	Navedar Navgaon (Thal Port) light hosue	M.S. Cabin on Masonry beacon	3	6.86	Solar
	Alibag Alibag Fort light	M.S. Tubular Mast	3	3.00	Solar
	Borli Mandla Borli Mandla Light house	Masonry work	3	7.00	Solar

	जंजिरा बंदर टेकडी (एकदरा दीप)	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.००	सौर
	श्रीवर्धन				
	श्रीवर्धन किनारा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.००	सौर
१३	**हर्णे**				
	हर्णे दीपगृह	चिरेबंदी गोलाकार संरचना	६	६.८०	सौर
	केळशी				
	अडे- उत्तंबर संकेत दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	९.००	सौर
१४	**दाभोळ**				
	वेलदूर दीपगृह	एम.एस.केबिन	६	२.४०	सौर
	दाभोळ अंजनवेल दीपगृह	एम.एस.मनोरा	६	४.२०	सौर
१५	**पालशेत**				
	पालशेत दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	१०.००	सौर
१६	**बोर्या**				
	बोर्या उप सागर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	७.५०	सौर
१७	**जयगड**				
	जयगड (किल्ला)कस्टम दीपगृह	चिरेबंदी काम	३	४.७५	सौर
	जयगड धामनखोल दीपगृह	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	६	९.००	सौर
१८	**रत्नागिरी**				
	पावस(पोअस) पॉईंट रनपार दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	८.१५	सौर
	तिवारी-वरोडा दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी.मास्ट	६	८.१५	सौर
	पुर्णगड उपसागर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	९.२८	सौर
	मुसाकाझी पॉईंट दीपगृह	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	६	९.१०	सौर
	रत्नागिरी पारगमन समोरील दीपगृह	चिरेबंदी संकेतावरील एम.एस.केबीन	६	३.००	सौर
	रत्नागिरी पारगमन मागील दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	६.००	सौर
१९	**विजयदुर्ग**				
	विजयदुर्ग किल्याचा उत्तरपूर्व कोपरा(सेक्टर लाईट)	एम.एस.प्लेट मनोरा	६	५.६०	सौर
२०	**आचरा**				
	आचरा पॉईंट दीपगृह	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	८.३०	सौर
२१	**मालवण**				
	सर्जेकोट पारगमन दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	११.५०	सौर
	मालवण सिंधुदुर्ग किल्ला दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	३.००	सौर
	मालवण किल्ल्याच्या मागील पारगमन दीप (हिरवा)	पी.टी.आर.सी.सी. मास्ट	६	११.७०	सौर
	मालवण किल्ल्याच्या समोर पारगमन दीप (लाल)	एम.एस.चौकटीचा मनोरा	३	६.८०	सौर
	चिवला बंदर दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	४.७५	सौर
२२	**निवती**				
	निवती दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	७.२०	सौर
२३	**रेडी**				
	रेडी दीपगृह	एम.एस.मास्ट	६	६.५०	सौर

पी.टी.आर.सी.सी. – प्रीस्ट्रेस्ड टयुब्युलर रिइन्फोर्सड सिमेंट कॉंक्रीट टयुब्युलर मास्ट.

	Janjira Bunder Hill (Ekdara Light)	P.T.R.C.C. Mast	6	8.00	Solar
	Shriwardahan Shriwardahan Bay light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.00	Solar
13	**Harnai**				
	Harnai light house	Masonry round Structure	6	6.80	Solar
	Kelshi Ade- Uttambar beacon light	Masonry work	3	9.00	Solar
14	**Dabhol**				
	Veldur light house	M.S. cabin	6	2.40	Solar
	Dabhol Anjanvel light house	M.S. Tower	6	4.20	Solar
15	**Palshet**				
	Palshet light house	M.S. mast	6	10.00	Solar
16	**Borya**				
	Borya bay light house	M.S. mast	6	7.50	Solar
17	**Jaigad**				
	Jaigad (Fort) light custom house	Masonry Work	3	4.75	Solar
	Jaigad Dhamankhol light house	M.S. Frame work Tower	6	9.00	Solar
18	**Ratnagiri**				
	Pavas (Poas) point Ranpar light house	M.S. Mast	6	8.15	Solar
	Tiwari- Varoda light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.15	Solar
	Purnagad bay light house	M.S. Mast	6	9.28	Solar
	Musakazi point light house	M.S. Frame work Tower	6	9.10	Solar
	Ratnagiri front transit light house	M.S. cabin on masonry beacon	6	3.00	Solar
	Ratnagiri rear tranzet light house	M.S. Mast	6	6.00	Solar
19	**Vijaydurg**				
	Vijaydurga N. E. corner of fort (Sector light)	M.S. Plate Tower	6	5.60	Solar
20	**Achara**				
	Achara point light house	P.T.R.C.C. Mast	6	8.30	Solar
21	**Malvan**				
	Sarjekot tranzit light	M.S. Mast	6	11.50	Solar
	Malavan Sindhudurg fort light	M.S. Mast	6	3.00	Solar
	Malavan fort transit light Rear (Green)	P.T.R.C.C. Mast	6	11.70	Solar
	Malavan fort transir light front (Red)	M.S. Frame work Tower	3	6.80	Solar
	Chiwala Bunder light house	M.S. Mast	6	4.75	Solar
22	**Niwati**				
	Niwati light house	M.S. Mast	6	7.20	Solar
23	**Redi**				
	Redi Light house	M.S. Mast	6	6.50	Solar

P.T. R.C.C. – Pre stressed Tubular Reinforced Cement Concrete Tubular Mast

अलेखापरीक्षीत वित्तीय विवरणपत्रांच्या संकलनावरील लेखापालाचा अहवाल

प्रति,
मा.वित्तीय नियंत्रक व मुख्य लेखा अधिकारी,
महाराष्ट्र सागरी मंडळ,
मुंबई.

लेखांकन अभिलेख आणि व्यवस्थापनाने आम्हाला पुरविलेली अन्य माहिती व दिलेली स्पष्टीकरणे या आधारे आम्ही, ३१ मार्च २०१४ रोजी असलेल्या महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा अलेखापरीक्षीत ताळेबंद आणि पुढे नमूद करण्यात आलेल्या कालावधीचे उत्पन्न व खर्च लेखे संकलित केले आहेत.

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे व्यवस्थापन,-

(अ) खालील आधारसामग्रीच्या (डाटा) परिपूर्णतेस व अचूकतेस आणि लेख्यातील सर्व महत्त्वपूर्ण व संबंधित माहिती पूर्णपणे उघड करण्यास जबाबदार असेल.

(ब) पर्याप्त लेखांकन व इतर अभिलेख, अंतर्गत नियंत्रण ठेवण्यास आणि समुचित लेखांकन धोरणांची निवड करण्यास व ते लागू करण्यास, जबाबदार असेल.

(क) लागू असलेले कायदे व विनिमय, कोणतेही असल्यास, त्यानुसार वित्तीय विवरणपत्रे तयार करण्यास व सादर करण्यास जबाबदार असेल.

(ड) संस्थेच्या मत्तेच्या सुरक्षेसाठी नियंत्रणे ठेवण्यास आणि लबाडीस व इतर अनियमिततेस प्रतिबंध करण्यास जबाबदार असेल.

(इ) संस्थेचे कार्यक्रम, लागू असलेले कायदे व विनियम यांनुसार पार पाडले जात आहेत याची सुनिश्चिती करण्यासाठी नियंत्रण ठेवण्यास आणि कोणतेही अनुपालन न करणे यास प्रतिबंध करण्यास जबाबदार असेल.

भारतीय सनदी लेखापाल संस्था (आय.सी.ए.आय) ने काढलेल्या "वित्तीय माहितीचे संकलन करणे" या संबंधित सेवांसाठी (एस.आर.एस.) ४४१० मानकांनुसार आम्ही संकलन करणे पार पाडले.

ACCOUNTANT REPORTS ON COMPILATION OF UNAUDITED FINANCIAL STATEMENTS

To,

The Financial Controller & Chief Accounts Officers,

Maharashtra Maritime Board,

Mumbai

On the basis of accounting records and other information and explanation provided to us by the management, we have compiled the unaudited Balance Sheet of Maharashtra Maritime Board as on 31St March 2014 and the Income & Expenditure Account for the fore mentioned period.

The management of the Maharashtra Maritime Board is responsible for:

(a) Completeness and accuracy of the underlying data and complete disclosure of all material and relevant information.

(b) Maintaining adequate accounting and other records, internal controls and selecting and applying appropriate accounting polices.

(c) Preparation and presentation of financial statements in accordance with the applicable laws and regulations, if any.

(d) Establishing controls to safeguard the assets of the entity and preventing frauds and other irregularities.

(e) Establishing controls for ensuring that the activities of the entity are carried out in accordance with the applicable laws and regulations and preventing any non-compliance

The Compilation engagement was carried out by us in accordance with the Standard On Related Services (SRS) 4410, "Engagement to Compile Financial Information", issued by the Institute Of Chartered Accountants Of India (ICAI).

मंडळासमोर सादर करण्यासाठी वित्तीय विवरणपत्र संकलीत करण्यात आले आहे. करारपत्रानुसार, आम्ही एकेरी नोंद पध्दतीचे दुहेरी नोंद पध्दतीमध्ये परिवर्तन केले आहे आणि त्यानुसार वित्तीय विवरणपत्रांचे संकलन केले आहे.

व्यवस्थापनाने पुरविलेली वित्तीय आधारसामग्री व इतर माहिती यांच्या आधारे ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखे संकलित केलेले आहेत व त्यांच्याकडून सुस्थितीत ठेवलेले आहेत. आम्ही, त्या वित्तीय विवरणपत्रांची लेखापरीक्षा किंवा पुनर्विलोकन केलेले नाही आणि त्यानुसार त्यावर आमचे कोणतेही मत व्यक्त केलेले नाही.

कैलाश चंद जैन ऍन्ड कंपनी,
सनदी लेखापाल

एच.के.पांडा
भागीदार
(सदस्यत्व क्र.१०५६४१)
भागीदारी संख्या नोंदणी क्र.११२३१८ डब्ल्यू.

ठिकाणः- मुंबई,
दिनांक /०९/२०१४.

The Financial statements have been compiled for presentation before the Board. As per the engagement letter, we have converted the single entry system into the double entry system and compiled the financial statements accordingly.

The Balance Sheet and Income & Expenditure Account are compiled based on the financial data and other information provided by the management as detailed books of accounts are not maintained. We have not audited or reviewed these financial statements and accordingly express no opinion thereon.

For Kailash Chand Jain & Co.

Chartered Accountants

H. K. PANDA

Partner

Membership No. – 105641

Firm Registration No.-112318W

Place: Mumbai

Date: /09/2014

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

३१ मार्च २०१४ रोजीचा लेखापरीक्षा न केलेला ताळेबंद

कॉर्पस / भांडवल निधी व दायित्वे	अनुसूची	चालू वर्ष	मागील वर्ष
कॉर्पस / भांडवल निधी	१	२,६५९,०९१,४३९	१,८८३,२८९,८७९
राखीव व अधिक्य	२	२,३८५,२३५,८४२	२,२२३,०५३,०१९
राखीव / दाननिधी	३	२,९७०,०९९,५३१	२,८५५,६६६,०१९
प्रतिभूति कर्जे व कर्जाऊ रकमा	४	२८२,६००,०००	२०२,६००,०००
अप्रतिभूति कर्जे व कर्जाऊ रकमा		-	-
स्थगित पत दायित्वे व तरतुदी		-	-
चालू दायित्व	५	७५४,५५३,४०६	५०५,२८३,४६१
एकूण		**९,०५१,५८०,२१८**	**७,६६९,८९२,३७८**
मत्ता			
स्थिर मत्ता	६	२,६३५,४०५,८०९	१,८९४,६२९,०४०
राखीव निधीमधुन गुंतवणुका	७	४,५१६,५४२,१९४	३,८६४,५४८,९५३
इतरांकडून गुंतवणुका		-	-
चालू मत्ता, कर्जे, अग्रिमे इत्यादी	८	१,८८९,२५१,८३१	१,९०९,०९४,५५५
संकीर्ण खर्च (मर्यादेपर्यंत निर्लेखित किंवा समायोजित केलेला नाही)		१०,३८०,३८५	१,६१९,८२८
एकूण		**९,०५१,५८०,२१८**	**७,६६९,८९२,३७८**
महत्तवाची लेखांकन धोरणे			
आकस्मिक दायित्वे व लेख्यावंरील टिपा	१५		

महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांच्याकरिता

बं.नि. रोखपाल ले.अ. वि.ले.-नि-मु.ले.अ. मु.का.अ.

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
UNAUDITED BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2014

CORPUS/ CAPITAL FUND AND LIABILITIES	**Schedule**	**Current year**	**Previous Year**
CORPUS/ CAPITAL FUND	1	2,659,091,439	1,883,289,879
RESERVES AND SURPLUS	2	2,385,235,842	2,223,053,019
EARMARKED/ENDOWMENMT FUNDS	3	2,970,099,531	2,855,666,019
SECURED LOANS AND BORROWINGS	4	282,600,000	202,600,000
UNSECURED LOANS AND BORROWINGS		-	-
DEFERRED CREDIT LIABILITIES		-	-
CURRENT LIABILITIES AND PROVISIONS	5	754,553,406	505,283,461
TOTAL		9,051,580,218	7,669,892,378
ASSETS			
FIXED ASSETS	6	2,635,405,809	1,894,629,040
INVESTMENTS-FROM EARMARKED FUND	7	4,516,542,194	3,864,548,953
INVESTMENTS-FROM OTHERS		-	-
CURRENT ASSETS, LOANS, ADVANCES ETC	8	1,889,251,831	1,909,094,555
MISCELLANEOUS EXPENDITURE		10,380,385	1,619,828
(to the extent not written off or adjusted)			
TOTAL		9,051,580,218	7,669,892,378
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES			
CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES ON ACCOUNTS	15		

FOR MAHARASHTRA MARITIME BOARD

P.I. **CASHIER** **A.O.** **F.C.-*cum*-C.A.O.** **C.E.O.**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१४ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता उत्पन्न व खर्चाचे लेखे

उत्पन्न	अनुसूची	चालू वर्ष	मागील वर्ष
विक्री/ सेवा यांमधून उत्पन्न	९	७६८,४५६,८६१	६७२,८५५,४९८
अनुदाने / अर्थसहाय्य		-	-
शुल्क/ वर्गणी	१०	३३०,३००	६२४,३४४
गुंतवणुकीतील उत्पन्न (गुंतवणुकीवरील उत्पन्न, राखीव / दान निधी मधून/ निधीचे निधीमध्ये हस्तांतरण)	११	४०३,८४९,३१०	३८४,२४८,९०९
स्वामित्वधन, प्रसिध्द इत्यादींमधून उत्पन्न		-	-
प्राप्त व्याज	११	५२८,२२९	६६६,८९०
इतर उत्पन्न	१२	३,००४,६८२	९,३६५,५०६
तयार मालाच्या साठयामध्ये वाढ / (घट) आणि काम चालू		-	-
एकूण (क)		१,१७६,१६९,३८२	१,०६७,७६१,१४७
खर्च			
आस्थापना खर्च	१३	१४७,४७४,३६०	१४३,८६४,४०२
इतर प्रशासकीय खर्च इत्यादी	१४	३५८,८८९,७२०	१९२,४६०,८९४
अनुदाने, अर्थसहाय्य इत्यांदीवरील खर्च			
व्याज		-	--
घसारा (वर्ष अखेरीस निव्वळ एकूण, अनुसूची ६ चा पत्रव्यवहार)		२३५,८१५,८४३	१२३,१८५,७७०
एकूण (ख)		७४२,१७९,९२३	४५९,५११,०६६
खर्चावरील उत्पन्नाची आधिक्य असणारी शिल्लक (क - ख)		४३३,९८९,४५९	६०८,२५०,०८१
काराधानाकरिता तरतूद		१७१,८०६,६३५	७४,०५७,८३७
विशेष राखीव निधीमध्ये हस्तांतरण		-	-
सर्वसाधारण राखीव निधीमध्ये आधिक्य / (तूट(असणारी शिल्लक)		२६२,१८२,८२४	५३४,१९२,२४४
महत्त्वाची लेखांकन धोरणे			
आकस्मिक दायित्वे व लेख्यांवरील टिपा	१५		

महाराष्ट्र सागरी मंडळ यांच्याकरिता

बं.नि. रोखपाल ले.अ. वि.ले.-नि-मु.ले.अ. मु.का.अ.

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
INCOME AND EXPENDITURE ACCOUNT FOR THE YEAR ENDED 31ST MARCH, 2014

INCOME	**Schedule**	**Current Year**	**Previous Year**
Income from Sales/ services	9	768,456,861	672,855,498
Grants/ Subsidies		-	-
Fees/ Subscriptions	10	330,300	624,344
Income from Investment (Income on Invest. From earmarked/ endow. Funds transferred to Funds)	11	403,849,310	384,248,909
Income from Royalty, Publication etc.		-	-
Interest earned	11	528,229	666,890
Other Income	12	3,004,682	9,365,506
Increase/ (decrease) in stock of Finished goods and works-in-progress		-	-
TOTAL (A)		1,176,169,382	1,067,761,147
EXPENDITURE			
Establishment Expense	13	147,474,360	143,864,402
Other Administrative Expenses etc.	14	358,889,720	192,460,894
Expenditure on Grants, Subsidies etc.			
Interest		-	-
Depreciation (Net Total at the year-end, corresponding to schedule 6)		235,815,843	123,185,770
TOTAL (B)		742,179,923	459,511,066
Balance being excess of Income over Expenditure (A-B)		433,989,459	608,250,081
Provision for taxation		171,806,635	74,057,837
Transfer to Special Reserve		-	-
BALANCE BEING SURPLUS/ (DEFICIT) CARRIED TO GENERAL RESERVE		262,182,824	534,192,244
SIGNIFICANT ACCOUNTING POLICIES CONTINGENT LIABILITIES AND NOTES TO ACCOUNTS	15		

FOR MAHARASHTRA MARITIME BOARD

P.I. **CASHIER** **A.O.** **F.C.-*cum*-C.A.O.** **C.E.O.**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१४ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता ताळेबंदाचा भाग असणा-या अनुसूच्या

अनुसूची - १ कॉर्पस / भांडवल निधी	चालू वर्ष		मागील वर्ष	
वर्षाच्या सुरुवातील असलेली शिल्लक		१,८८३,२८९,८७९		९०४,१४३,९२४
अधिक : कॉर्पस/ भांडवल निधी बाबत अंशदान	७७५,८०१,५६०		९७९,१४५,९५५	
अधिक : उत्पन्न व खर्च लेख्यामधून हस्तांतरीत केलेल्या निव्वळ उत्पन्नाची शिल्लक	-	७७५,८०१,५६०	-	९७९,१४५,९५५
वर्ष अखेरीस शिल्लक		२,६५९,०९१,४३९		१,८८३,२८९,८७९

****

अनुसूची - २ राखीव व आधिक्य	चालू वर्ष		मागील वर्ष	
(एक) राखीव निधी				
मागील ताळेबंदानुसार	४७०,४४५,२५१		४२०,४४५,२५१	
अधिक : वर्षभरात प्राप्त झालेली / हस्तांतरीत केलेली रक्कम	५०,०००,०००		५०,०००,०००	
वजा : वर्षभरातील कपात	-	५२०,४४५,२५१	-	४७०,४४५,२५१
(दोन) सर्वसाधारण राखीव निधी				
मागील ताळेबंदानुसार	१,७५२,६०७,७६८		१,३६८,४१५,५२४	
अधिक : वर्षभरात प्राप्त झालेली हस्तांतरीत केलेली रक्कम	२६२,१८२,८२४		५३४,१९२,२४४	
वजा : वर्षभरातील कपात	१५०,०००,०००	१,८६४,७९०,५९१	१५०,०००,०००	१,७५२,६०७,७६८
एकूण		२,३८५,२३५,८४२		२,२२३,०५३,०१९

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2014

SCHEDULE 1- CORPUS/ CAPITAL FUND :	Current year		Previous Year	
Balance as at the beginning of the year		1,883,289,879		904,143,924
Add : Contribution towards corpus/Capital Fund	775,801,560		979,145,955	
Add : Balance of Net Income transferred from the Income and Expenditure Account	-		-	
		775,801,560		979,145,955
Balance at the Year End		2,659,091,439		1,883,289,879

SCHEDULE 2- RESERVES AND SURPLUS :	Current year		Previous Year	
(i) RESERVE FUND				
As per Last Balance Sheet	470,445,251		420,445,251	
Add: Received/Transferred during the Year	50,000,000		50,000,000	
Less: Deduction during the year	-	520,445,251	-	470,445,251
(ii) GENERAL RESERVE				
As per Last Balance Sheet	1,752,607,768		1,368,415,524	
Add: Received/Transferred during the Year	262,182,824		534,192,244	
Less: Deduction during the year	150,000,000	1,864,790,591	150,000,000	1,752,607,768
TOTAL		2,385,235,842		2,223,053,019

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१४ रोजीच्या ताळेबंदाचा भाग असणा-या अनुसूच्या

	अनुसूची ३- राखीव /दान निधी	**निधीनिहाय विभाग**								**एकूण**	
		शासकीय योजना अनुदाने	शासकीय योजनेतर अनुदाने	ठाणे जिल्हाधिकारी अनुदाने	फिरता निधी	एसपीव्ही व बंदरातील समन्यायी सहभाग	अनुदाने (रायगड जिल्हाधिकारी)	अनुदाने (रत्नागिरी जिल्हाधिकारी)	अनुदाने कोकण विकास	चालू वर्ष	मागील वर्ष
क	**निधीची प्रारंभिक शिल्लक**	१,४०६,५७९,८११	६८,२९९	१२०,०४७,६८२	४११,४८२,७६८	६५२,९३३,२५२	२६,५१६,५९७	२१,०५८,०००	२१६,९७९,६१०	२,८५५,६६६,०१९	२,९०७,६३९,९५२
ख	**अधिक**			१२६,७९०,०००	५०,०००,०००	७३,६०६,०५०	२२,३४५,७२२	३०,०००,०००		८९०,२३५,०७२	१,२४५,५६३,७३०
एक	देणग्या/ अनुदाने	५८७,४९३,३००	-	-	-	-	-	-	-	-	-
दोन	निधीच्या लेख्यातून केलेल्या गुंतवणूकी पासून उत्पन्न	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
तीन	इतर भर	-	-		-						
	एकूण (क+ख)	१,९९४,०७३,१११	६८,२९९	२४६,८३७,६८२	४६१,४८२,७६८	७२६,५३९,३०२	४८,८६२,३१९	५१,०५८,०००	२१६,९७९,६१०	३,७४५,९०१,०९१	४,१५३,२०३,६८२
ग.	**निधीच्या उद्दिष्टांबाबत विनियोग / खर्च**										
एक	भांडवली खर्च	६९४,७६२,८२२		१३,२३४,०८८			५,४५५,९५०	३१,७०१,९५१	३०,६४६,७४९	७७५,८०१,५६०	९७९,१४५,९५५
दोन	महसुली खर्च	-									३१८,३९१,७०८
	एकूण ग	६९४,७६२,८२२		१३,२३४,०८८	-	-	५,४५५,९५०	३१,७०१,९५१	३०,६४६,७४९	७७५,८०१,५६०	१,२९७,५३७,६६३
	वर्षअखेरीस निव्वळ शिल्लक (क + ख + ग)	१,२९९,३१०,२८९	६८,२९९	२३३,६०३,५९४	४६१,४८२,७६८	७२६,५३९,३०२	४३,४०६,३६९	१९,३५६,०४९	१८६,३३२,८६१	२,९७०,०९९,५३१	२,८५५,६६६,०१९

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2014

SCHEDULE 3- EARMARKED/ ENDOWMENT FUNDS :	FUND-WISE BREAK UP								TOTALS	
	GOVERNMENT PLAN GRANTS	GOVERNMENT NON-PLAN GRANTS	THANE COLLECTORS GRANT	REVOLVING FUND	SPV AND EQUITY PARTICIPATION IN PORT PROJECT FUND	GRANTS (RAIGAD COLLECTOR)	GRANTS (RATNAGIRI COLLECTOR)	KONKAN VIKAS GRANS	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
a) Opening balance of the funds	1,406,579,811	68,299	120,047,682	411,482,768	652,933,252	26,516,597	21,058,000	216,979,610	2,855,666,019	2,907,639,952
b) Additions										
i. Donations/Grants	587,493,300	-	126,790,000	50,000,000	73,606,050	22,345,722	30,000,000	-	890,235,072	1,245,563,730
ii. Income from Investments made on account of funds	-	-	-	-	-	-		-	-	-
iii. Other additions	-	-	-	-	-	-		-	-	-
TOTAL (a+b)	**1,994,073,111**	68,299	246,837,682	461,482,768	726,539,302	48,862,319	51,058,000	216,979,610	3,745,901,091	4,153,203,682
c) Utilisation/Expenditure towards the objective of the Funds										
I. Capital Expenditure	694,762,822		13,234,088			5,455,950	31,701,951	30,646,749	775,801,560	979,145,955
ii. Revenue Expenditure	-								-	318,391,708
TOTAL C	**694,762,822**	**-**	**13,234,088**	**-**	**-**	**5,455,950**	**31,701,951**	**30,646,749**	**775,801,560**	1,297,537,663
NET BALANCE AT THE YEAR END (a+b-c)	**1,299,310,289**	**68,299**	**233,603,594**	**461,482,768**	**726,539,302**	**43,406,369**	**19,356,049**	**186,332,861**	**2,970,099,531**	2,855,666,019

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१४ रोजीच्या ताळेबंदाचा भाग असणा-या अनुसूच्या

	अनुसूची ४ प्रतिभूति कर्जे व आगाऊ रकमा	**चालू वर्ष**		**मागील वर्ष**	
१.	राज्यशासन		१८४,६२४,८८७		१४२,९०२,५६७
२.	बँका : एशियन डेव्हलपमेंट बँकेमधील कर्ज	९७,९७५,११३	९७,९७५,११३	५९,६९७,४३३	५९,६९७,४३३
	एकूण		२८२,६००,०००		२०२,६००,०००

*****

	अनुसूची ५ चालू दायित्व व तरतूदी	**चालू वर्ष**		**मागील वर्ष**	
क.	**चालू दायित्वे :**				
१	किरकोळ त्र५णको: खर्चाकरिता	९,५९६,९२२	९,५९६,९२२	११,२२८,२९३	११,२२८,२९३
२	प्रतिभूती ठेवी	६४,१८०,०८८	६४,१८०,०८८	३७,४५९,१९७	३७,४५९,१९७
३	वैधानिक दायित्वे : देय टीडीएस	४,२५४,७९२	४,२५४,७९२	२,९७२,९१०	२,९७२,९१०
४	इतर चालू दायित्वे	४९,२७८,८५७	४९,२७८,८५७	(१,८१३,०५१)	(१,९१३,०५१)
	एकूण (क)		१२७,३१०,६५९		४९,८४७,३४९
ख.	**तरतुदी**				
१	कराधानाकरिता		६२७,२४२,७४७		४५५,४३६,११२
	एकूण (ख)		६२७,२४२,७४७		४५५,४३६,११२
	एकूण (क + ख)		**७५४,५५३,४०६**		**५०५,२८३,४६१**

MAHARASHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2014

SCHEDULE 4- SECURED LOANS AND BORROWINGS:	Current year		Previous Year	
1.State Govt.		184,624,887		142,902,567
2. Banks:				
Loan from Asian development Bank	97,975,113	97,975,113	59,697,433	59,697,433
TOTAL		282,600,000		202,600,000

SCHEDULE 5- CURRENT LIABILITIES AND PROVISIONS	Current year		Previous Year	
A. CURRENT LIABILITIES				
1) Sundry Creditors:				
For expenses	9,596,922	9,596,922	11,228,293	11,228,293
2) Security Deposits	64,180,088	64,180,088	37,459,197	37,459,197
3) Statuatory liabilities:				
TDS Payable	4,254,792	4,254,792	2,972,910	2,972,910
4)Other Current Liabilities	49,278,857	49,278,857	(1,813,051)	(1,813,051)
TOTAL (A)		**127,310,659**		49,847,349
B. PROVISIONS				
1) For Taxation		627,242,747		455,436,112
TOTAL (B)		**627,242,747**		**455,436,112**
TOTAL (A+B)		**754,553,406**		**505,283,461**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
अनुसूची - ६ - स्थिरमत्ता

अ.क्र.	तपशील	वर्षाच्या सुरुवातीला खर्च/ मुल्यांकन	वर्षभरातील वाढ/ घट	वर्ष अखेरीस खर्च / मुल्यांकन	वर्षाच्या सुरुवातीला असल्याप्रमाणे	वर्षभरातील घसारा	वर्ष अखेर पर्यंत एकूण	वर्ष अखेरीस असल्याप्रमाणे	मागील वर्षा अखेरीस असल्याप्रमाणे
१.	वहाने / जलयाने	१८३,२२३,०७०	१२८,७०८,१००	३११,९३१,१७०	६१,४२४,६४८	५५,१४१,५५०.७८	११६,५६६,१९८	१९५,३६४,९७२	१२१,७९८,४२२
२.	जेट्टी	५४७,६३७,३५४	६४,८७१,३९३	६१२,५०८,७४७	२३९,१२८,६२२	५७,१७९,९३९	२९६,३०८,५६१	३१६,२००,१८६	३०८,५०८,७३२
३.	संगणक	१६,५२९,३७४	३,२२९,१३४	१९,७५८,५०८	१५,२४९,५७७	१,५४२,७२३	१६,७९२,३००	२,९६६,२०९	१,२७९,७९७
४.	कार्यालयीन व इतर साधन सामग्री	२५,०७६,४७४	१,०३३,७८१	२६,११०,२५५	२१,१५४,३२३	३,६५९,४८४	२४,८१३,८०७	१,२९६,४४८	३,९२२,१५१
५.	जमीन	३१८,८१५,२०१	-	३१८,८१५,२०१	-	-	-	३१८,८१५,२०१	३१८,८१५,२०१
६.	फर्निचर व खिळण्या	७,५०८,५६३	४३५,७६४	७,९४४,३२७	१,५९६,९२८	३८२,९५५	१,९७९,८८३	५,९६४,४४४	५,९११,६३५
७.	नौकानयन सहाय्य	२४,५३१,१३९	-	२४,५३१,१३९	२४,५३१,१३९	-	२४,५३१,१३९	-	-
८.	कर्मचारी निवासस्थाने	२०,२५१,४१२	-	२०,२५१,४१२	१३,२०२,१२९	२,०२५,१४१	१५,२२७,२७०	५,०२४,१४२	७,०४९,२८३
९.	संरक्षणभिंत व प्रवेशमार्ग	४८४,६४५,५१९	९२१,३३९,६२६	१,४०५,९८५,१४५	६०,९१४,२१९	१०८,५८७,९१३	१६९,५०२,१३२	१,२३६,४८३,०१३	४२३,७३१,३००
१०	इतर मालमत्ता	१५६,२९१,३५१	-	१५६,२९१,३५१	१५६,०००,६८८	५३,७९९	१५६,०५४,४८७	२३६,८६४	२९०,६६३
११.	सयंत्रे व यंत्र सामग्री	३,७७७,५६७	-	३,७७७,५६७	३,७७७,५६७	-	३,७७७,५६७	-	-
१२	बंदरांच्या सलंग्न सुविधा	७१,८८२,८८४	२,०९३,६३५	७३,९७६,५१९	३,२७९,१०६	७,२४२,३३९	१०,५२१,४४५	६३,४५५,०७४	६८,६०३,७७८
	एकूण चालू वर्ष - क	**१,८६०,१६९,९०८**	**१,१२१,७११,४३३**	**२,९८१,८८१,३४१**	**६००,२५८,९४६**	**२३५,८१५,८४३**	**८३६,०७४,७८९**	**२,१४५,८०६,५५२**	**१,२५९,९१०,९६२**
	एकूण मागील वर्ष - प्रगतीवरील भांडवली काम ख							**४८९,५९९,२५६**	**६३४,७१८,०७७**
	एकूण क + ख							**२,६३५,४०५,८०८**	**१,८९४,६२९,०३९**

MAHARSHTRA MARITIME BOARD

SCHEDULE "6" OF FIXED ASSETS

SR. NO.	DESCRIPTION	COST/VALUATION AT THE BEGINNING OF THE YEAR	ADDITION / DELETION DURING THE YEAR	COST/VALUATION AT THE END OF THE YEAR	AS AT THE BEGINNING OF THE YEAR	DEPRECIATION DURING THE YEAR	TOTAL UP TO THE YEAR-END	AS AT THE YEAR END	AS AT THE PREVIOUS YEAR END
1	VEHICLE / VESSELS	183,223,070	128,708,100	311,931,170	61,424,648	55,141,550.78	116,566,198	195,364,972	121,798,422
2	JETTY	547,637,354	64,871,393	612,508,747	239,128,622	57,179,939	296,308,561	316,200,186	308,508,732
3	COMPUTERS	16,529,374	3,229,134	19,758,508	15,249,577	1,542,723	16,792,300	2,966,209	1,279,797
4	OFFICE AND OTHER EQUIPMENT	25,076,474	1,033,781	26,110,255	21,154,323	3,659,484	24,813,807	1,296,448	3,922,151
5	LAND	318,815,201	-	318,815,201	-	-	-	318,815,201	318,815,201
6	FURNITURE & FIXTURE	7,508,563	435,764	7,944,327	1,596,928	382,955	1,979,883	5,964,444	5,911,635
7	NAVIGATIONAL AIDS	24,531,139	-	24,531,139	24,531,139	-	24,531,139	-	-
8	STAFF QUARTERS	20,251,412	-	20,251,412	13,202,129	2,025,141	15,227,270	5,024,142	7,049,283
9	RETAINING WALL AND APPROACH ROAD	484,645,519	921,339,626	1,405,985,145	60,914,219	108,587,913	169,502,132	1,236,483,013	423,731,300
10	OTHER PROPERTIES	156,291,351	-	156,291,351	156,000,688	53,799	156,054,487	236,864	290,663
11	PLANT & MACHINERY	3,777,567	-	3,777,567	3,777,567	-	3,777,567	-	-
12	ALONGSIDE FACILITIES AT PORTS	71,882,884	2,093,635	73,976,519	3,279,106	7,242,339	10,521,445	63,455,074	68,603,778
	TOTAL OF CURRENT YEAR (A)	**1,860,169,908**	**1,121,711,433**	**2,981,881,341**	**600,258,946**	**235,815,843**	**836,074,789**	**2,145,806,552**	**1,259,910,962**
	TOTAL OF PREVIOUS YEAR								
	B. CAPITAL WORK-IN-PROGRESS (B)							**489,599,256**	**634,718,077**
	TOTAL (A+B)							**2,635,405,808**	**1,894,629,039**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
अनुसूची - ७ -
बचत - राखीव निधीतुन नियत ठेव

अ.क्र.	तपशील	चालू वर्ष (रु.)	मागील वर्ष (रु.)
	महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचेकडील		
१.	अलाहबाद बँक	४८,०००,०००	
२.	बँक ऑफ बडोदा	५५२,३४०,७७२	१,४६२,३४०,७७२
३.	कॉपोरेशन बँक	४००,०००,०००	-
४.	विजया बँक	११३,००५,४९५	१८६,०८५,७७२
५.	इंडियन बँक	५७१,९८६,५६५	९६७,४६९,२४०
६.	स्टेट बँक ऑफ हैद्राबाद	२५०,०००,०००	३२०,०००,०००
७.	आंध्रा बँक	१४७,५७३,३१२	-
८.	सिंडिकेट बँक	६३०,०००,०००	-
९.	युको बँक	५००,०००,०००	३४५,०००,०००
१०.	पंजाब ॲण्ड सिंध बँक	३३०,०००,०००	-
११.	सेंट्रल बँक ऑफ इंडिया	-	४५०,०००,०००
१२.	युनियन बँक ऑफ इंडिया	३००,०००,०००	१३३,६२३,१६८
१३.	बँक ऑफ महाराष्ट्र	२३,६०६,०५०	-
१४	देना बँक	२००,०००,०००	
१५	आयसीआयसीआय बँक	३५०,०००,०००	
१६.	कॅनरा बँक	१००,०००,०००	
			-
	सागरी अभियंत्याकडील नियत ठेव	**४,५१६,५१२,१९४**	**३,८६४,५१८,९५२**
	स्टेट बँक ऑफ इंडिया	३०,०००	३०,०००
		३०,०००	३०,०००
	एकूण	**४,५१६,५४२,१९४**	**३,८६४,५४८,९५२**

MAHARSHTRA MARITIME BOARD
SCHEDULE "7"
INVESTMENTS- FROM EARMARKED FUNDS FIXED DEPOSIT

SR. NO.	PARTICULARS	CURRENT YEAR (RS.)	PREVIOUS YEAR (RS.)
	FD WITH CEO MMB		
1	ALLAHABAD BANK	48,000,000	-
2	BANK OF BARODA	552,340,772	1,462,340,772
3	CORPORATION BANK	400,000,000	-
4	VIJAYA BANK	113,005,495	186,085,772
5	INDIAN BANK	571,986,565	967,469,240
6	STATE BANK OF HYDERABAD	250,000,000	320,000,000
7	ANDHRA BANK	147,573,312	-
8	SYNDICATE BANK	630,000,000	-
9	UCO BANK	500,000,000	345,000,000
10	PUNJAB & SIND BANK	330,000,000	-
11	CENTRAL BANK OF INDIA	-	450,000,000
12	UNION BANK OF INDIA	300,000,000	133,623,168
13	BANK OF MAHARASHTRA	23,606,050	-
14	DENA BANK	200,000,000	
15	ICICI BANK	350,000,000	
16	CANARA BANK	100,000,000	-
		4,516,512,194	3,864,518,952
	FD WITH MARINE ENGINEERS		
1	STATE BANK OF INDIA	30,000	30,000
		30,000	30,000
	TOTAL	**4,516,542,194**	**3,864,548,952**

महाराष्ट्र सागरी मंडळ
३१ मार्च २०१४ रोजी ताळेबंदचा भाग असणा-या अनुसूच्या

	अनुसूची आठ - चालूमत्ता, कर्जे, अग्रीम इत्यादी	**चालू वर्ष**		**मागील वर्ष**	
क.	**चालू मत्ता.**				
१.	हातातील रोख शिल्लक (धनादेश /धनाकर्ष व अग्रधन यासह)		५२७,९६७		७०३,७००
२.	**बँक शिल्लक**				
क.	शेडयुल्ड बँक	७०५,४४०,१५६		९७४,७४०,२४०	
	चालु लेख्यावर		७०५,४४०,१५६		९७४,७४०,२४०
	एकूण (क)		**७०५,९६८,१२३**		**९७५,४४३,९४०**

ख.	**कर्ज व अग्रिमे आणि इतर मत्ता**				
१.	**कर्जे**				
क.	**कर्मचारीवर्ग**				
	संगणक अग्रिम	२४३,७००		२०१,२००	
	उत्सव अग्रिम	१,३७१,२३५		१,५३८,७३५	
	घरबांधणी अग्रिम	३,१३०,६३१		३,०७६,५१३	
	कर्मचा-यांना दिलेले वैद्यकिय अग्रिम	१५०,४०२		१५०,४०२	
	इतर	(३०,०४७)		२,२२९,५०५	
	प्रवास अग्रिम	५४,९८६		५४,९८६	
			४,९२०,९०७		७,२५१,३४१
२.	**रोख किंवा वस्तु स्वरुपात वसुल करण्याजोगी अग्रिमे आणि इतर रकमा किंवा प्राप्त होणा-या मुल्याकरिता**				

MAHARASHTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES FORMING PART OF BALANCE SHEET AS AT 31ST MARCH 2014

SCHEDULE 8- CURRENT ASSETS, LOANS, ADVANCES ETC	Current year		Previous Year	
A. CURRENT ASSETS:				
1. Cash balances in Hand (including cheques/drafts and imprest)		527,967		703,700
2. Bank Balances:				
a) with scheduled Bank:				
On Current Accounts	705,440,156		974,740,240	
		705,440,156		974,740,240
TOTAL (A)		705,968,123		975,443,940

B. LOANS AND ADVANCES AND OTHER ASSETS:				
1. Loans:				
a) Staff				
Computer Advance	243,700		201,200	
Festival Advances	1,371,235		1,538,735	
Hba Advance	3,130,631		3,076,513	
Medical Adv. Paid To Staff	150,402		150,402	
Others	(30,047)		2,229,505	
Travelling Advance	54,986		54,986	
		4,920,907		7,251,341
2. Advances and other amounts recoverable in cash or in kind or for value to be received:				

क.	**भांडवली लेख्यावर**				
	राजपूरी प्रकल्पासाठी अग्रिमे	३,१५२,९७९		३,१५२,९७९	
	टेलर अभियांत्रिकी अग्रिम	७०४,९७३		२,१७४,०२७	
	एडीबी प्रकल्पाकरिता दिलेले अग्रिम	३२,७७३,०५६		३२,७७३,०५६	
	बार्जकरिता अग्रिम	३०,९२१,३००		-	
	मुकेश असोशिएटस् - अग्रिम	-	६७,५५२,३०८	५२२,८५०	३८,६२२,९१२
ख.	**पूर्वप्रदाने**				
	पूर्वप्रदान केलेला खर्च	-	-	-	-
	पूर्वप्रदान केलेला विमा	२,१३५,३४८	२,१३५,३४८	९५,४३०	९५,४३०
ग.	**इतर**				
	मुकेश असोसिएटस् - अग्रिम ठेवीमधील सेवाकर.		-		२०,१२८
	ठेवी		२२४,०७५		६७,०४५
३.	**उपार्जित उत्पन्न**				
१.	मुख्य कार्यकारी अधिकारी (नियत ठेवीवरील उपार्जित व्याज)	९९,७०६,८८६		५४,२०३,३७०	
२.	बंदर कार्यालय बांद्रा	२,०८९,९२०		१,९८६,८२७	
३.	बंदर कार्यालय मोरा	६,३७४,३८७		१६,२४६,१९६	
४.	बंदर कार्यालय राजपूरी	२७७,२१०		१९७,७९०	
५.	बंदर कार्यालय रत्नागिरी	४,८४३,३३४		५,८५८,२६६	
६.	बंदर कार्यालय वेंगुर्ला	२८७,३६७		१३९,३०८	
७.	सागरी अभियंता	६११,९२६	११४,१९१,०३०	६११,९२६	७९,२४३,६८३

2. Advances and other amounts recoverable in cash or in kind or for value to be received:				
a) on Capital Account				
Advances For Rajpuri Project	3,152,979		3,152,979	
Taylor engineering- advance	704,973		2,174,027	
Advances Given for ADB Project	32,773,056		32,773,056	
Advance given for Barge	30,921,300		-	
Mukesh associates -advance	-	67,552,308	522,850	38,622,912
b) Pre-payments				
Prepaid Expenses	-		-	
Prepaid Insurance	2,135,348	2,135,348	95,430	95,430
c) Others				
Mukesh Associates- Service Tax in Advance		-		20,128
Deposits		224,075		67,045
3) Income Accrued :				
1) CEO (Interest Accrued on Fixed Deposits)	99,706,886		54,203,370	
2) Port office Bandra	2,089,920		1,986,827	
3) Port office Mora	6,374,387		16,246,196	
4) Port office Rajapuri	277,210		197,790	
5) Port office Ratnagiri	4,843,334		5,858,266	
6) Port office Vengurla	287,367		139,308	
7) Marine Engineer	611,926	114,191,030	611,926	79,243,683

४.	**प्राप्त दावे**				
	नियमित निर्धारण कर	१०,०००,०००		-	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १४-१५	१२०,०००,०००		-	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १३-१४	१४०,०००,०००		१४०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १२-१३	१२०,०००,०००		१२०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष ११-१२	७०,०००,०००		७०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष १०-११	२०,०००,०००		२०,०००,०००	
	अग्रिम कर लेखा वर्ष ०९-१०	५५,०००,०००		५५,०००,०००	
	अग्रिम कर	२०७,३०६,९६७		२०७,३०६,९६७	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०५-०६	३,२८६,०१९		३,२८६,०१९	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०६-०७	२,२४९,७९९		२,२४९,७९९	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष०७-०८	४,७३५,८६०		४,७३५,८६०	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष०८-०९	१४,९९०,२७०		१४,९९०,२७०	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ०९-१०	१८,६९६,९८४		१८,६९६,९८४	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १०-११	३२,१४४,६२६		३२,१४४,६२६	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष ११-१२	२७,८०४,२३१		२७,८०४,२३१	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १२-१३	४०,००५,७८५		४०,००५,७८५	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १३-१४	५२,१२९,५३३		५२,१२९,५३३	
	टी.डी.एस. प्राप्त लेखा वर्ष १४-१५	५५,९०९,९६६	९९४,२६०,०४०	-	८०८,३५०,०७४
				-	
	एकूण (ख)		१,१८३,२८३,७०८		९३३,६५०,६१३
	एकूण क + ख		१,८८९,२५१,८३१		१,९०९,०९४,५५३

4) Claims Receivable				
Regular Assessment tax	10,000,000		-	
Advance Tax AY 14-15	120,000,000		-	
Advance Tax AY 13-14	140,000,000		140,000,000	
Advance Tax AY 12-13	120,000,000		120,000,000	
Advance Tax AY 11-12	70,000,000		70,000,000	
Advance Tax AY 10-11	20,000,000		20,000,000	
Advance Tax AY 09-10	55,000,000		55,000,000	
Advance Tax	207,306,967		207,306,967	
Tds Receivable AY 05-06	3,286,019		3,286,019	
Tds Receivable AY 06-07	2,249,799		2,249,799	
Tds Receivable AY 07-08	4,735,860		4,735,860	
Tds Receivable AY 08-09	14,990,270		14,990,270	
Tds Receivable AY 09-10	18,696,984		18,696,984	
Tds Receivable AY 10-11	32,144,626		32,144,626	
Tds Receivable AY 11-12	27,804,231		27,804,231	
Tds Receivable AY 12-13	40,005,785		40,005,785	
Tds Receivable AY 13-14	52,129,533		52,129,533	
Tds Receivable AY 14-15	55,909,966	994,260,040	-	808,350,074
TOTAL (B)		1,183,283,708		933,650,613
TOTAL (A+B)		1,889,251,831		1,909,094,553

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

३१.०३.२०१४ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असणा-या अनुसूच्या.

	अनुसूची - ९ सेवांकरिता उत्पन्न	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	सेवांकरिता उत्तपन्न	**७६८,४५६,८६१**	**६७२,८५५,४९८**
	इतर : बंदरांवरील उत्तपन्न	**७६८,४५६,८६१**	**६७२,८५५,४९८**
	एकूण		

*

	अनुसूची - १० शुल्क / वर्गणी	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	भरती ओहोटी कोष्टक शुल्क	६९,०५०	७२,९३५
२.	सर्व्हेक्षण तक्ता शुल्क	२६१,२५०	१७७,७००
३.	परीक्षा शुल्क	-	२५,०००
४.	निविदा शुल्क	-	३४८,७०९
	एकूण	**३३०,३००**	**६२४,३४४**

*

	अनुसूची - ११ प्राप्त व्याज	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	ठेवींवरील		
क.	शेडयुल्ड बँक	४०३,८४९,३१०	३८४,२४८,९०९
२.	बचत लेख्यांवरील		
	शेडयुल्ड बँक	५२८,२२९	६६६,८९०
	एकूण	**४०४,३७७,५३९**	**३८४,९१५,७९९**

MAHARASTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31/03/2014

SCHEDULE 9- INCOME FROM SERVICES	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Income from Services others: Income from Ports	768,456,861	672,855,498
TOTAL	768,456,861	672,855,498

SCHEDULE 10- FEES/SUBSCRIPTIONS	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Tide Table Fees	69,050	72,935
2) Survey Chart Fees	261,250	177,700
3) Exam Fees	-	25,000
4) Tender Fees	-	348,709
TOTAL	330,300	624,344

SCHEDULE 11- INTEREST EARNED	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) On Term Deposits: a) With Scheduled Bank	403,849,310	384,248,909
2) On Savings Accounts: a) With Scheduled Bank	528,229	666,890
TOTAL	404,377,539	384,915,799

	अनुसूची - १२ इतर उत्पन्न	**चालु वर्ष**	**मागील वर्ष**
१.	मत्ता विक्रीवरील लाभ- (क). स्वत:ची मत्ता	-	२८८,०७४
२.	भांडार व साठवणुकी वरील आकार	१०९,९३२	३४८,९०९
३.	आय एस पी एस	१८४,२२६	३४९,०१३
४.	महाराष्ट्र माहिती अधिनियम	-	३,५१०
५.	ना हरकत प्रमाणपत्र आकार	९९०,०००	१,२४०,०००
६.	प्रक्रिया शुल्क	१,६९२,५००	७,११०,०००
७.	भंगार विक्री	-	२६,०००
८.	संकीर्ण महसूल	२८,०२४	-
	एकूण	**३,००४,६८२**	**९,३६५,५०६**

SCHEDULE 12- OTHER INCOME	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1) Profit on sale of Assets		
a) Owned Assets	-	288,074
2) Storing & Stocking Charges	109,932	348,909
3) Isps	184,226	349,013
4) Maharashtra Info Act	-	3,510
5) Noc Charges	990,000	1,240,000
6) Processing Fees	1,692,500	7,110,000
7) Sale Of Scrap	-	26,000
8) Miscellaneous Revenue	28,024	-
TOTAL	3,004,682	9,365,506

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

दिनांक ३१/०३/२०१४ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असलेली अनुसूची.

अ. क्र.	अनुसूची १३ आस्थापना खर्च	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१.	बोनस	३,१६८,२५४	३,७४८,७४७
२.	कर्मचारी ठेव संलग्न ठेव विमा	५०,७७१	५७,४०२
३.	निवृत्ती वेतनासाठी अंशदान	८,६७०,४३२	९,०१४,१८१
४.	भविष्य निर्वाह निधीसाठी नियोक्त्याचे अंशदान	३६५,१९२	३८८,४५४
५.	विमा	२,३२१,०४१	१,३७१,११९
६.	रजा रोखीकरण	२,९३२,१७०	२,१०३,२६०
७.	रजा प्रवास सवलत व महाराष्ट्र दर्शन	९३४,१५८	२८८,६३२
८.	बैठक, चर्चासत्रे, प्रदर्शन, करमणूक व प्रशिक्षण सह एच आर डी	१,४३२,८७१	१,९५४,०२१
९.	वेतन व भत्ते	१२७,५९९,४७१	१२४,९३८,५८६
	एकूण	**१४७,४७४,३६०**	**१४३,८६४,४०२**

****

MAHARASTRA MARITIME BOARD

SCHEDULES ANNEXED TO AND FORMING PART OF ACCOUNTS AS ON 31/03/2014			
	SCHEDULE 13 ESTABLISHMENT EXPENSES	**CURRENT YEAR**	**PREVIOUS YEAR**
1	Bonus	3,168,254	3,748,747
2	Employee Deposit Link Insurance	50,771	57,402
3	Employers Contribution To Pension	8,670,432	9,014,181
4	Employers Contribution To Pf	365,192	388,454
5	Insurance	2,321,041	1,371,119
6	Leave Encashment	2,932,170	2,103,260
7	Leave Travel Concession & Maharashtra Darshan	934,158	288,632
8	Meeting, Seminar, Exibition, Entertainment & Hrd Including Training	1,432,871	1,954,021
9	Pay & Allowances	127,599,471	124,938,586
TOTAL		147,474,360	143,864,402

महाराष्ट्र सागरी मंडळ

दिनांक ३१/०३/२०१४ रोजी लेख्यांना जोडलेली व तिचा भाग असलेली अनुसूची.

	अनुसूची १४ इतर प्रशासनिक खर्च इत्यादी	चालू वर्ष	मागील वर्ष
१.	बंदरे व दीपगृहे (जलआलेख सर्व्हेक्षण व देशांतर्गत जल वाहतूक	२,०५८,४२३	१,२३६,०२३
२.	प्रशासनिक खर्च	११२,७१०	१२७,४२९
३.	जाहिरात	१,३१९,७०३	१,४९४,३१६
४.	बँक आकार	३२,०३९	१३५,८५५
५.	वाहन भत्ता	१८२,९२४	१७८,९०४
६.	दान	२७,३६५	-
७.	विद्युत आकार	२,७२४,४२१	२,६५२,९९१
८.	भाडे आकार	४६१,५०६	-
९.	मोजणी खर्च	-	१२,०००
१०.	विधी विषयक व न्यायालय शुल्क	५१,१७५	१०,०००
११.	विदेशी विनियमन तोटा	-	४०८,६३२
१२.	सदस्यत्व व वर्गणी	७,५००	७,५००
१३.	संकीर्ण खर्च	६,७४२	-
१४.	कार्यालय व कार्यालयीन आकस्मिक खर्च	५,१५९,१२६	५,५९०,९९८
१५.	वाहने/ जलयान यांच्यासाठी इंधन खर्च	३,६३२,९७१	१,८२३,१००
१६.	टपाल / कुरीयर/ तार	५३,८५२	४३,७०३
१७.	मुद्रण व लेखनसामग्री	४,०५१,३९६	४,५७५,७३७
१८.	व्यावसायिक संमंत्रणा व लेखापरीक्षा शुल्क	४,२२६,२५७	५,२८७,८०५

	SCHEDULE 14 OTHER ADMINISTRATIVE EXPENSES ETC	CURRENT YEAR	PREVIOUS YEAR
1	P & L H (Hydro. Survey Inland Water Transport)	2,058,423	1,236,023
2	Administration Charges	112,710	127,429
3	Advertisement	1,319,703	1,494,316
4	Bank Charges	32,039	135,855
5	Conveyance	182,924	178,904
6	Donation	27,365	
7	Electricity Charges	2,724,421	2,652,991
8	Hire Charges	461,506	-
9	Measurement Expenses	-	12,000
10	Legal & Court Fees	51,175	10,000
11	Foreign Exchange Loss	-	408,632
12	Membership And Subscription	7,500	7,500
13	Miscellaneous Expenses	6,742	-
14	Office & Office Contigent Expenses	5,159,126	5,590,998
15	Pol For Vehicles / Vessels	3,632,971	1,823,100
16	Postage / Courier / Telegram	53,852	43,703
17	Printing & Stationary	4,051,396	4,575,737
18	Professional, Consultancy & Audit Fees	4,226,257	5,287,805

१९.	इमारतीची देखभाल व दुरुस्ती	७१,२५७,९८९	११,४०५,६०७
२०.	संगणकाची देखभाल व दुरुस्ती	८२९,१३६	९१६,९३७
२१.	धक्क्यांची देखभाल व दुरुस्ती	१२३,३०८,६७१	३४,२२६,९४२
२२.	एन ए - देखभाल व दुरुस्ती	१९२,७५७	६८९,९८६
२३.	इतर देखभाल व दुरुस्ती	३९३,५५४	२९०,४८२
२४.	जलयानांची देखभाल व दुरुस्ती आणि नौका भाडयाने घेणे.	१८,२५६,८७९	१३,५१८,४३५
२५.	इतर स्थापत्य कामांची देखभाल व दुरुस्ती	८५,१४४,९४३	५३,७१६,५८८
२६.	सर्व्हेक्षण सामग्रीची श्रेणीवाढ देखभाल व दुरुस्ती	३,३२५,०९६	३८,६१६
२७.	वाहनांची देखभाल व दुरुस्ती / कार भाडयाने घेणे	११,२९६,१६४	१०,२२२,९५२
२८.	नोंदणी शुल्क	९०,०००	२७४,०००
२९.	वैद्यकीय देयकांची प्रतिपूर्ती करणे.	२,१७७,७२०	१,७३१,२८३
३०.	भाडे /दर/ कर	६,६५७,५४२	३२,०३०,३२७
३१.	सुरक्षा रक्षक खर्च	३६७,२००	३७६,०००
३२.	दुरध्वनी व भ्रमणध्वनी आकार	१,३४२,८१३	१,३५८,११७
३३.	प्रवास	३,२९९,३२६	५,१७७,९६७
३४.	पाणीपट्टी आकार	५९९,२३२	३०७,२९५
३५.	स्थगित महसुली खर्च निर्लेखित केलेला	६,२४२,५८८	१,६५९,३६६
३६.	पूर्व कालावधी खर्च / (उत्पन्न)	-	९३५,००२
	एकूण	३५८,८८९,७२०	१९२,४६०,८९४

19	R & M - Building	71,257,989	11,405,607
20	R & M - Computer	829,136	916,937
21	R & M - Jetty	123,308,671	34,226,942
22	R & M - Na	192,757	689,986
23	R & M - Others	393,554	290,482
24	R & M - Vessels/ Hiring Of Boat	18,256,879	13,518,435
25	R & M To Other Civil Work	85,144,943	53,716,588
26	R & M Upgradation Of Survey Equipments	3,325,096	38,616
27	R & M Vehicles/ Hiring Of Cars	11,296,164	10,222,952
28	Registration Fees	90,000	274,000
29	Reimb. Of Medical Bills	2,177,720	1,731,283
30	Rent\Rates\Taxes	6,657,542	32,030,327
31	Security Guard Expenses	367,200	376,000
32	Telephone & Mobile Charges	1,342,813	1,358,117
33	Travelling	3,299,326	5,177,967
34	Water Charges	599,232	307,295
35	Deffered Revenue Expenditure w/off	6,242,588	1,659,366
36	Prior period expense/ (income)	-	935,002
TOTAL		358,889,720	192,460,894

अनुसूची "१५"

३१ मार्च २०१४ रोजी संपणा-या वित्तीय वर्षासाठी लेखांकन धोरणे आणि लेख्यांवरील टिपा

एक : लेखांकन धोरणे :-

अ.लेखांकनाची पध्दत:-

मंडळाच्या उत्पन्न व खर्चाचे लेखांकन सर्वसाधारणपणे उपार्जनाच्या आधारे केलेले आहे.

ब.स्थिर मत्ता :-

अ) राज्य शासनाने १ डिसेंबर १९९६ रोजी हस्तांतरित केलेल्या मत्ता, त्या दिनांकास मुल्य असल्याप्रमाणे किंवा मंडळाने प्रमाणित केल्यानुसार घेतल्या आहेत.

ब) वर्षभरात खरेदी केलेल्या मत्ता मूल्यांकित केल्या आहेत.

क.घसारा:-

यासाठी सरळसोपी पध्दती वापरली असून घसाऱ्याचे दर पुढीलप्रमाणे आहेत.

अ.क्र.	मत्तांचे प्रकार	दर (टक्के)
१.	बंदरावरील संलग्न सोयी सुविधा	१०
२.	संगणक व सॉफटवेअर	४०
३.	फर्निचर व खिळण्या	०५
४.	नौपरिवहन सहाय्य	२०
५.	कार्यान्वयीन सामग्री	२०
६.	इतर मालमत्ता	१०
७.	संयत्र व यंत्रसामग्री	२०
८.	धारण केलेल्या भिंती व पोच मार्ग	१०
९.	कर्मचारीवर्ग निवासस्थाने	१०
१०.	वाहने	१५
११.	जेट्टी (लहान धक्के)	१०

SCHEDULE "15"

ACCOUNTING POLICIES AND NOTES ON ACCOUNTS

FOR THE FINANCIAL YEAR ENDING ON 31ST MARCH 2014

I ACCOUNTING POLICIES.

A. METHOD OF ACCOUNTING

Income and Expenses of the board are generally accounted on accrual basis.

B. FIXED ASSETS

a. Assets Transferred by the State Government on 1st December 1996 are taken at cost or as certified by the Board.

b. Assets Purchased during the year are valued at cost.

C. DEPRECIATION

The method applied is Straight Line Method. The rates of depreciation are as follows:-

TYPE OF ASSETS	RATE (%)
Alongside Facility at Ports	10
Computer & Software	40
Furniture & Fixtures	05
Navigational Aids	20
Office Equipments	20
Other Properties	10
Plant & Machinery	20
Retaining Wall & Approach Road	10
Staff Quarters	10
Vehicles	15
Jetty	10

ड.शासकीय अनुदाने:-

महसुली खर्चासाठी शासनाकडून मिळालेले अनुदान, कोणतेही असल्यास, उत्पन्न म्हणून मानण्यात आले आहे. वर्षभरात मिळालेली शासकीय अनुदाने, भांडवली स्वरूपाची असल्यामुळे ती थेट शासकीय अनुदान लेख्याकडे, राखीव निधी व शिल्लक या शिर्षाखाली हस्तांतरित केलेली आहेत.

GOVERNMENT GRANTS

Grants received from the Government for revenue expenditure if any is recognized as income. Government Grants received during the year, being capital in nature are transferred to Government Grant Account directly under the head Reserve & Surplus.

दोन - लेख्यावरील टिपा:-

क. वित्तीय विवरणपत्रे तयार करताना, मंडळाने स्वीकारलेली चालू मत्ता व चालू दायित्वे यांची सविस्तर यादी विचारात घेण्यात आली नाही. (मंडळाची रचना करताना दूरध्वनी, तार विद्युत इत्यादी विविध लहान ठेवी अभिलेख उपलब्ध नसल्याने मत्ता म्हणून भांडवलीकृत करण्यात आल्या नाहीत.)

ख. खातेवहीच्या अभावी, रोखवही, बँक विवरणपत्रे, संकलन विवरणपत्रे आणि इतर संबंधित अभिलेख यांच्या आधारे आणि त्यानंतर एकेरी नोंद लेखांकन पध्दतीचे दुहेरी नोंद लेखांकन पध्दतीत रुपांतर केल्यानंतर ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखा तयार करण्यात आला आहे.

ग. संबंधित कार्यालयांनी सादर केलेल्या माहितीच्या आधारे, अदत्त खर्च व उत्पन्न निर्धारित करण्यांत आले आहे.

घ. व्यवस्थापनाकडून परिगणित व प्रमाणित केल्यामुळे स्थगित महसुली खर्च रु.६२,४२,५८८/- निर्लेखित करण्यात आला आहे.

ड. व्यवस्थापनाच्या धोरणात्मक निर्णयानुसार, व्यवस्थापनाने तीन वर्षाहून अधिक कालावधीत निर्लेखित करावयाच्या स्थगित खर्चाकडे हस्तांतरीत करावयाची रक्कम म्हणून रु.१,५०,०३,१४५/- ही रक्कम परिगणित केली.

च. एकेरी नोंद लेखांकन पध्दतीनुसार लेखे ठेवलेले आहेत. तथापि, संकलनाच्या प्रयोजनासाठी लेखांकनाच्या व्यापारी पध्दतीचा स्वीकार केला आहे.लेख्यांचे संकलन आणि तरतूद, कोणतीही असल्यास, निरनिराळया बंदरांकडून आणि संघटनेतील इतर विभागांकडून मिळालेल्या आणि व्यवस्थापनाने प्रमाणित केलेल्या माहितीच्या आधारे तयार केल्या आहेत. व्यवस्थापनाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे घसारा काढण्यांत आला आहे.

II NOTES ON ACCOUNTS: -

A. The detailed lists of current assets, current liabilities, taken over by the Board are not considered while preparing the financial statements (Various small deposits such as Telephone, Telegram, Electricity, etc., have not been capitalized as asset on the formation of the Board, as records are not available).

B. In the absence of Ledgers, the Balance sheet and Income & Expenditure Account is prepared on the basis of Cash Book, Bank Statement, compilation sheets and other relevant record, and after converting the single entry accounting system in to double entry accounting system.

C. The Expenses and Income outstanding has been ascertained based on the information submitted by the concerned offices.

D. As calculated and certified by the management the amount of Deferred revenue Expenditure written off is Rs.62,42,588/-

E. As per the policy decision of the management, the management has calculated Rs.1,50,03,145/- as amount to be transferred to Deferred Expenditure to be written off over period of three years.

F. The Accounts are maintained in single entry accounting system. However for the purpose of compilation the Mercantile system of accounting is adopted. The compilation of the accounts and provision if any, are made based on the information received from the various ports and other departments within the organization and certified by the management. The calculation of depreciation is as certified by management.

छ. व्यवस्थापनाने प्रमाणित केल्याप्रमाणे पूर्व कालावधीतील बाबींचे राखीव, प्रगतीपथावरील भांडवली कामे, कोणतीही असल्यास, अशा विविध शीर्षामध्ये लेखांकन करण्यात आले आहे.

ज. आयकराचे निर्धारण प्रलंबित असल्याने उद्गम कराची (टी.डी.एस) आणि आगाऊ कराची रक्कम अग्रेषित केली आहे.

झ. संस्थेची कार्यशैली शंकास्पद व विवादास्पद असल्यामुळे प्राप्त झालेले उत्पन्न हे चालू मत्ता अंतर्गत प्राप्त झालेले उत्तपन्न म्हणून दर्शविलेले नाही. परंतु ते ज्या-ज्या वेळी प्राप्त झाले आहे त्या-त्या वेळी ते पुस्तकांमध्ये लेखांकित केले जाईल.

त्र. २२ नोव्हेंबर १९९६ पूर्वी रुजू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या निवृत्तिवेतन निधीसाठीच्या अंशदानाकरिता पुस्तकांमध्ये कोणतीही तरतूद केलेली नाही आणि तेच काम करीत असलेल्या २२ नोव्हेंबर १९९६ नंतर रुजू झालेल्या कर्मचाऱ्यांच्या कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधीसाठीच्या अंशदानाकरिता तरतूद विचाराधीन आहे. तथापि, मुदत ठेवी लेख्यामध्ये असलेली रुपये २,००,००,०००/- इतकी रक्कम कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधीसाठीच्या दायित्वाकरिता राखून ठेवण्यांत आलेली आहे.

ट. मालमत्ता कर:-

महाराष्ट्र सागरी मंडळाने मुंबईत त्यांचे कार्यालय ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीकडून भाडेपट्टयावर ताब्यात घेतले आहे. ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीने महाराष्ट्र सागरी मंडळाला भाडेपट्टयावर दिलेल्या जागेसाठी मुंबई महानगरपालिकेने बसवलेल्या मालमत्ता करानुसार बीजकांत वाढ केली आहे. मालमत्ता कराच्या हिश्श्याच्या परिगणनेबाबत समाधान न झाल्यामुळे महाराष्ट्र सागरी मंडळाने वाढीव बीजक ओरीएन्टल इन्शुरन्स कंपनीला चुकते केले नाही. ही बाब विचाराधीन आहे.

A. The prior period items as certified by the management have been accounted in various heads such as reserves, capital work in progress if any.

B. Pending Income Tax assessments the amount of TDS and Advance Tax are carried forward.

C. Income receivable from parties which are doubtful in nature and are disputed are not shown under current asset as income receivable but the same will be accounted in the books as and when they are received.

D. No provisions are made in the books for contribution towards Pension Fund of the employees joined prior to 22nd November 1996 and provision for contribution towards Employee Provident Fund of the employees joined after 22nd November 1996 as the working of the same in under progress. However a sum of Rs 2,00,00,000/- lying in the Fixed Deposits Account has been earmarked towards the liability for the Employees Provident Fund.

E. <u>PROPERTY TAX:</u>

Maharashtra Maritime Board has occupied its office in Mumbai which is leased from Oriental Insurance Company. Oriental Insurance Company has raised invoices against the property tax imposed by BMC on premises leased to MMB. Being not satisfied to the calculation of the share of property tax, MMB has not paid the same to the Oriental Insurance Company. This matter is under dispute.

ठ. महाराष्ट्र सागरी मंडळाचे उत्पन्नाला माननीय आयटीएटी, मुंबई यांच्या आदेशाद्वारे आर्थिक वर्ष २००३-०४ पासून आयकर अधिनियमाच्या कलम १२ क अन्वये नोंदणीला अनुलक्षून, आयकर अधिनियमाच्या कलम ११ अन्वये सूट देण्यात येत आहे. महाराष्ट्र सागरी मंडळाने लेखा अधिका-याकडे परताव्याची मागणी केली आहे ती प्रलंबित आहे. एकदा का रकमेचा परतावा करण्यात आला त्यानंतर लेखा पुस्तकांमध्ये त्याची आवश्यक ती नोंद घेण्यात येईल.

ड. महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम १९९६ च्या कलम ३८ ला अनुसरुन भाडेपट्टयाने खाजगी पक्षकारांना वाटप केलेल्या भूखंडांच्या / दुकानांच्या संबंधातील जमिनीचे भाडे मंडळ वसूल करील. भाडेपट्टा कराराच्या नवीकरणाला मान्यता न मिळाल्यामुळे जमिनीच्या भाडयापोटी वसूल करावयाची रक्कम लेख्यांमध्ये प्रतिबंबित होऊ शकलेली नाही.

ढ. प्रत्येक रु.१५ कोटी इतकी रक्कम सर्वसाधारण राखीव निधीतून राखीव निधीत व एस.पी.व्ही. निधीमध्ये हस्तांतरीत करण्यात आली आहे तसेच रु.५ कोटी इतकी रक्कम महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या पर्यायानुसार रोख्यांमध्ये भविष्यातील विस्तारासाठी आणि भविष्यातील सहभागासाठी हस्तांतरीत करण्यात आली आहे.

ण. ए.डी.बी. बँकेकडून घेतलेल्या कर्जावरील विनिमय चढउतारांची लेखा पुस्तकामध्ये नोंद घेण्यात आलेली नाही. त्याची नोंद जेव्हा जेव्हा हिशेब मुक्त करण्यात येईल तेव्हा तेव्हा ते हिशेब घेण्यात येतील.

त. लेख्यांमध्ये दिसत असलेली देय रक्कम/ प्राप्त रक्कम जी अद्यापपर्यंत देय नाही/ प्राप्त झालेली नाही ती रक्कम संबंधित लेखांकन शीर्षासमोर निर्लेखित करण्यात आली आहे.

A. MMB's income is exempted under section 11 iof the Income Tax Act pursuant to registration under section 12A of the Income Tax Act, starting from the A.Y. 2003-04 vide order of the Hon. ITAT Mumbai. MMB has claimed the refund before the A.O., which is pending. Necessary entries will be passed in the books of accounts once the amount is refunded.

B. The Board recovers Ground Rent in respect of Plots/stalls allotted to the private parties on lease in accordance with the Section 38 of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996. Due to want of approval for renewal of lease agreement, the amount recoverable as on date on account of Ground Rent could not be reflected in the accounts.

C. A sum of Rs. 15 Crores each has been transferred from General Reserve to Reserve Fund, Revolving Fund and SPV Fund equally Rs. 5 Crore for the purpose of future expansion and future participation in the equities as per the option of MMB.

D. The exchange fluctuations on loan taken from ADB are not accounted in the books of accounts. The same will be accounted as & when the amount will be discharged.

E. Amount payable/ receivable appears in the accounts, which is no longer payable/ receivable is written off against the respective accounting heads.

ध. मागील वर्षाच्या रकमा आवश्यक असतील तेथे पुनर्गठीत किंवा पुनर्रचित करण्यांत आल्या आहेत.

महाराष्ट्र सागरी मंडळासाठी

बंदर निरीक्षक, रोखपाल, लेखा अधिकारी

वित्तिय नियंत्रक -नि-मुख्य लेखा अधिकारी मुख्य कार्यकारी अधिकारी

A. Figures of the previous year have been regrouped or rearranged wherever necessary.

For Maharashtra Maritime Board

Port Inspector Cashier Accounts Officer

Financial Controller *Chief Execututive Officer*
-Cum-
Chief Accounts Officer,

३१ मार्च २०१४ रोजी संपणा-या वर्षाकरिता महाराष्ट्र सागरी मंडळ, मुंबई यांच्या लेख्यांवरील भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल.

आम्ही, नियंत्रक व महालेखापरीक्षक (कर्तव्ये, अधिकार व सेवाशर्ती) अधिनियम, १९७१ याच्या कलम २० (१) तसेच महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ याच्या कलम ८८ (२) याअन्वये, ३१ मार्च २०१६ रोजीच्या जोडलेले महाराष्ट्र सागरी मंडळ, मुंबई यांचा ताळेबंद आणि त्या दिनांकास संपणा-या वर्षाच्या उत्पन्न व खर्च लेख्याची लेखापरीक्षा केली आहे. ३१ मार्च २०१६ पर्यंतच्या कालावधीची लेखापरीक्षा करण्याचे काम सोपविण्यात आले आहे. या वित्तीय विवरणपत्रांमध्ये सात युनिटांच्या लेख्यांचा समावेश आहे. ही वित्तीय विवरणपत्रे मंडळाच्या व्यवस्थापनेची जबाबदारी आहे. आमच्या लेखापरीक्षेवर आधारित या वित्तीय विवरणपत्रांवर मत स्पष्ट करणे, ही आमची जबाबदारी आहे.

२. या स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवालामध्ये, भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचे उत्तम लेखांकन प्रथा, लेखांकन मानके व प्रकटन मानके इत्यादींसह वर्गीकरण, अनुरुपता लक्षात घेऊन, केवळ लेखांकन मांडणी यावरील भाष्य याचा समावेश आहे. तपासणी अहवाल/ भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचा स्वतंत्रपणे दिलेला अहवाल यांच्यामार्फत कोणतीही नोंद असल्यास, कायदा, नियम व विनियम (औचित्य व नियमितता) आणि कार्यक्षमता – नि – संपादणूक बाजू इत्यादींचे अनुपालन लक्षात घेता, वित्तीय व्यवहारांवरील लेखापरीक्षा पहाणी आहे.

३. आम्ही, भारताचे सर्वसाधारणपणे अवलंब केलेल्या लेखांकन मानकांनुसार लेखापरीक्षा केली आहे. वित्तीय विवरणपत्रे ही, महत्वाच्या असत्कथनापासून मुक्त आहेत किंवा कसे याबाबत वाजवी हमी मिळणे यासाठी आम्ही लेखापरीक्षेची योजना करावी व पार पाडावी हे या मानकांमध्ये आवश्यक केले आहे. लेखापरीक्षेमध्ये तपासणीच्या आधारावर परीक्षण करणे, वित्तीय विवरणपत्रांमधील रकमांना पुराव्यांचा आधार देणे आणि त्या रकमा प्रकट करणे या गोष्टींचा समावेश होतो. लेखापरीक्षेमध्ये, व्यवस्थापनेकडून वापरण्यात आलेल्या लेखांकन तत्वांचे आणि व्यवस्थापनेकडून करण्यात आलेल्या महत्त्वाच्या अंदाजपत्रकांचे निर्धारण करणे त्याचप्रमाणे, वित्तीय विवरणपत्रांच्या सर्वांगीण सादरीकरणाचे मूल्यमापन करणे यांचा देखील समावेश आहे. आम्ही केलेली लेखापरीक्षा आमच्या मतासाठी वाजवी आधाराची तरतूद करील अशी आपली खात्री आहे.

४. आमच्या लेखापरीक्षेवर आधारीत, आम्ही अहवाल देत आहोत की,

४.१ आमच्या लेखापरीक्षेच्या प्रयोजनार्थ आम्हाला प्राप्त झालेली सर्व माहिती व स्पष्टीकरणे ही, आमच्या माहितीनुसार व विश्वासाने खरी आहेत.

४.२ या अहवालाद्वारे संबंधित असलेला ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्च लेखा हा, महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ च्या कलम ८८ (१) अन्वये विहित नमुन्यात ठेवण्यात आला आहे. मंडळाने त्यांच्या दिनांक १६ मार्च २०१५ रोजी झालेल्या ६९ व्या बैठकीत सन २०१३- १४ या वर्षाच्या लेख्यांचा अवलंब केला आहे.

Separate Audit Report of the Comptroller & Auditor General of India on the Accounts of Maharashtra Maritime Board, Mumbai for the year ended 31 March 2014.

We have audited the attached Balance Sheet of Maharashtra Maritime Board, Mumbai as on 31 March 2014 and the Income and Expenditure Account for the year ended on that date under Section 20(1) of the Comptroller & Auditor General's (Duties, Powers & Conditions of Service) Act. 1971 read with Section 88(2) of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996. The audit has been entrusted for the period up to 31 March 2016. These financial statements include the accounts of seven units. These financial statements are the responsibility of the Board's management. Our responsibility is to express an opinion on these financial statements based on our audit.

2. This Separate Audit Report contains the comments of the Comptroller & Auditor General of India (CAG) on the accounting treatment only with regard to classification, conformity with the best accounting practices, accounting standards and disclosure norms, etc. Audit observations on financial transactions with regard to compliance with the Law, Rules & Regulations (Propriety and Regularity) and efficiency-cum-performance aspects, etc. if any are reported through Inspection Reports/CAG's Audit Reports separately.

3. We have conducted our audit in accordance with Auditing Standards generally accepted in India. These standards require that we plan and perform the audit to obtain reasonable assurance about whether the financial statements are free from material misstatements. An audit includes examining, on a test basis, evidences supporting the amounts and disclosure in the financial statements. An audit also includes assessing the accounting principles used and significant estimates made by management, as well as evaluating the overall presentation of financial statements. We believe that our audit provides reasonable basis for our opinion.

4. Based on our audit, we report that:

4.1 We have obtained all the information and explanations, which to the best of our knowledge and belief were necessary for the purpose of our audit.

4.2 The Balance Sheet and Income and Expenditure account dealt with by this report have been maintained in the format prescribed under Section 88(1) of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996. The accounts for the year 2013-14 have been adopted by the Board in its 69`^{h} meeting held on 16thMarch 2015.

४.३ आमच्या मते, अशा पुस्तकांची आतापर्यंत आम्ही केलेल्या तपासणीवरुन असे दिसून येत आहे की, मंडळाने महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम १९९६ च्या कलम ८८ (१) अन्वये आवश्यक असल्याप्रमाणे स्थिर मत्ता नोंदवही वगळता, उचित लेखा पुस्तके व इतर संबंधित अभिलेख ठेवलेले आहेत.

आम्ही आणखी असाही अहवाल देत आहोत की,

५. ताळेबंद.

५.१ दायित्वे

५.१.१. चालू दायित्वे व तरतूदी : (अनुसूची क्र.५)रु.७५.४३ कोटी.

वरील दायित्वांमध्ये पुढील तक्त्यामध्ये दर्शविण्यात आलेल्या ११ बाबींवरील रु.२.०१ कोटी इतक्या शिल्लक रक्कमेचा समावेश आहे.

अ.क्र.	चालू दायित्वे	रक्कम (रुपये)
१.	दिघी बंदर – देय अग्रिम सल्लागार शुल्क.	-३,५८,५५८
२.	मझुमदार ॲण्ड असोसिएटस्	-४४,७६९
३.	कर्मचारी भविष्य निर्वाह निधी.	-३,९२,१९७
४.	मृत्यु-नि-सेवा निवृत्ती उपदान.	-५,६१,७९२
५.	वेतन कपात सर्वसाधारण भविष्य निर्वाह निधी –वर्ग चार (जल आलेखक)	-१,६७,४२०
६.	वेतन कपात गट विमा योजना (बंदर अधिकारी रत्नागिरी)	-२६४
७.	वेतन कपात इतर (सागरी अभियंता)	-१२,१६८
८.	वेतन कपात कर्मचारी भ. नि. नि. (ई पी एफ) ममेबो (सागरी अभियंता)	-५९,७५६
९.	वेतन कपात सर्वसाधारण भ. नि. नि.–वर्ग तीन (सागरी अभियंता)	-३,६८,९७३
१०	सेवा कर	-५२,४२८
११	कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नांदेड करिता अग्रिम.	-१,८१,०६,७१९
	एकूण	**-२,०१,२५,०४४**

चालू दायित्वांमधील वजा शिल्लक ही रु. २.०१ कोटीची दायित्वे व आधिक्य कमी दर्शविते.

५.१.२ तारणावरील कर्जे व कर्जाऊ रक्कमा (अनुसूची क्रमांक ४)- रुपये २८.२६ कोटी.

वरील कर्जामध्ये महाराष्ट्र शासनाकडून रुपये १८.४६ कोटी इतक्या आणि "कायमस्वरुपी सागरी संरक्षण व व्यवस्थापन गुंतवणूक कार्यक्रमाच्या" अंमलबजावणीकरिता भारत सरकार कडून रुपये ९.८० कोटी इतक्या प्राप्त झालेल्या अनुदानाचा समावेश आहे. सदर कर्जाचे परतफेडीच्या बाबतीत, महाराष्ट्र सागरी मंडळावर, कोणतेही आबंधन नसले तरी, संपूर्ण रक्कम "तारण कर्जे व कर्जाऊ रक्कमा" याखाली दर्शविण्यात आल्यामुळे "तारण कर्जे व कर्जाऊ रक्कमा" अधिक दिसतात आणि भांडवल रुपये २८.२६ इतके कमी दिसते.

4.3 In our opinion, proper books of accounts and other relevant records except Fixed Assets Register have been maintained by the Board, as required under Section **88(1)** of the Maharashtra Maritime Board Act, 1996 in so far as it appears from our examination of such books.

We further report that:

5 Balance Sheet

5.1 Liabilities

5.1.1 Current Liabilities and Provisions (Schedule No. 5)- Rs. 75.46 crore

The above includes minus balance of 2.01 crore on account of 11 items shown in the following table:

Sr. No	Current Liabilities	Amount In (Rs.)
1.	Dighi port-Advance Consultancy fees Payable	-3,58,558
2.	Mazumdar& Associates	-44,769
3.	Employees Provident Fund	-3,92,197
4.	Death cum Retirement Gratuity	-5,61.792
5.	Salary deduction GPF Class IV(Hydrographer)	-1.67.420
6.	Salary deduction Group Insurance Scheme (Port Officer,	-264
7.	Salary deduction Others (Marine Engineering)	-12,168
8.	Salary deduction EH MMB (Marine Engineering)	-59,756
9.	Salary deduction GPF CI III (Marine Engineering)	-3.68.973
10.	Service Tax	-52.428
11.	Adv. for Executive Engineer, Public Works Division Nanded	-1,81.06,719
	Total	**-2,01,25,044 ,**

The negative balance in the Current Liabilities has led to understatement of liabilities and surplus by Rs. 2.01 crore.

5.1.2 Secured Loans and Borrowings- (Schedule No. 4) – Rs. 28.26 crore

The above includes Grants of 18.46 crore received by the Board from GoM and 9.80 crore from GoI for implementation of `Sustainable Coastal Protection and Management Investment Programme'. Although the same do not involve any obligation on the part of MMB regarding repayment, the entire amount was depicted under 'Secured Loans and Borrowings' resulting in overstatement of Secured Loans and Borrowings and understatement of Capital to the extent of 28.26 crore.

५.२ मत्ता.

५.२.१ स्थिरमत्ता (अनुसूची क्रमांक ६) वजा (-) रुपये २६३.५४ कोटी.

(एक) वरील मत्तांमध्ये ३० अपूर्ण कामांशी संबंधित रुपये १३.९२ कोटींचा समावेश आहे. शिवाय, सदर अपूर्ण कामांवर रुपये ०.५९ कोटी इतका घसारा चुकीचा आकारण्यात आलेला होता.

यामुळे "स्थिर मत्ता" अधिक दिसते व "चालू असलेली भांडवली स्वरुपाची बांधकामे" रुपये १३.९२ कोटींनी अधिक दिसते तसेच रुपये ०.५९ कोटींनी खर्च अधिक दिसतो.

(दोन) मांडवा येथील नवीन प्रवाशी जेट्टीच्या बांधकामावरील वर्ष २००५-०६ पासून २००९-१० पर्यंतच्या कालावधीतील घसारा, मुदतीपूर्वी आकारल्यामुळे स्थिरमत्ता अधिक दिसते आणि आधिक्य रुपये २.७६ कोटींनी कमी दिसते.

५.२.२ चालू मत्ता, कर्जे, आगाऊ रक्कमा इत्यादी (अनुसूची क्र.८) रुपये १८८.९३ कोटी.

(एक) मार्च २००४ पासून मे २०१२ पर्यंतच्या कालावधीशी संबंधित धक्काभाडे आकार रुपये २.३७ कोटी इतका कमी आकारण्यात आला होता असे नमूद करण्यात आले आहे. मंडळाने लेखापरीक्षण आक्षेप स्वीकारल्याला दोन वर्षे झाली असली तरी, ते सन २०१३-१४ च्या ताळेबंदामध्ये चालु मत्तांखाली वसुली योग्य म्हणून दर्शविण्यात आले नाही. त्यामुळे चालु मत्ता व आधिक्य रुपये २.३७ कोटींनी कमी दिसते.

(दोन) विविध पक्षकारांकडून अनुक्रमे धक्काभाडे व पट्टा भाडे यावरील रुपये ७.३८ कोटी व रुपये २.७७ कोटी इतकी वसुल करण्यायोग्य रक्कम होती. तथापि, ही थकबाकी वार्षिक लेख्यांमध्ये दर्शविण्यात आली नसल्यामुळे उत्पन्न व मत्ता रुपये १०.१५ कोटींनी कमी दर्शविण्यात आली आहे.

६. उत्पन्न व खर्च लेखा.

६.१ उत्पन्न.

६.१.१ वेतन व सेवा यांपासून प्राप्त झालेले उत्पन्न (अनुसूची क्र.९) रु.७६.८४ कोटी.

वरील उत्पन्नामध्ये बंदर अधिकारी, मोरा यांचा संकीर्ण महसूल या शिर्षाखालील रुपये०.८० कोटी इतक्या वजा (-) उत्पन्नाचा समावेश आहे.

यामुळे उत्पन्न व आधिक्य रु.०.८० ने कमी दिसते.

5.2 Assets

5.2.1 Fixed Assets (Schedule No 6) – Rs. 263.54 crore

(i) The above includes Rs.13.92 crore pertaining to 30 incomplete works.Further, depreciation of Rs.0.59 crore charged on the incomplete works was incorrect.

This resulted in overstatement of 'Fixed Assets' and understatement of `Capital Works-in-Progress' by Rs. 13.92 crore as well as overstatement of expenditure by Rs. 0.59 crore.

(ii) Premature levy of depreciation during the period from 2005-06 to 2009-10 on the construction of a new passenger jetty at Mandwa has resulted in understatement of Fixed Assets and understatement of surplus by Rs. 2.76 crore.

5.2.2 Current Assets, Loans, Advances, etc. (Schedule No 8) 188.93 crore

(I) As has been commented earlier that there was short levy of wharfage charges pertaining to the period from March 2004 to May 2012 amounting to 2.37 crore.

Although two years have elapsed since the Board accepted the audit objection, the same has not been shown as recoverable under Current Assets in the Balance Sheet for the year 2013-14 which has resulted in understatement of Current Assets and Surplus by Rs . 2.37 crore.

(ii) An amount of Rs.7.38 crore and Rs.2.77 crore was recoverable from various parties on account of Wharfage charges and Lease Rent respectively. However, these arrears were not reflected in the Annual Accounts which has resulted in understatement of Income and Assets by Rs.10.15 crore.

6 Income & Expenditure Account

6.1 Income

6.1.1 Income from sales/services (Schedule No. 9) – Rs. 76.84 crore.

The above included a minus income of Rs.0.80 crore under the Heading 'Miscellaneous Revenue' of Port Officer, (P0) Mora.

This has resulted in understatement of Income and surplus Rs. 0.80 crore.

६.२ खर्च.

घसारा – रुपये २३.५८ कोटी.

शासन निर्णय क्रमांक आयटीएस/ फाईल-०७/ प्र.क्र.८९/ ३९, दिनांक ०१ ऑगस्ट, २०११ अन्वये महाराष्ट्र शासनाने संगणक, लॅपटॉप, प्रिन्टर व सेवा यांचे आयुर्मान निश्चित केले आहे आणि इतर माहिती तंत्रज्ञान (आयटी) साधने यांचे आयुर्मान पाच वर्षे असे निश्चित केले आहे आणि अशाप्रकारे, घसा-याचा दर २० टक्के इतका काढण्यात आला आहे. तथापि, मंडळाने घसारा ४० टक्के इतक्या दराने आकारल्यामुळे रुपये ०.०८ कोटींनी मत्ता कमी दर्शविण्यांत आली व खर्च अधिक दर्शविण्यात आला.

७. सर्वसाधारण.

७.१ शासनाकडून प्राप्त झालेल्या भांडवलाची परतफेड.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ च्या कलम २० (क) मध्ये असे नमूद करण्यात आले आहे की, अशा दिवसापर्यंत बंदराच्या प्रयोजनाकरिता किंवा बदराच्या प्रयोजनाच्या संबंधाने राज्य शासनाने केलेला "संपूर्ण अनावर्ती खर्च आणि राज्य शासनाने घोषित करावयाच्या भांडवली खर्च, भांडवलीकृत करण्यात येईल. शिवाय, शासनाने पुरविलेले भांडवल असल्याचे कलम २० (क) अन्वये मानण्यात आली आहे अशी रक्कम, शासन निर्धारित करील अशा अंतराने आणि अशा अटी व शर्तीवर शासन निश्चित करील अशा दराने, व्याजासहीत मंडळ परत करील असे कलम २२ मध्ये नमूद केले आहे, आणि भांडवलाची अशी परतफेड किंवा व्याजाचे प्रदान हे, मंडळाच्या खर्चाचा भाग असल्याचे मानण्यात येईल".

भांडवलाच्या परतफेडीच्या संबंधात शासनाकडून कोणतीही माफी दिली नसल्यामुळे लेख्यावरील टिप्पांमध्ये जे नमू करणे आवश्यक आहे ते मंडळाचा एक भाग असलेली दायित्वे वरील कलमे ध्वनित करतात. तथापि, ते सन २०१३ - १४ च्या लेख्यांमध्ये नमूद केले नाही.

७.२ स्थावर मालमत्तेचे अवमुल्यांकन :

इमारत, धक्का, समुद्र धुपप्रतिबंधक बंधारे, दीपगृहे व नौकानयन साहीत्य यासारख्या स्थावर मालमत्तचे मूल्य प्रत्येकी रु.१ याप्रमाणे घेण्यात आले होते. त्यामध्ये संपादनाचे मूल्य उपलब्ध नव्हते तसेच मत्ता लेख्याचे खरे व रास्त चित्र रेखाटण्यासाठी मूल्यांकन करण्यात आलेले नव्हते.

. मंडळाची मालकी असलेल्या राज्यातील सागरी मार्गावरील ७२० किलोमीटरवर पसरलेल्या जमिनीचे मूल्य, अधिनियमाच्या कलम २० (अ) नुसार सुनिश्चित करण्यात आलेले नाही आणि मत्ता लेख्यामध्ये दाखविण्यात आले. ही बाब निदर्शनास आणून देण्यात आली असली तरी, मंडळाने मागील पाच वर्षापासून कोणतीही कार्यवाही केली नाही. तथापि, मंडळाने (जून २०१५) मध्ये असे सूचित केले की, महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या मालमत्तेचे सर्वेक्षण हाती घेण्यासाठी एक बाह्य अभिकरनाची नियुक्ती करण्याची निविदा प्रक्रिया विचाराधीन आहे.

6.2 Expenditure

Depreciation – Rs. 23.58 crore.

Vide G. R. No. ITS/File-07/Pr.Kr.-89/39, dated 01 August2011, Government of Maharashtra has fixed the life of Computers, Laptops, Printers, Servers and other IT instruments as five years and thus the rate of depreciation worked out to 20 percent. However, the Board charges depreciation for the same at the rate of 40 percent resulting in understatement of Assets and overstatement of Expenditure by Rs. 0.08 crore.

7 General

7.1 Repayment of capital received from the Government.

Section 20 (c) 01 the Maharashtra Maritime Board Act, 1996 states that "all non-recurring expenditure incurred by the State Government for or in connection with the purposes of the port up to such day and declared to be capital expenditure by the State Government shall be capitalized. Further. section 22 states "the Board shall repay, at such intervals and on such terms and conditions as the Government may determine, the amount which is treated under section 20(c) as capital provided by the Government, with interest at such rate as may be fixed by the Government and such repayment of capital or payment of interest shall he deemed to be part of the expenditure of the Board".

In the absence of any waiver from the Government regarding repayment of capital, the above sections imply liability on the part of the Board which is required to be mentioned in the Notes on Accounts. However, the same was not done in the accounts for the year 2013-14.

7.2 Non valuation of immovable properties

The value of immovable property such as buildings, jetties, sea-erosion bond, light houses and navigational aids were taken at nominal value of Rs. 1 each. Neither their cost of acquisition were available nor valuation done to depict true and fair picture of assets account.

The value of land spread over 720 kms on the coastline in the State owned by the Board has not been ascertained as per Section 20 (a) of the Act and shown in the assets account. Although this issue is being brought to the notice of the Board for over five years, no concrete action has been instituted. The Board

७.३ राज्य विधान मंडळाला लेखापरीक्षा अहवालासह लेखे व स्वतंत्र लेखापरीक्षा अहवाल सादर केला नाही.

महाराष्ट्र सागरी मंडळ अधिनियम, १९९६ (सन १९९७ चा महाअधिनियम क्रमांक १५) याच्या कलम ८९ च्या तरतुदींनुसार मंडळाच्या लेख्यांची लेखापरीक्षित प्रत, त्यावरील लेखापरीक्षा अहवालासह राज्य शासनास प्रत्येक वर्षी अग्रेषित करावयाची आहे. राज्य शासन ती, राज्य विधानमंडळापुढे ठेवील. तथापि, सन २००५ – ०६ ते २०१२- १३ या कालावधीपर्यंतचे लेखापरीक्षा अहवाल राज्य विधानमंडळापुढे अद्याप ठेवण्यात आलेले नाहीत. सदर अहवाल राज्य विधान मंडळात मांडण्याची कार्यवाही तात्काळ करण्यात यावी.

८. लेखापरीक्षा भाष्याचे परिणाम

३१ मार्च २०१४ रोजीच्या मागील परिच्छेदांमध्ये दिलेल्या लेखापरीक्षा भाष्यांचा निव्वळ परिणाम असा आहे की, रु.२.०१ कोटी पर्यंतची रक्कम दायित्व कमी दर्शविण्यात आली, रु.१५.३६ कोटी पर्यंतची रक्कम मत्ता कमी होती, रु.१०.९५ कोटी पर्यंत उत्पन्न कमी दर्शविण्यात आले व खर्च रुपये ०.६७ कोटींनी अधिक दर्शविण्यात आला होता आणि शिल्लक रु.७.९४ कोटी कमी दर्शविण्यात आली होती.

९. अनुदाने

उपलब्ध असलेल्या रु. २७८.०८ कोटी इतक्या एकूण अनुदानापैकी (रु.१९३.४२ कोटी इतकी प्रारंभिक शिल्लक यासह) मंडळाने रु.८१.४० कोटी इतक्या रकमेचा विनियोग केला होता आणि ३१ मार्च २०१४ रोजीच्या रु.१९६.६८ कोटी इतक्या शिल्लक रकमेचा विनियोग करण्यात आलेला होता.

१०. मागील परिच्छेदांमधील आमच्या पाहणीस अधीन राहून, आम्ही अहवाल दिला आहे की, या अहवालाद्वारे संबंधित असलेला ताळेबंद आणि उत्पन्न व खर्चलेखा हा लेखापुस्तकाच्या करारनाम्यातील आहेत.

११. आमच्या मते आणि आमच्या माहितीनुसार व आम्हाला दिलेल्या स्पष्टीकरणांनुसार, वर नमुद केलेल्या महत्तवाच्या बाबींना अधिन राहून, लेखांकन धोरणे व लेख्यांच्या नोंदी यांसह उक्त वित्तीय विवरणपत्रे आणि या लेखापरीक्षा अहवालाच्या जोडपत्रामध्ये नमूद केलेल्या इतर बाबी, भारतामध्ये सर्वसाधारणपणे अवलंब केलेल्या लेखांकन तत्वांशी सुसंगत असे खरे व रास्त अशा दिल्या आहेत.

has, however, intimated (June 2015) that tender process for appointing one external agency to undertake survey of MMBs properties is underway.

7.3 Non Submission of accounts together with Audit Report and Separate Audit Report to the State Legislature.

According to the provisions of Section 89 of Maharashtra Maritime Board Act, 1996 (Maharashtra Act No.XV of 1997), the audited copy of the accounts of the Board along with the Audit Report thereon are to be forwarded annually to the State Government which shall, cause the same to be laid before the State Legislature. However, Audit Reports for the period 2005-06 to 2012-13 have not yet been placed before the State Legislature. Immediate action may be instituted to get the SARs placed in the Legislature.

8 Effects of Audit comments.

The net impact of the audit comments given in the preceding paras is that as on 31st March, 2014 liabilities were understated by Rs. 2.01 crore. Assets were understated by Rs. 15.36 crore, Income was understated by Rs. 10.95 crore, expenditure was overstated by Rs.0.67 crore and Surplus understated by Rs. 27.94 crore.

9 Grants

Out of the total grants of Rs. 278.08 crore (including an opening balance of 193.42crore) the Board had utilized Rs. 81.40 crore leaving a balance of Rs. 196.68 crore as on 31 March2014.

10 Subject to our observations in the preceding paragraphs, we report that the Balance Sheet and Income & Expenditure Account dealt with by this report are in agreement with the books of accounts.

11 In our opinion and to the best of our information and according to the explanations given to us, the said financial statements read together with the Accounting Policies and Notes on Accounts, and subject to the significant matters stated above and other matters mentioned in Annexure to this Audit Report give a true and fair view in conformity with accounting principles generally accepted in India.

३१ मार्च २०१४ रोजी महाराष्ट्र सागरी मंडळाच्या आजपर्यंतच्या व्यवहाराच्या ताळेबंदाचा जोवर संबंध येतो आणि त्या दिनांकास संपणा-या वर्षाच्या शिलकीचा जमा व खर्च लेख्याशी जोवर संबंध येतो.

ठिकाण : मुंबई. **भारताचे नियंत्रक व महालेखापाल यांच्याकरिता**

दिनांक : १६.११.२०१५. **व यांच्यावतीने प्रधान महालेखापाल (लेखापरीक्षा)**

In so far as it relates to the Balance Sheet of the state of affairs of the Maharashtra Maritime Board, Mumbai as at 31 March 2014 and

In so far as it relates to the Income and Expenditure Account of the surplus for the year ended on that date.

Place : Mumbai **For and on behalf of the C&AG of India**

Dated :16/11/2015 **Pr. Accountant General (Audit)**

जोडपत्र –

(एक) मत्ता व वस्तुसूचींची प्रत्यक्ष पडताळणी.

सन २०१३-१४ मध्ये मंडळाने मत्ता व वस्तुसूचीची पडताळणी केली नव्हती.

(दोन) अंतर्गत लेखा परीक्षा विभाग अणि अंतर्गत नियंत्रण यंत्रणा .

महाराष्ट्र सागरी मंडळाचा एक सहायक लेखा परीक्षा अधिकारी व एक सहायक बंदर पर्यवेक्षक यांचे सहाय्य असलेली लेखा अधिका-यांच्या नियंत्रणाखाली एक अंतर्गत लेखापरीक्षा विभाग (विंग) आहे.

अधिपत्याखालील कार्यालयांची लेखापरीक्षा सुरु असल्याचे मंडळाने नमूद केले आहे आणि २०११-१४ या वर्षामध्ये मोरा बंदरे समूह व बांद्रा बंदरे समूहांची लेखा परीक्षा हाती घेण्यात आली होती.

वस्तुस्थिती हे सूचित करते की मुख्यालय, जलआलेखक कार्यालय, सागरी अभियंता, मुख्य बंदर अधिकारी, ३ प्रादेशिक बंदर अधिकारी आणि ३३ सहायक बंदर पर्यवेक्षक या कार्यालयाची अंतर्गत लेखा परीक्षा अद्याप बाकी आहे.

(तीन) सांविधिक देयांच्या प्रदानाकरिता नियमितता

महाराष्ट्र सागरी मंडळाने २०१३-१४ या वर्षामध्ये मध्ये नियमित सर्व संविधिक देय रकमा नियमित प्रदान केल्या होत्या.

३१ मार्च २०१४ ला प्रदान करावयाची उर्वरीत रु. १.०४ कोटी इतकी उर्वरीत संविधिक देय रक्कम एप्रिल २०१४ मध्ये प्रदान केली होती.

Annexure

(1) Physical verification of assets and inventories

The Board has not carried out the physical verification of assets and inventories during the year 2013-14.

(ii) Internal Audit Wing and Internal Control Mechanism

Maharashtra Maritime Board has an Internal Audit Wing (IAW) under the control of Accounts Officer assisted by one Assistant Audit Officer and one Assistant Port Supervisor.

The Board stated that audit of sub-ordinate offices was in progress and that during the years from 2011-14, audits of Mora Group of ports and Bandra Group of Ports were taken up.

This is indicative of the fact that the internal audits of Head office, offices of the Hydrographer, Marine Engineer, Chief port Officers and 3 Regional Port officers and 33 Assistant Port Supervisors were still in arrears.

(iii) Regularity in payment of statutory dues.

Maharashtra Maritime Board had paid all the statutory dues regularly during 2013-14.

Statutory dues amounting toRs.1.04 crore remained to be paid as on 31" March 2014 were paid in April 2014.

लेख्यावरील परिणाम

कमी दर्शविण्यात आलेली दायित्वे-

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.१	कमी दाखविलेली चालू दायित्वे (वजा शिल्लक)	२.०१
५.१.२	तारण कर्जे आणि कर्जाऊ रक्कमा म्हणून भांडवल विषयक चुकीची उपाययोजना.	२८.२६
	एकूण	**३०.२७**

अधिक्य दर्शविण्यात आलेली-

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.१.२	तारण कर्जे आणि कर्जाऊ रक्कमा म्हणून भांडवल विषयक चुकीची उपाययोजना.	२८.२६
	एकूण	**२८.२६**

दायित्वे २.०१ कोटींनी कमी दर्शविण्यांत आली होती.

कमी दर्शविण्यात आलेली संपत्ती-

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.२.१	स्थिरमत्ता म्हणून चालू असलेली भांडवली कामांची चुकीची उपाययोजना	१३.९२
६.२	घसा-याची अधिक्य वसुली	०.०८
५.२.२(एक)	धक्का भाडे शुल्काची अल्प वसुली	२.३७
५.२.१(दोन)	कमी दर्शविलेली चालू मत्ता (प्रलंबित भाडेपट्टा दर)	२.७६
५.२.२ (दोन)	धक्का भाडे आणि भाडे पट्टा दर वसुल न केलेली	१०.१५
	एकूण	**२९.२८**

आधिक्य असलेले .

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.२.१	स्थिर मत्ता म्हणून चालू असलेल्या भांडवली कामांची चुकीची उपाययोजना.	१३.९२
	एकूण	**१३.९२**

मत्ता रुपये १५.३६ कोटी कमी दर्शविण्यात आली होती.

Effects on accounts

Liabilities

Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs in crore)
5.1.1	Understatement of Current Liabilities (negative balances)	2.01
5.1.2	Incorrect treatment of Capital as Secured Loans and Borrowings	28.26
	Total	**30.27**

Overstatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs in crore)
5.1.2	Incorrect Treatment of Capital as Secured Loans and Borrowings	28.26
	Total	**28.26**

Liabilities were understated by Rs. 2.01 crore

Assets

Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
5.2.1 (i)	Incorrect treatment of Capital Works in Progress as Fixed Assets	13.92
6.2	Excess Levy of Depreciation	0.08
5.2.2(i)	Short recovery of Wharfage charges	2.37
5.2.1 (ii)	Understatement of Current Assets (Pending Lease Rent)	2.76
5.2.2 (ii)	Non Recovery of Wharfage and Lease Rent	10.15
	Total	**29.28**

Overstatement

Para No	Subject in brief	Amouni (Rs in crore)
5.2.1 (i)	Incorrect treatment of Capital Works in Progress as Fixed Assets	13.92
	Total	**13.92**

Assets were understated by Rs. 15.36 crore.

उत्पन्न

कमी दर्शविण्यांत आलेले-

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
६.१	वजा उत्पन्नाचे समायोजन	०.८०
५.२.२ (दोन)	वसूल न झालेले धक्का भाडे आणि भाडे पट्टा दर.	१०.१५
	एकूण	**१०.९५**

रु.१०.९५ कोटी कमी दर्शविण्यात आलेले उत्पन्न.

आधिक्य दर्शविण्यात आलेले

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
६.२	घसा-याची आधिक्य वसुली	०.०८
५.२.१ (एक)	स्थिरमत्तेच्या म्हणून चालू असलेल्या भांडवली कामांची चुकीची उपाययोजना.	०.५९
	एकूण	**०.६७**

रु.०.६७ कोटी आधिक्य दर्शविण्यात आलेला खर्च .

कमी दर्शविण्यात आलेली शिल्लक-

परिच्छेद क्रमांक	संक्षिप्त विषय	रक्कम (रु.कोटीत)
५.२.२ (एक)	धक्का भाडे दराची अल्प वसुली	२.३७
६.१	वजा उत्पन्नाचे समायोजन.	०.८०
५.२.१ (दोन)	कमी दर्शविलेंली चालू मत्ता (प्रलंबित पट्टा दर)	२.७६
५.१.१	कमी दर्शविलेंली चालू दायित्वे (कर्जाखालील शिल्लक)	२.०१
	एकूण	**७.९४**

रु.७.९४ कोटी कमी दर्शविण्यात आलेली शिल्लक रक्कम.

वरीष्ठ लेखापरीक्षा अधिकारी /एसएआर.

Income

Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
6.1	Inclusion of Minus Income	0.80
5.2.2 (ii)	Non Recovery of Wharfage and Lease Rent	10.15
	Total	**10.95**

Income understated by Rs.10.95 crore

Expenditure

Overstatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
6.2	Excess Levy of Depreciation	0.08
5.2.1(i)	Incorrect treatment of Capital Works in Fixed Assets	0.59
	Total	**0.67**

Expenditure overstated by Rs. 0.67 crore

Surplus

Understatement

Para No	Subject in brief	Amount (Rs. in crore)
5.2.2(i)	Short recovery of Wharfage charges	2.37
6.1	Inclusion of Minus Income	0.80
5.2.1 (ii)	Understatement of Current Assets (Pending	2.76
5.1.1	Understatement of Current Liabilities (Negative	2.01
	Total	**7.94**

Surplus understated by Rs.7.94 crore

Sr. Audit-Officer / SAR